

Järjestötoiminnan esimerkkejä

Yhdessä tehty hyvä elämä kaikille

Valtakunnallista toimintaa

Taustaa

- SOSTE toteutti toukokuussa 2024 kyselyn, jonka tarkoituksena oli koota esimerkkejä sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnoista ja niiden aikaan saamista hyvinvointi- ja terveysvaikutuksista. Lisäksi tarkoituksena oli saada kuvauksia siitä, mitä voisi seurata toimintoihin mahdollisesti koituvista avustusleikkauksista.
  - Kysely lähetettiin vuonna 2024 STEAn Ak- ja Ay -avustuksia saaneista SOSTEn yhteistyöjäsenille sekä varsinaisille jäsenille ja heidän jäsenilleen. Tiedot avustuksen saajista koottiin STEAn avustustietokannasta <https://avustukset.stea.fi/>. Järjestöjen yhteystiedot koottiin järjestöjen omilta verkkosivuilta tai SOSTEn jäsenrekisteristä.
  - Koostettuja esimerkkejä järjestöjen toiminnasta SOSTE hyödyntää vaikuttamistyössä ja julkisessa keskustelussa. Materiaaleja voi hyödyntää myös muut.
- *
- Kyselyssä toimintaa pyydettiin kuvaamaan vaikutusketjun mukaisesti: toiminta, kohderyhmä, tavoite, resurssit, toimintaa kuvaavat tunnusluvut ja tulokset. Tämän lisäksi pyydettiin vapaamuotoisia kuvauksia leikkausten mahdollisista vaikutuksista. Resursseja koskeva kysymys ei ollut pakollinen vastata. Järjestöt kuvasivat vastauksissaan paitsi yksittäisiä toimintoja myös niin sanottuja toimintakokonaisuuksia. Resursseja on saatettu kuvata koko järjestön toiminnan osalta. Toimintakuvaukset on tiivistetty vastausten pohjalta yhdelle dialle vaikutusketjuun.

Aistivammajärjestöt

Näkövammaisten liitto ry

Toiminta: Neuvonta- ja ohjaustyö sosiaali- ja terveysturvaan liittyvissä asioissa (puhelimitse, sähköisesti sekä kasvokkain)

Kohderyhmä: Eri puolilla Suomea asuvat kaikenikäiset näkövammaiset, näkövammaisten lasten perheet sekä näkövammaisten läheiset

<https://www.nakovammaistenliitto.fi/fi>

Neuvontaa ja ohjausta sosiaali- ja terveysturvaan liittyvissä asioissa kaikenikäisille näkövammaisille, näkövammaisten lasten perheille sekä näkövammaisten läheisille

Näkövammaisten liitto ry

- Saatu tieto ja tuki palveluiden ja tukitoimien hakemisessa, muutoksenhauissa sekä tietoa palveluista → Toteutuneet palvelut ja tukitoimet

Palkatut työntekijät koko Suomen kattavaan ja tasavertaiseen ohjaukseen ja neuvontaan

Vuonna 2023:

- 4320 yksilöllistä neuvontaa ja ohjausta
  - Yli 3340 asiakkaan ohjausta
  - 980 omaisten / läheisten neuvontaa
- Yli 1000 erilaista kirjallista ohjausta, muutoksenhakua sekä lausuntoa

Kysely (asteikko 1–10, erittäin huono – erittäin hyvä):

- Arkitoiminta parani palvelun saannin jälkeen: keskiarvon nousu ka. 3,9 → ka. 8,4.
- Elämänlaatu lisääntyi palvelun saannin jälkeen: keskiarvon nousu ka. 4,5 → ka. 8,4.

Toiminta antoi näkövammaisille ja heidän lähiverkostolleen monipuolista tietoa palveluista ja erilaisista tuista sekä konkreettista apua ja tukea palveluiden hakemiseen sekä muutoksenhakuihin. Asiakaspalautteen mukaan ilman tätä toimintaa palvelut olisivat usein jääneet asiakkaalta hakematta.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Avustusleikkausten myötä toimintaa jouduttaisiin karsimaan reilusti, sillä leikkaukset olisi pakko kohdentaa erityisesti henkilöstöresursseihin, jotka näkövammaistyössä ovat olennaisia. Toiminnan karsinnan seurauksena näkövammaisilla ei olisi jatkossa mahdollisuutta hakea ja saada tarvitsemiaan palveluita, koska välttämätöntä neuvontaa, ohjausta ja tukea ei olisi saatavilla. Ilman palveluita, kuten henkilökohtaista apua, kuljetuspalveluita ym. näkövammaisen itsenäisyys arjessa vaikeutuisi, toimintakyky ja elämänlaatu heikkenisi, osallisuus vähenisi ja yksinäisyys lisääntyisi.

Näkövammaisista suurin osa on ikäihmisiä, mikä tarkoittaisi myös sitä, että he joutuisivat aikaisemmin ns. raskaampien palveluiden piiriin, mikä tulisi yhteiskunnalle huomattavasti kalliimmaksi kuin näkövammaisten itsenäisen elämän tukeminen palveluiden kautta.

Näkövammaiset lapset ry

Toiminta: Vertaistoiminta: leiritoiminta, vertaistapahtumat, tiedon välitys

Kohderyhmä: Näkövammaisten lasten perheet ja läheiset valtakunnallisesti. Lapset ovat iältään 0–17-vuotiaita.

<https://www.silmatera.fi/>

Vertaistoimintaa näkövammaisten lasten perheille ja läheisille

Näkövammaiset lapset ry

Näkövammaiset lapset ja nuoret:

- Vähentynyt yksinäisyys
- Koettu vertaisuus ja ryhmään kuuluminen
- Saatu rohkeus ja sosiaaliset taidot
- Vahvistuneet omatoimisuustaidot ja itsenäisen elämän taidot
- Hyväksytty näkövamma

Vanhemmat/läheiset:

- Vahvistuneet voimavarat ja arjessa jaksaminen
- Saatu rohkeus ja usko lapsen pärjäämisestä
- Lisääntynyt tieto

- Vertaistoiminnan järjestämisen kulut (toiminnan koordinointi, ohjaajien ja vapaaehtoisten rekrytointi ja koulutus)
- Ulkopuolelta ostetut majoitus- ja ruokapalvelut tapahtumien ja leirien osalta
- Tiedottaminen.

Vuonna 2023:

- 309 näkövammaisen lapsen vanhempaa
- 217 näkövammaista lasta
- 135 näkövammaisen lapsen 0–17-v. sisarusta
- 18 vapaaehtoista
- 12 leiriä, 264 kohtaamiskertaa
- 35 vertaistapaamista, 565 kohtaamiskertaa
- 56 näkövammaisten lasten kerhokertaa, 45 kerholaista, 264 kohtaamiskertaa

Eri yhteyksissä toteutettujen kyselyiden tuloksia:

- Vanhemmista 99 % (n=121) koki vertaistoiminnan lisänneen perheen voimavaroja ja näkövammaistietoa.
- Näkövammaisista lapsista 71 % (n=34) oli saanut leiriltä onnistumisen kokemuksia ja 68 % oli saanut rohkeutta.
- Vanhemmista 96 % (n= 22) koki näkövammaisen lapsensa saaneen leiriltä onnistumisen kokemuksia.
- Vanhemmista 90 % (n=40) koki irtautuneensa arjesta leirillä ja 93 % (n=14) koki vertaistuen toteutuneen leirillä.
- Kerhotoimintaan osallistuneista näkövammaisista lapsista 100 % (n=14) koki kuuluvansa ryhmään.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Näkövammaisten lasten ja heidän perheidensä mahdollisuus kohdata vertaisia ja tiedonsaaminen vähentyisi. Perheet jäisivät yksin näkövammaisen lapsen asioissa ja vanhempien voimavarat heikentyisivät. Näkövammaisen lapsi tarvitsee vertaisia kokeakseen yhteen kuulumisen tunnetta ja solmiakseen pitkäikäisiä kaverisuhteita.

Kohderyhmä on pieni ja vaatii tiedon välittämistä näkövammaisen lapsen kanssa toimimisesta niin vanhemmille, läheisille kuin näkövammaisten lasten parissa työskenteleville ammattilaisille.

Yhdistys tukee keskussairaaloitten kuntoutusohjaajan työtä jakamalla tietoa ja tarjoamalla toimintamahdollisuuksia näkövammaisten lasten perheille ja heidän läheisilleen.

Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry

Toiminta: Vertaistoiminta (sisältää kurssit, leirit, tapahtumat ja verkkotilaisuudet)

Kohderyhmä: Alle 18-vuotiaiden kuulovammaisten lasten perheille ympäri Suomen

<https://www.klvi.fi/>

Vertaistoimintaa alle 18-vuotiaille kuulovammaisten lasten perheille

Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry

Vuonna 2023:

Perheet:

- Saatu vertaisuus elämäntilanteeseen
- Helpottunut arjenhallinta
- Parantunut sopeutuminen elämäntilanteeseen
- Laajentuneet ja vahvistuvat sosiaaliset verkostot

Kuulovammaiset lapset ja nuoret:

- Vahvistuneet itsetunto, identiteetti, sosiaaliset taidot ja verkostot

- Palkatut työntekijät
- Kurssi-, tapahtuma- ja leiritoiminnan pitopaikkakulut (majoitus ja ruokailu)
- Asiantuntijoiden palkkiot
- Kurssinvetäjien ja lasten- ja nuortenohjaajien palkat
- Ohjelmakulut
- Postituskulut
- Matkakulut
- Materiaali-, laite- ja ohjelmistokulut

- yht. 598 osallistujaa kursseilla, leireillä, tapahtumissa ja verkkotilaisuuksissa
- 5 vertaisperhekurssia (kesto pe–su)
- 3 viikonloppu-tapahtumaa (kesto pe–su tai la–su)
- 3 lasten ja nuorten leiriä (kesto 3–5 pv)
- 1 ohjaajakoulutus kuulovammaisille nuorille (kesto la–su)
- 3 verkkotilaisuutta
- 1 päivätapahtuma

Palautekyselyihin vastanneista:

- 96 %: saatu tieto oli hyödyllistä.
- 97 %: pääsi jakamaan kokemuksia.
- 90 %: sai vinkkejä arkeen muilta vanhemmilta.
- 93 %: sai vertaistukea.
- 97 %: osallistumisella oli positiivinen vaikutus perheen sisäiseen vuorovaikutukseen.
- 91 %: osallistuminen vahvisti vuorovaikutustaitoja kuulovammaisen lapsen kanssa.
- 90 %: arjen hallinta helpottui saadun tiedon ja vertaistuen avulla.
- 93 %: osallistuminen auttoi sopeutumaan elämäntilanteeseen.
- 99 %: vanhemmista koki osallistumisella olleen positiivinen vaikutus lapsen sosiaalisiin taitoihin.
- 95 %: vanhemmista koki osallistumisen vahvistaneen lapsen/nuoren itsetuntoa ja identiteettiä.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Toiminnasta karsimisella/sen lopettamisella olisi seuraavia seurauksia:

Kuulovammaisten lasten ja heidän perheidensä mahdollisuudet kohdata vertaisiaan vähenisivät merkittävästi tai lakkaisivat kokonaan. KLV ry on ainut järjestö Suomessa, joka tarjoaa vertaistukea kaikkien kuulovammaisten lasten perheille riippumatta lapsen kuulovamman asteesta, kommunikaatiotavasta tai lapsen kuulon apuvälineestä. Esimerkiksi puhekielisille lievästi/keskivaikeasti/vaikeasti kuulovammaisille lapsille ei olisi enää tarjolla vertaistoiminnan muotoja. Liitto tarjoaa myös mahdollisuuksia kohdata erilaisuutta ja tutustua erilaisiin kommunikaatiotapoihin.

Ammattimaisesti järjestetty vertaistoiminta on perheille äärettömän tärkeää. Se tarjoaa perheille mahdollisuuksia jakaa tietoa ja kokemuksia sekä luo toivoa ja uskoa tulevaan. Koko perheellä, vanhemmilla, kuulovammaisella lapsella ja sisaruksilla on vertaistoiminnassa mahdollisuus tavata samankaltaisessa elämäntilanteessa olevia kuulovammaisten lasten perheitä sekä hieman isompia lapsia ja kuulovammaisia nuoria, mikä tarjoaa kurkistusikkunan tulevaisuuteen.

Suomeen syntyy vuosittain keskimäärin n. 60 keskivaikeasti tai vaikeasti kuulovammaista lasta. Tämän lisäksi on suuri joukko lievästi tai toispuolisesti kuulovammaisia lapsia. Kuulovammaiset lapset ovat usein omassa lähiympäristössään ainoita kuulovammaisia ja heidän hyvän itsetunnon ja identiteetin vahvistumisen vuoksi on äärettömän tärkeää tavata muita kuulovammaisia lapsia. Liiton vertaistoiminnassa jaetaan tärkeää tietoa perheille kuulovammaisen lapsen arjen tueksi ja sen etuna verrattuna esim. kuntouttavien tahojen tarjoamaan tietoon on mahdollisuus verrata tietoa kokemustietoon. Perheet saavat toisiltaan tietoa mm. hyvistä käytänteistä koskien koulua, varhaiskasvatusta, harrastuksia, kaverisuhteita, sisaruussuhteita. Tuki on kokonaisvaltaista, jossa huomioidaan koko perhe, niin lapsi, vanhemmat kuin sisarukset.

Kuuloliitto ry

Toiminta: Kuulolähipalvelu: koulutettujen vapaaehtoisten toteuttamaa matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa. Palvelu pitää sisällään mm. kuulokojeen pieniä huoltotoimenpiteitä. Palvelu on maksutonta ja täydentää julkisen kuulonkuntoutuksen palveluja.

Kohderyhmä: Kuulolähipalvelun asiakkaat: Erityisesti ikääntyneet kuulokojeiden käyttäjät ja kuulostaan kiinnostuneet. Vuosittain palvelussa kohdataan noin 10 000 henkilöä. Kuulolähipalvelun vapaaehtoiset: yleensä itsekin kuulovammaisia henkilöitä. Vapaaehtoisia on keskimäärin 300.

<https://www.kuuloliitto.fi/>

Vapaaehtoisten toteuttamaa Kuulolähipalvelua erityisesti ikääntyneille kuulokojeiden käyttäjille ja kuulostaan kiinnostuneille

Kuuloliitto ry

- Lisääntynyt kuulokojeen säännöllinen käyttö
- Vahvistunut kuulonkuntoutuksesta saama hyöty
- Helpottunut toimintakyvyn ylläpito kuulokojeen käytön seurauksena

Henkilö- ja toimitilaresurssit vapaaehtoisten kouluttamiseen, ohjaamiseen ja tukeen

Vuonna 2023:

- 255 Kuulolähipalvelu-toimijaa
- n. 300 koulutustilaisuuksiin osallistujaa
- 7923 Kuulolähipalvelun asiakasta
- 1251 Kuulolähipalvelun vastaanottotilaisuutta
- 947 verkon kautta tai puhelimitse annettua ohjausta tai neuvontaa
- 271 kotikäyntiä

Vuonna 2022

- 9125 h vapaaehtoistyötä

- Asiakaskysely (n=254) 84 % koki saavansa apua kuulokojeen käyttöön ja hoitoon.
- Kuulolähipalvelukoulutuksiin ja toiminnanohjauksiin osallistuneista 90 % arvioi, että heidän valmiutensa toimia kuulolähipalvelussa lisääntyi ja he ovat motivoituneempia toimimaan vapaaehtoisena.
- Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten palautekyselyssä (n=18) 78 % arvioi, että kuulolähipalvelu täydensi ja tuki julkisen terveydenhuollon kuulonkuntoutuksen palveluja.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Tutkitusti kuulokojeen käyttö tukee ikääntyneen kognitiivista toimintakykyä, sosiaalisia suhteita ja yhdenvertaista osallistumista ja aktiivisuutta.

Ilman kuulolähipalvelua, ikääntyneet kohtaisivat aiempaa suurempia vaikeuksia kuulokojeen käytössä ja käyttöönotossa. Monella heistä ei ole tosiasiallisia mahdollisuuksia hakea apua julkiselta puolelta (apua ei ole saatavilla kaikilla alueilla) tai kauempaa (terveysasemien sulkeminen ym.).

Jos ikääntyneet jäisivät ilman apua, kuulon onnistunut kuntoutus ei toteudu, eikä ikääntynyt saa näin ollen kuntoutuksen tuottamia toimintakyky- ja hyvinvointihyötyjä. Jo lyhytkin kuulemattomuuden aika aiheuttaa aivoissa ja toimintakyvyssä muutoksia. Joillakin yrityksillä on pienimuotoista, ammattilaisen tarjoamaa maksullista ohjausta. Osalle maksu nousee tällaisen avun saamisen esteeksi. Lisäksi ammattilainen ei kykene tarjoamaan samanlaista motivaatiota ja kannustusta kuulokojeen käyttöön kuin vertainen, eli itsekin kuulokojetta käyttävä vapaaehtoinen. Jos kuulolähipalvelua ei olisi ollenkaan, ohjautuisi julkiselle sektorille noin 10 000 asiakasta enemmän vuosittain.

Glaukoomayhdistys ry

Toiminta: Vertaisryhmätoiminta

Kohderyhmä: Kaikki glaukoomaa sairastavat vertaistukea tarvitsevat henkilöt

<https://www.glaukoomayhdistys.fi/>

Vertaisryhmätoimintaa glaukoomaa sairastaville
Glaukoomayhdistys ry

Lisääntynyt
henkinen
hyvinvointi

Yhdistys maksaa
ns. glaukooma-
kerhoille
kerhotoiminta-
avustusta sekä
järjestää kerho-
ohjaajakoulutusta.

Vuonna 2024 (alku):

- Glaukoomakerhoihin osallistuttiin yht. 94 kertaa eri puolilla Suomea, yhteensä 1266 käyntikertaa

Suurin osa kyselyihin vastanneista kokivat että heidän hyvinvointinsa ja arjessa jaksamisensa oli lisääntynyt; moni myös koki saaneensa ryhmästä mukavan harrastuksen.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Vertaistukitoiminnan järjestäminen on Glaukoomayhdistyksen toiminnan kovinta ydintä, eikä sille ole korvaavia järjestäjätahoja. Toiminnan loppuminen vaikuttaisi monen siihen osallistuvan henkiseen hyvinvointiin.

Kuurojen Palvelusäätiö

Toiminta: Viittomakielinen työvalmennus

Kohderyhmä: Heikossa työmarkkina-asemassa olevat viittomakieliset kuurot

<https://www.kpsaatio.fi/>

Viittomakielistä työvalmennusta heikossa työmarkkina-asemassa oleville viittomakielisille kuuroille

Kuurojen Palvelusäätiö

- 76 % työvalmennuksen asiakkaista (182/241) saavutti asiakkaan ja työvalmentajan yhdessä työvalmennukselle asettamat tavoitteet.
- 57 vaikeassa työmarkkina-asemassa olevaa viittomakielistä asiakasta työllistyi (avoimet työmarkkinat 16 hlöä ja välityömarkkinat 41 hlöä).
- 11 asiakasta aloitti opinnot.
- Poverin yhteistyökumppanit (n=38) kokivat saaneensa Poverista erinomaisesti tukea ja neuvoja (ka. 4,3/5) sekä tietoa viittomakielisten työllistymiseen liittyvissä asioissa (ka. 4,2/5)
- Poverin yhteistyökumppaneista lähes kaikki arvioivat, että heidän organisaationsa tietämys viittomakielisistä opiskelijoista ja työntekijöistä lisääntyi yhteistyön aikana hyvin tai kohtalaisesti (ka. 3,9/5)

Kohonnut elämänhallinta ja -laatu

Neljä viittomakielisten työvalmentajaa

Vuonna 2023:

- 241 hlöä työvalmennuksessa, joista uusia 52
- Joka neljäs maahanmuuttaja

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Vuosittain noin 50 vaikeassa työmarkkina-asemassa olevaa viittomakielistä henkilöä jäisi työllistymättä. Poveri tarjoaa kokonaisvaltaisen omakielisen työllistymisen ja työssä pysymisen tuen, jota ilman työllistyminen ei ole mahdollista.

Eläkeläisjärjestöt

Eläkkeensaajien Keskusliitto

EKL ry

Toiminta: Eläkkeensaajien edunvalvontaa ja edellytysten luomista sosiaaliseen kanssakäymiseen (oman toiminnan tuottamisen lisäksi osaamisresursseja 15 piirille ja 277 yhdistyksille ja ne tuottavat toimintoja, joissa voi harrastaa, kohdata uusia ystäviä ja oppia uutta)

Kohderyhmä: Kaikille eläkkeensaajille (vuoden 2023 lopussa 1 649 628. Omaa eläkettä saaneiden määrä oli tuolloin 1 568 000. Suomessa asuvia omaeläkettä saavia oli 1 448 042 hlöä)

<https://www.ekl.fi/>

Edunvalvontaa ja edellytysten luomista sosiaaliseen kanssakäymiseen eläkkeensaajille

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Toimintoihin osallistuvat /ikäntyneet:

- Kokemus voimaantumisesta, saatu virikkeitä
- Vähentynyt yksinäisyys
- Parantunut toimintakyky, elämänlaatu ja jaksaminen → Mahdollistunut kotona asuminen → vähentyneet hoitokustannukset
- Ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön palkkakulut
- Ohjelmistot ja laitteet
- Ammattitaitoiset ulkopuoliset palveluntuottajat
- STEAn yleisavustus ja kohdennettua avustustoimintaa
- Avustusten lisäksi huomattava määrä varainhankintaa

Toimihenkilöt ja vapaaehtoiset:

- Lisääntynyt jaksaminen ja saatu uusia virikkeitä

Vuonna 2023:

- 5120 vapaaehtoista, 72 479 h/kk
- 7937 liikuntakampanjaan (kesto 2 kk) osallistunutta, 383 173 liikuntasuoritusta
- 90,3 % yhdistyksellä toimintakykyä ylläpitävää toimintaa (esim. tasapaino-, voimistelukerhoja yms.). Joka toinen yhdistys järjesti toimintaa yhdistyksensä ulkopuolisille ikäihmisille (esim. palvelutalovierailut)
- 455 tietotekniikan vertaisopastajaa, 6435 opastusta, 5914 tavoitettua ikääntynyttä digiummikkoa
- 2300 koulutukseen ja kilpailuihin osallistunutta

2024 jäsentutkimuksen tuloksia:

- Kokonaisarvosana parantui aiemmasta, ka. 5,8 (asteikolla 1–7): viestintään liittyvät asiat parantuivat, edunvalvontaan liittyvät asiat vahvistuivat (esim. eläkeläisten etujen ajaminen)
- 83 % koki saavansa hyvin vastinetta jäsenmaksuilleen (v. 2019 vastaava luku oli 77 %). Jäsenyyden syissä korostui sosiaalisuuden merkitys; yhdessä oleminen ja ystävien saaminen. 61 % koki yksinäisyyden olevan kolmen suurimman iäkkäiden ihmisten ongelmien joukossa.
- 70 % oli sitä mieltä, etteivät hyvinvointialueet pysty jatkossa huolehtimaan suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Nykyhallituksen kovat säästötoimet iskevät kaikkein heikoimpiin yhteiskuntamme jäseniin, joista todella moni on eläkeläinen.

Julkinen sektori ei pysty korvaamaan eläkeläisjärjestöissä toimivien vapaaehtoisten vertaisohjaajien työpanosta, joka on sekä henkistä että fyysistä terveyttä edistävää toimintaa ja kaupan päälle täydellistä täsmälääkettä yksinäisyyden torjuntaan. Tämä työpanos tulee järjestöjen resurssien ohella tippumaan säästötoimien takia huomattavasti. Seurauksena yksinäisyyden ja turvattomuuden kasvua, kasvavaa pahan olon tunnetta ja sairauksien lisääntymistä ikäihmisten joukossa johtaen reippaasti kasvaviin kustannuksiin sosiaali- ja terveydenhuollossa. Vahingot tulevat olemaan korvaamattomia ja hallituksemme on tästä vastuussa.

Nyky-yhteiskunnassa itsemääräämisoikeuden käyttö edellyttää aina jonkinasteista digitaalisten välineiden ja sovellusten hallintaa. Digiosaamisella ihminen pystyy itsenäisesti hoitamaan asioitaan, eikä tarvitse joka asiaan avuksi läheisiä (joita ei ehkä edes ole). Digiosaaminen ja sen ylläpito lisäävät myös elämänhallinnan tunnetta, riippumattomuutta sekä yhteisöllistä ja yhteiskunnallista osallisuutta.

Elinvoimaa Paas poiketen kyläilytoiminta, jota tarjoamme niille, joiden omatoimisuus ei enää mahdollista osallistumista kodinulkopuoliseen toimintaan itsenäisesti. Nestorit-toimintamme taas antaa ikämiehille oman paikan toimia itsensä näköisesti. Sekä kyläily- että miestoiminta lisäävät ikääntyneiden hyvinvointia ja tällaista toimintaa ei julkisella sektorilla ole edes tarjolla.

Toimintoihin kohdistamalla leikkauksilla hallitus sahaa omaan nilkkaansa kansalaisten tietotaidon vähenemisenä, sairauksien ja julkisen sektorin kustannusten kasvaessa tulevaisuudessa. Kunnat ja hyvinvointialueet myöntävät, että ne eivät missään nimessä pysty korvaamaan tekemäämme työtä sen vähetessä tai loppuessa.

Seurauksena on katastrofi hyvinvointiyhteiskuntamme peruspilarin eli järjestöjen auttamis- ja hyvinvoinnin edistämistyön vähetessä oleellisesti.

Ensi- ja turvakoti

Ensi- ja turvakotien liitto ry

Toiminta: Perhe- ja lähisuhdeväkivallan avopalvelut, niiden laadun turvaaminen (koulutus, tuki, laatujärjestelmä) ja vaikuttamistyö (mm. hyvinvointialueisiin avun saamiseksi, Istanbulin sopimuksen toimeenpanoon, lainsäädäntöön).

Avopalveluissa tarjotaan neuvontaa ja ohjausta, Apua väkivaltaan -chatpalvelua, Lasten ja nuorten -chatpalvelua, Nettiturvakoti.fi, etsivä ja jalkautuva työtä, yksilö-, pari- ja perhetapaamisia sekä vertaisryhmiä.

Kohderyhmä: Valtakunnallisesti kaiken ikäisille ihmisille, jotka ovat kokeneet perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa tai jotka ovat itse käyttäneet väkivaltaa. Vaikuttamis- ja kehittämistyön kohteena päättäjät, yhdistysten väkivaltatyötä tekevät työntekijät (23 yhdistystä) sekä muut alan ammattilaiset.

<https://ensijaturvakotienliitto.fi/>

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan avopalveluita kaiken ikäisille ihmisille, jotka ovat kokeneet perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa tai jotka ovat itse käyttäneet väkivaltaa

Ensi- ja turvakotien liitto ry

Asiakas:

- Saatu apua koetusta väkivallasta selviytymiseen ja väkivallattomaan toimintatapaan

- Lisääntynyt lasten turvallisuus

Päätäjät ja ammattilaiset:

- lisääntynyt tieto ilmiöstä, sen tunnistamisesta, saatavilla olevasta avusta ja eri menetelmistä, lähisuhdeväkivallan haitallisista vaikutuksista ja siitä aiheutuvista kustannuksista julkisille palveluille sekä kansainvälisistä velvoitteista.

- 75 palkattua ammattilaista (mm. lähisuhdeväkivaltaan erikoistuneita)
- STEAn avustukset perhe- ja lähisuhdeväkivallan avopalveluihin (keskusjärjestö + 23 jäsenyhdistystä) 5,9 milj.€

Vuonna 2023:

- 5344 henkilöä yksilö- ja perhekohtaisessa työssä
- 2445 henkilöä chateissa
→ yhteensä 7704 henkilöä
- 48 090 Nettiturvakoti.fi -sivustolla kävijää
- n. 1300 tavoitettua ammattilaista ja päättäjää

- Vaikuttavuus esiin -mittarilla asiakkailta kysytty väkivallasta koettu haitta väheni, koettu turvallisuus ja toiveikkuus lisääntyi. Asiakkaiden kokema hyvinvoinnin muutos parempaan oli selvä.
- Palautteiden perusteella tuki vastasi tarpeeseen (ka. 4,7/5) ja asiakkaat tunsivat tulleen arvostavasti kohdatuksi (ka. 5/5).
- Suosittelemisindeksi (NPS) väkivaltatyön avopalveluissa on 92 (max. 100), mikä on erinomainen tulos.
- Apua väkivaltaan chat: yhteydenottajat kokivat chatin merkitykselliseksi. He kokivat, että heidän olonsa oli helpottunut keskustelun myötä sekä heidän ymmärryksensä lapsen tilanteesta oli lisääntynyt.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jos leikkaus kohdistuisi "juustohöylällä" kaikkeen toimintaan, se merkitsisi meillä sitä, että ilman apua jäisi arviolta yli 2500 ihmistä. Lisäksi lähisuhdeväkivaltaan liittyvää erityisosaamista katoaisi merkittävästi ja hyvinvointialueiden kanssa tehtävä yhteistyö vähenisi ja niiden taakka kasvaisi. Lähisuhdeväkivallan terveydenhuollolle, oikeusjärjestelmälle ja työstä poissaoloon kustannukset ovat nykyisin 150 milj.€ /vuodessa. Kustannukset kasvaisivat merkittävästi, jos järjestömme avopalvelut supistuisivat.

Äidit irti synnytysmasennuksesta Äimä ry

Toiminta: Vertaistuki

Kohderyhmä: Raskausajan masennusta tai synnytyksen jälkeistä masennusta sairastavat ja vauva-ajan psykoosin kokeneet äidit koko Suomessa

<https://aima.fi/>

Vertaistukea raskausajan tai synnytyksen jälkeistä masennusta sairastaville ja vauva-ajan psykoosin kokeneille äideille

Äidit irti synnytysmasennuksesta, Äimä ry

<ul style="list-style-type: none"> • Saatu tieto, vertaisuus ja toivo • Vähentynyt häpeän ja syyllisyyden kokemus sairastumisesta • Vähentynyt yksinäisyys	<ul style="list-style-type: none"> • Kokopäiväinen vapaaehtoistyön koordinaattori • Muuta henkilöstä mm. yhteydenottoihin vastaamiseen, verkostotyöskentelyyn, markkinointiin jne.	<p>Vuonna 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 64 vapaaehtoista toteuttamassa vertaistukea eri muodoissa<ul style="list-style-type: none"> ➤ 82 h tukiäititoimintaan ➤ 289 h ryhmätoimintaan ➤ 40 päivystyskertaa vertaistukipuhelimessa, 80 h ➤ 78 päivystyskertaa verkkoauttamisessa, 133 h ➤ 23 h kokemusasiantuntija-tehtävissä ➤ 42 h tukitehtäviin sekä tiedotukseen ja viestintään ➤ 236 h tapahtumiin <p>Yhteensä Äimän vapaaehtoiset tekivät 885 h vapaaehtoistyötä vertaistuen mahdollistamiseksi</p>	<p>5/2024 Yhdistyksen toiminnassa mukana oleville lähetetyssä kyselyssä (n=50) 100 % vastaajista piti Äimän toimintaa tärkeänä.</p> <p>2023 Vaikuttavuus esiin -kyselyjen tulokset (n=87 vertaisryhmiin osallistunutta vastaajaa), arviointiasteikko 1–5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sain tietoa ja tukea arkeeni: ka. 4,6 • Oloni helpottui tavatessani muita samassa elämäntilanteessa olevia: ka. 4,8 • Toimintaan osallistuminen tuki lapseni hyvinvointia: ka. 4,6
---	---	---	---

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Äimä on Suomessa ainoa toimija, joka tarjoaa vertaistukea raskauden aikaiseen tai synnytyksen jälkeiseen psyykkiseen oireiluun. Jos Äimän toimintaa ei olisi lainkaan, voisivat vaikutukset useissa perheissä olla dramaattisia.

5/2024 Yhdistyksen toiminnassa mukana oleville lähetetyssä kyselyssä (50 vastaajaa) äidit kertoivat omat arvionsa, mitä hänen kohdallaan olisi tarkoittanut, jos Äimän toimintaa ei olisi ollut:

"En olisi toipunut, paljon ystävyksiä olisi jäänyt solmimatta", "Sairastaisin masennusta varmasti vieläkin. Tuskin olisin edes työkuntoinen", "Olin todella ahdistunut, epätoivoinen, hukassa ja erittäin yksinäinen", "En tiedä enää eläisinkö. Veikkaan että en."

"En olisi ehkä selvinnyt itseni ja lapseni kanssa. Todennäköisesti olisi ollut huostaanotto ja oma hoitojakso. Ehkä vielä jotain pahempaa...", "Valtava yksinäisyys, kokemus siitä että olen ainoa sairastunut, syyllisyys ja häpeä omaa tilannetta kohtaan, toipumisen pitkittyminen", "Vertaistuen saaminen olisi ollut lähes mahdotonta. Samoin tietoa olisi pitänyt hakea monilta eri suunnilta."

"Olin vieläkin asian kanssa yksin ja häpeissäni, en ehkä olisi toipunut näin hyvin, sairaus varjostaisi perheemme dynamiikkaa edelleen (16 vuotta esikoisen syntymän jälkeen).", "Pahimmillaan olisin tappanut lapseni ja itseni", "Perheemme olisi voinut todella pahoin."

"Olin varmasti käyttänyt sosiaali- ja terveyspalveluita enemmän ja pidempään.", "En usko, että toipumiseni olisi ollut niin tuloksekasta ja nopeaa ilman vertaistukea.", "Mahdollinen itsemurha, väkivaltaisuus lapsia kohtaan, avioero."

"Vertaistuki olisi jäänyt saamatta ja ajatus siitä, että olen ainoa ja viallinen, koska sairastuin olisi jäänyt.", "Mikään muu taho ei tarjoa vastaavaa toimintaa! Vaikutukset olisivat olleet negatiivisia, ahdistusta ja toivottomuutta.", "Diagnoosin saaminen olisi kestänyt paljon kauemmin"

Vastauksissa nousevat esiin samankaltaiset teemat toiminnan tärkeydestä. Osalla vastaajista toiminnalla on ollut suorastaan elintärkeä merkitys.

Kaapatut lapset ry

Toiminta: Vapaaehtoistyön koordinointi, mm. vertaistukea, kriisipuhelinpäivystämistä viikonloppuisin, verkkoryhmissä auttamista

Kohderyhmä:

- Perheet, joiden lapsi on kaapattu ulkomaille tai uhataan kaapata.
  - Vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet.

Vapaaehtoistyö tarjoaa polun kokijasta toimijaksi, uhrista auttajaksi.

<https://ensijaturvakotienliitto.fi/kaapatutlapset/>

Vapaaehtoistyötä koordinoimalla vertaistukea perheille, joiden lapsi on kaapattu ulkomaille tai uhataan kaapata

Kaapatut lapset ry

- Vanhempien lisääntynyt jaksaminen ja voimaantuminen
- Lasten lisääntynyt turvallisuus
- Kokemus polusta kokijasta toimijaksi, uhrista auttajaksi

- Henkilöstökulut 42 000 €, 1 työntekijä
- Koulutukset 6000 €
- Toimitila yms. kulut 1500 €

- 52 vapaaehtoista
- 3 koulutusta
- yli 3000 tuntia vapaaehtoistyötä

- 4/5 vapaaehtoista on jatkanut useita vuosia.
- 9/10 vastanneista koki vapaaehtoistyön mielekkäänä ja itselleenkin voimia antavaksi sekä sen koordinaation hyväksi.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Lapsikaappauksen kokeneet vanhemmat eivät löydä tukea. Pahoinvointi voi johtaa pitkäaikaiseen työkyvyttömyyteen.

Kaappausuhan alla elävät perheet väsyvät ja kokevat olonsa syrjäytyneeksi ja yksinäiseksi. Vanhempien välinen ristiriita heijastuu lapsiin.

Vanhemmat eivät löydä toisiaan, eivät saa mahdollisuutta kokoontua yhteen ja muuttua uhrista auttajaksi.

Yksinäisyys ja ulkopuolisuuden kokemukset lisääntyvät. Mielensterveys järkkyy.

Hyvinvoinnin ja kuntoutuksen kehittämisjärjestöt

Kuntoutussäätiö

Toiminta: Oppimisvaikeuksien ja niihin liittyvien mielenterveyden ongelmien tukiryhmät

(ammattilaisohjattu, vertaistukea hyödyntävä ryhmätoiminta. Osa ryhmistä kasvokkain Helsingissä, osa etämuotoisina tarjolla valtakunnallisesti)

Kohderyhmä: Nuorille (vähintään 16 v.) ja aikuisille, joilla oppimisen vaikeudet tai mielenterveyden haasteet vaikeuttavat opinnoissa tai työssä pärjäämistä tai niihin hakeutumista.

<https://www.kuntoutussaatio.fi/>

Oppimisvaikeuksien ja niihin liittyvien mielenterveyden ongelmien tukiryhmät nuorille (vähintään 16 v.) ja aikuisille

Kuntoutussäätiö

• Saatu uusia keinoja pärjätä haasteiden kanssa • Lisääntynyt itseymmärrys ja kokemus, ettei ole asioiden kanssa yksin • Vahvistunut itsetunto • Lisääntynyt psykososiaalinen hyvinvointi → Vahvistuneet opiskelu- ja työelämävalmiudet	2 ryhmien ohjaajaa (neuropsykologia) Ryhmä sisältää 10–12 tapaamista (2-2,5h/tapaaminen) ja seurantatapaamisen. Lisäksi yksilöllinen alkuhaastattelu sekä tarvittaessa 1–2 yksilöllistä käyntiä psykologin kanssa ryhmän aikana. Työ sisältää myös mm. osallistujien rekrytoinnin, ryhmäsisältöjen suunnittelun ja arvioinnin/raportoinnin.	Vuonna 2023: • 4 oppimisen tukiryhmää • 48 ryhmätapaamista ja 292 kohtaamista • 39 yksilöllistä alkuhaastattelua ryhmäläisille • 61 yksilöllistä tapaamista

Vuosien 2019–2022 aikana oppimisvaikeuksien tukiryhmiin osallistuneet ovat ennen ryhmää ja ryhmän jälkeen arvioineet omaa psykososiaalista hyvinvointiaan (n=70) vastaamalla itsearviointikyselyihin:

- itsetunnon (RSES-mittari)
- resilienssin (RS)
- elämänlaadun (EuroHIS-8) ja
- psyykkisen kuormituksen (CORE-10) osalta.

Kaikissa mittareissa havaittiin tilastollisesti merkitsevä myönteinen muutos ryhmän jälkeen ($p < 0.05$ – $p < 0.001$).

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Nuorten ja aikuisten oppimisvaikeuksiin ei ole juurikaan palveluita tarjolla, ja edellä kuvatun kaltaisia ammattilaisohjattuja, vertaistukea hyödyntäviä ryhmiä ei ole lainkaan julkisella palvelusektorilla. Jos näitä tukiryhmiä ei järjestettäisi, moni jäisi täysin ilman oppimisvaikeuksiin ja niihin liittyviin mielenterveyden haasteisiin tarvitsemaansa tukea. Vaarana on, että ilman tukea osa oppimisvaikeuksia kokevista voisi syrjäytyä kokonaan opinnoista tai työelämästä.

Iho-, allergia- ja hengitysjärjestöt

Psoriasisliitto ry

Toiminta: Vertaistervarit-toiminnan koordinointi

Kohderyhmä: Vertaistervarit-ryhmätoiminta ja -tapahtumat on tarkoitettu henkilöille, joilla on mielenkiintoa ja tarve elintapamuutoksen tekemiseen ja ylläpitämiseen. Osallistujilla voi olla pitkäaikaissairaus, kuten psoriasis tai jokin muu sairaus, ja hän voi olla työkäinen tai eläkkeellä.

<https://psori.fi/>

Vertaistervarit toiminnan koordinointia henkilöille, joilla on mielenkiintoa ja tarve elintapamuutoksen tekemiseen ja ylläpitämiseen

Psoriasisliitto ry

<ul style="list-style-type: none"> • Parantunut arjessa jaksaminen ja tyytyväisyys omaan terveyteen • Lisääntynyt kokemus ja motivaatio omista vaikutusmahdollisuuksista omaan elintapoihin • Lisääntynyt tieto terveellisistä elintavoista ja järjestöjen palveluista	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilö- ja toimintaresurssit (toiminnan koordinointi ja toteutus yhteistyössä eri järjestöjen ja yhdistysten kanssa, vapaaehtoistoimijoiden ohjaus) • Koulutusten kustannukset: Teams 190 € ja lähikoulutus 398 €/koulutettava • Ryhmän kustannus n. 374 €/ryhmä	<ul style="list-style-type: none"> • Vuonna 2023: • 5 Vertaistervarit-ryhmää, 30 osallistujaa ja 210 kohtaamista • 6 yhteistyökumppania järjesti ryhmiä • 6 tapahtumaa yhteistyössä yhdistysten ja kuntien kanssa, 48 kohtaamista • Koko toiminnassa: 18 Vertaistervarit -ryhmää, 118 osallistunutta, 867 kohtaamista	<ul style="list-style-type: none"> • Vuosien 2020–2021 Vertaistervarit-ryhmien (n=35) seurannassa 71 % ryhmäläisistä ja 66 % ohjaajista oli pystynyt ylläpitämään elintapamuutostaan puoli vuotta ryhmän päättymisen jälkeen. • Vuoden 2023 itsearviointikyselyn mukaan ryhmiin osallistuneet (n=30) olivat motivoituneita ja saivat hyvin vertaistukea elintapamuutokseen. Ryhmässä, joka toteutettiin yhteistyössä Oulun kaupungin liikuntapalvelujen kanssa, 100 % ryhmäläisistä piti osallistumista tärkeänä, koki ryhmän motivoineen elintapamuutoksen tekemiseen ja edistäneen heidän hyvinvointiaan. Ryhmäläisistä 80 % koki saaneensa vertaistukea ryhmästä hyvin. • Vertaistervarit-tapahtumiin (yht. 6) osallistuneiden palautteen mukaan osallistujat saivat vertaistukea ja vinkkejä omaan hyvinvointiin ja elintapoihin liittyen hyvin. • Vertaistervarit-ohjaajien (yht. 52) osaaminen vahvistui hyvin ohjaajakoulutuksissa.
---	---	--	---

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Psoriasisliitossa vertaistukitoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen yhdessä paikallisyhdistysten kanssa on järjestön ydintoimintaa. Psoriasisliiton paikallisyhdistyksiä on 35, joissa on 11 000 henkilöjäsentä. Psoriasisista sairastavia on Suomessa n. 100 000.

Jäsenkyselyn 2023 mukaan Psoriasisliiton tarjoama tieto sairaudesta sekä vertaistuki sairastuneelle ja hänen läheiselleen koetaan erittäin tärkeänä. Ne ovat tärkeimmät syyt liittyä jäseneksi. Psoriasisliitolle mahdollisesti kohdentuvat avustusleikkaukset vaikuttaisivat järjestötoiminnan henkilö- ja toimintaresursseihin merkittävästi.

Rahoituksen väheneminen tai lakkaaminen aiheuttaa sen, ettei ihmisillä ole mahdollisuutta osallistua maksuttomiin vertaisryhmiin saamaan tietoa ja vertaistukea, joka on todettu vaikuttavaksi (<https://www.vertaistervarit.fi/hanke/>). Osa sairastuneista ja läheisistä voi jäädä kokonaan ilman tukea, jos järjestöllä ei ole resursseja tarjota ohjausta ja neuvontaa. Järjestöjen tuottamaa vertaistukea ei voida korvata julkisen tai yksityisen tarjoamalla palvelulla yhtä kustannustehokkaasti. Esimerkiksi kunnan tai hyvinvointialueen liikuntaneuvontaan tai -ryhmään pääsee vain tietyin kriteerein.

Vapaaehtoisohjaajien kouluttamiseen, toiminnanohjaukseen ja arviointiin tarvitaan ammattilaisen työpanosta sekä rahaa toiminnan toteuttamiseen. Jos vapaaehtoisten koulutukset vähenevät, niin kaikki halukkaat eivät pääse mukaan. Yhdistysten vertaistuen tarjonta vaihtelee huomattavasti ja alueelliset erot vain kasvavat.

Psoriaatikoille vertaistukea ei tarjoa mikään muu taho, joten sitä ei voi korvata. Vertaistervarit-toiminnan seurannassa todettiin, että ryhmiin osallistuneiden terveyspalvelujen käyttö väheni kuuden kuukauden seurannassa merkittävästi. Vertaistervarit-ryhmätoiminnalla voidaan siis vähentää terveyspalvelujen käyttöä.

Invalidijärjestöt

Invalidiliitto ry

Toiminta: Sopeutumista tukevat kurssit: psykososiaalinen tuki, sovellettu liikunta, ammatillisesti ohjattu vertaistuki

Kohderyhmä: Fyysisesti vammaisille ja toimintaesteisille henkilöille, joiden toimintakykyyn vaikuttaa pitkäaikaissairaus tai fyysinen vammautuminen. Toiminta on tarkoitettu kaikenikäisille ja myös läheiset voivat osallistua.

<https://www.invalidiliitto.fi/>

Sopeutumista tukevia kursseja fyysisesti vammaisille ja toimintaesteisille henkilöille

Invalidiliitto ry

Kurssin osallistujat:

- Lisääntynyt arjen sujuvuus (uudet keinot)
- Koettu voimaannuttava vertaisuus
- Kasvanut kokemus toimintakyvystä ja osallisuudesta
- 2 työntekijää ja kilpailutetut palveluntuottajat (esim. kuntoutuslaitokset) → kokonaistyöpanos n. 5 henkilötyövuotta.
- Osa kohderyhmästä tarvitsee invavarustellun kulkuneuvon kurssimatkoihin, joita pienituloisilla eläkeläisillä ei ole varaa kustantaa.

Läheiset:

- Lisääntynyt ymmärrys sairastuneen tai vammautuneen elämästä
- Parantunut perheen ja parisuhteen hyvinvointi

Vuonna 2023:

- 22 kurssia, yhteensä 210 osallistujaa (keski-ikä 56 vuotta, ikäjakauma 1–87 vuotta ja sukupuolijakauma 60 % naisia, 40 % miehiä)
- Hakijoita 364, reilu kolmasosa jäi valitsematta. Aikaisempien vuosien (2015–2022) hakijamäärän keskiarvoon verrattuna kasvua oli 27 %
- 1842 kurssipäivää, n. 4600 kohtaamiskertaa

Asiakaskysely (n=85):

- 80 % totesi kurssin sisällön vastanneen heidän tarpeitaan hyvin.
- 75 % saavutti henkilökohtaiset tavoitteensa hyvin.
- 80 % arvioi pystyvänsä siirtämään kurssin hyödyn osaksi arkeaan.
- 80 % koki arjessaan selviytymisen kohentuneen.
- 80 % koki osallisuuden kokemuksen parantuneen.
- 70 % koki oman lähipiirin ymmärryksen kasvaneen.
- Seurantakyselyn (n=87) tulokset säilyivät lähes vuoden kurssin päättymisestä. Erityisesti psykososiaalisen hyvinvoinnin tulokset pysyivät hyvinä 80 %:lla osallistujista. 90 % oli vähintään tyytyväisiä kursseihin.
- Suositteluhalukkuutta kuvaava NPS-arvo oli 78/100, mikä kuvastaa suurta suositteluhalukkuutta.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Kohderyhmäämme kuuluvat esimerkiksi selkäydinvammaiset ja alaraaja-amputoidut henkilöt, joille olemme ainoa kyseisiä palveluja tuottava toimija. Ilman näitä palveluja heidän kuntoutumis- ja sopeutumisprosessinsa jäisi vajaaksi, mikä vaarantaisi heidän omatoimisen selviytymisensä arjessa. Monet muutkin säästötoimet kohdistuvat kohderyhmäämme, ja useat heistä ovat haavoittuvimmassa asemassa fyysisten toimintarajoitteiden vuoksi. Tämä kumulatiivinen vaikutus olisi merkittävä heidän arjessaan.

Toimintamme edistää ja ylläpitää osallistujien osallisuutta ja toimintakykyä, ja osittain hidastamme sen heikentymistä. Tällä tavoin edistämme erityisesti iäkkäämpien kurssilaisten omatoimista kotona asumista. Palvelujen karsiminen tai lopettaminen voisi lisätä näiden henkilöiden palveluasumisen tarvetta. Todennäköisesti hyvinvointialueiden vastuulle kuuluvien palvelujen tarve kasvaisi, jos toimintamme loppuisi tai jos joutuisimme karsimaan palvelujamme.

Suomen Polioliitto ry

Toiminta: Poliolinja – neuvontaa puhelimitse ja sähköpostissa sekä neuvontapisteitä tapahtumissa erityisesti poliovammanisuuteen, vammaispalveluihin, poliovammanisten henkilöiden oikeusturvaan ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyvissä asioissa

Kohderyhmä: Kaikille polion sairastaneille henkilöille, heidän läheisilleen sekä ammattihenkilöstölle.

<https://www.polioliitto.com/>

Poliolinja – neuvontapalveluita polion sairastaneille, heidän läheisilleen ja ammattihenkilöstölle

Suomen Polioliitto ry

Polion sairastaneet:

- Lisääntynyt oikea ja ajankohtainen tieto toimintakyvyn tueksi
- Mahdollistunut vertaistuki ja osallisuus sekä jaetut hyvät käytännöt

Ammattihenkilöt:

- Vahvistunut oikea ja ajankohtainen tieto poliosta ja sairastetun polion vaikutuksista toimintakykyyn

- Kulut vuonna 2023: 47 700 € + yleistoiminnan kuluista 25 000 €
- Henkilöstöresurssit: palkattu henkilöstö 2 henkilötyövuotta + ostettu asiantuntija-apu
- Vapaaehtoiset ja heidän koulutuksensa ja työnohjauksensa

Vuonna 2023:

- 657 yksilöllistä tukea /1022 yhteydenottoja
- 18 vapaaehtoista
- 53 lausuntoja/ oikaisuvaatimuksia

- Poliolinjan neuvontapalvelujen yhteydenottajista tarvitsemansa avun sai 82 % (n=248)
- Ammattihenkilöiden tyytyväisyys oli 97 %.
- Vain joka viides luotti saavansa apua julkisista palveluista.
- 93 % suosittelisi Poliolinjaa yhteydenottokanavaksi polioon liittyvissä asioissa.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Polion sairastaneet ja heidän läheisensä sekä heitä kohtaavat ammattihenkilöt jäisivät suurelta osin ilman mahdollisuutta saada ajankohtaista ja oikeaa tietoa poliosta/myöhäisoireista/vaikutuksista toimintakykyyn ja ennen kaikkea tietoa kuinka ja mitä arjessa selviytymisen tueksi voi tehdä.

Poliovammaiset ja heidän omaisensa jäävät ilman tukea ja ohjausta nimen omaan sairastetun polion suhteen. Terveystieteissä polion jälkitilaa ei oikein tunnisteta.

Neuvontapalvelujen lopetus tarkoittaisi monen polion sairastaneen kohdalla sitä, että he joko syrjäytyvät kokonaan kotiinsa ja jäävät ilman oikeaa toimintakykyä tukevia palveluja ja/tai he siirtyvät jo valmiiksi ruuhkautuneisiin terveysasemien jonoon ja päivystyksiin etsimään apua.

Ammattihenkilöt jäävät ilman pistettä, josta he vaivattomasti saavat tietoa polion jälkitilasta ja polion sairastaneen ongelmista.

Hengitystuki ry

Toiminta: Elämää ylläpitävän hengityslaitteen käyttäjien ja heidän läheistensä neuvonta ja tuki

Kohderyhmä: Kaikille elämää ylläpitävää hengityslaitetta käyttäville ja heidän läheisilleen

<https://hengitystuki.fi/>

Neuvontaa ja tukea elämää ylläpitävän hengityslaitteen käyttäjille ja heidän läheisilleen

Hengitystuki ry

- Saatu tieto palvelujärjestelmässä navigoimiseen
- Sujuvoituneet käytännöt hengityslaittearjessa ja tuettu henkinen jaksamiseen

Palkkakulut 1,3 henkilötyövuotta (erityisasiantuntija ja osa-aikainen vertaisasiantuntija) sekä näiden edellyttämät hallinnolliset resurssit

Vuonna 2023:

- 1368 neuvonnan yhteydenottoa esim. elämää ylläpitävän hengityslaitteen kanssa elämiseen liittyvät yhteydenotot koskien esim. ongelmatilanteita tai henkisen tuen tarpeeseen liittyen

Esimerkkinä neuvontapalvelun anti läheisille:

Asteikolla 1–4 läheisten antamien vastausten keskiarvo:

- Ka. 3,5: Koen että minua on kuunneltu.
- Ka. 3,54: Koen että minua on autettu asiassani eteenpäin.
- Ka. 3,36: Ongelmaani on etsitty yhdistyksessä ratkaisua.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Hengitystuki ry on ainoa valtakunnallinen toimija, jolla on tietoa elämää ylläpitävän hengityslaitteen käyttäjien arjesta ja hengityslaitteen varassa kotona elämisestä kaikkine apuvälineineen ja palvelujen järjestämiskäytännöineen. Ilman neuvontapalveluamme elämää ylläpitävän hengityslaitteen käyttäjät ja heidän läheisensä eivät saisi mistään itselleen välttämätöntä tietoa ja vertaistietoa, sillä harvinaista ja haurasta erityisryhmää koskevaa osaamista ei ole riittävästi pirstoutuneessa sosiaali- ja terveydenhuollossa eikä lainkaan muissa vammaisjärjestöissä. Vailla neuvontapalveluamme tarjoamaa tietoa ja tukea elämää ylläpitävän hengityslaitteen käyttäjien elämä kapeutuisi selviytymiskamppailuksi ja sisältäisi yhä enemmän ongelmia, mikä johtaisi mielenterveyden horjumiseen ja pahimmillaan myös hengenvaaraan.

Kansanterveysjärjestöt

Suomen Sydänliitto ry

Toiminta: Vertaistukitoiminta

Kohderyhmä: Sydänsairastuneille ja heidän läheisilleen

<https://sydan.fi/>

Vertaistukitoimintaa sydänsairaille ja heidän läheisilleen

Suomen Sydänliitto ry

- Helpottunut arki sydänsairauden kanssa
- Vähentynyt sairaudesta johtuva huoli tai pelko
- Vahvistunut tunne selviytymisestä sydänsairauden kanssa
- Henkilöresursseja sekä valtakunnallisessa että jäsenjärjestöissä (arvio yht. 2–4 htv) (mm. vertaistukihenkilöiden koulutukseen ja tukeen, koordinointiin, verkostojen ylläpitoon, markkinointiin ym.)
- Runsaasti vapaaehtoistyötä

Vuonna 2023:

- n. 15 000 kohdattua (sairastunutta tai heidän läheistään): kasvokkain, puhelimitse ja verkossa.
- yli 3300 ryhmässä kävijää
- n. 1800 kohdattua sairaaloissa
- 900 kohdattua puhelimitse
- 649 koulutettua vertaistukihenkilöä

Tukea kahden kesken saaneiden palautteissa (asteikko 1–10) arvio tuen merkityksestä selviytymisen tunteen vahvistumiselle: ka. 8,6 ja FB-vertaistukiryhmissä ka. 7,2.

Kahden kesken tukea saaneet kokivat kokemustiedon helpottaneen arkea sydänsairauden kanssa (ka. 8,3), vertaistuki vähensi sairaudesta johtuvaa huolta tai pelkoa (ka. 8,2) ja vahvisti selviytymisen tunnetta sydänsairauden kanssa (ka. 8,6).

Vertaistuen koulutuksiin osallistuneiden palaute (asteikko 1–5): he kokivat saaneensa hyvät perusvalmiudet toimintaan (ka. 4,5).

Vertaistukihenkilöinä toimineista suurin osa (86 %) koki toimintaa olevan sopivasti, keskimäärin muutaman kerran kuussa. Samoin suurin osa koki omat voimavaransa (94 %) ja saamansa tuen (77 %) hyväksi.

Suositteluaaste (NPS) vertaistuen eri muodoista oli 68/100.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jos joutuisimme karsimaan (tai kokonaan lopettamaan) uusien vertaistukihenkilöiden koulutuksesta, vertaistukihenkilöiden tuesta ja muista vertaistukeen liittyvistä toiminnoista, pitkäaikaissairaiden mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea heikkenisi merkittävästi. Vertaistuki puuttuu julkisen sektorin palveluista. Näin ollen julkinen toimija ei voi korvata tätä toimintaa, eikä kokemuksellista tukea tai tietoa sydänsairaille ole tarjolla mistään muualtakaan kuin sydänjärjestöltä ja järjestön organisoimana.

Leikkausten sijaan vertaistukitoimintaamme tarvittaisiin nykyistä enemmän. Hiljan teettämämme selvityksen mukaan yli 40 % vastasairastuneista ja lähes saman verran läheisistä toivoo lisää keskusteluapua. Tukea tarvitaan mielen hyvinvointiin ja voimavarojen vahvistumiseen sekä elintapamuutosten tekemiseen. Vertaisten kohtaamista kaivataan.

Sydän- ja keuhkosiirroksaat – Syke ry

Toiminta: Vertaistukitoiminta (verkossa, paikallisesti kokoontuvat ryhmät, verkossa liikuntaryhmät ym.)

Kohderyhmä: Valtakunnallisesti sydän- tai keuhko- tai sydän-keuhkosiirron saaneille, siirtoa odottaville, sydämen apupumpun varassa eläville sekä läheisille

<https://sydan.fi/syke>

Vertaistukitoimintaa sydän-, keuhko- tai sydän-keuhkosiirron saaneille, siirtoa odottaville, sydämen apupumpun varassa eläville sekä läheisille
Sydän- ja keuhkosiirroksaat – Syke ry

- Saatu tuki toisilta samankaltaisessa elämäntilanteessa olevilta
- Vähentynyt yksinäisyys ja ulkopuolisuuden tunne
- Kasvanut motivaatio ylläpitää omaa hyvinvointia ja toimintakykyä
- Saatu tuki ja ilo elämään koko perheellä
- Resurssit vedetty minimiin
- Työntekijä vapaaehtoisten koulutukseen, ohjaukseen, koordinointiin ja uusien vapaaehtoisten rekrytointiin sekä hallinnolliseen toimintaan
- Vapaaehtoiset

Vuonna 2023:

- 80 vertaisryhmätapaamista, 524 kohtaamista
- 51 yksilövertaistuen tapaamista sairaaloissa, 117 kohtaamista
- 3 vertaisviikonloppua, 74 kohtaamista
- 55 verkkovertaistukiryhmän tapaamista, 485 kohtaamista
- 173 yksilövertaistukea, 342 kohtaamista

Palautekysely, asteikolla 1–4

- "Osallistuminen toimintaan on lisännyt voimavarojani": mediaani 3/4.
- "Toimintaan osallistuminen on lisännyt hyvinvointiani": mediaani 3/4.
- "Toimintaan osallistuminen on lisännyt liikkumistani": mediaani 3/4.
- "Osallistuessani toimintaan olen saanut kokemuksen etten ole yksin": mediaani 4/4.
- "Toiminnan kautta olen saanut uusia ystäviä": mediaani 3/4.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Olka koordinoi osastoilla tapahtuvaa vertaistukea, ja Munuais- ja maksaliitto vastaa elinsiirtotoiminnan kansalaistiedotuksesta sekä muiden elinten siirrokkaiden vertaistuesta. Sydän- ja keuhkosiirron saaneet sekä sydämen apupumpun varassa elävät ovat kuitenkin Syke ry:n tuen varassa.

Vertaistuki osastoilla on tärkeää, sillä se luo uskoa tulevaisuuteen ja antaa rohkeutta traumaattiseen tilanteeseen sekä potilaalle että läheiselle. Hoitosuhde kuitenkin jatkuu koko loppuelämän, ja tuen tarve kasvaa erityisesti, kun siirrosta on pidempi aika. Sekä potilaiden että läheisten tulee sitoutua kuormittaviin ja raskaisiin tutkimuksiin, ja tässä vertaisten tarjoama tuki on keskeisessä asemassa. Vertaistuki tarjoaa kokemuksen, että tilanteessa ei olla yksin, sitouttaa omahoitoon ja toimintakyvyn ylläpitoon, antaa foorumin raskaiden asioiden käsittelyyn. Tukea tarvitsee potilaan lisäksi koko perhe, mutta tällä hetkellä läheiset jäävät usein terveydenhuollossa ilman tukea. Vertaistuen päättymisen myötä psykososiaalisen tuen tarve koko perheellä kasvaa, hoitoon sitoutuminen saattaa heiketä ja työkyky loppua.

Vertaistuki ei tapahdu itsestään, vaan se vaatii työntekijän organisoimaan toimintaa ja auttamaan tapaamisten järjestelyissä.

Kehitysvammajärjestöt

Kehitysvammaliitto ry

Toiminta: Tikoteekin kehittämistoiminta, Rohkaisin-toimintamalli (2023 yhteiskehitetty malli, jossa vaikeimmin puhevammaisten ihmisten itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi)

Kohderyhmä: Kaikkein vaikeimmin puhevammaiset ihmiset, jotka eivät puhu eivätkä ymmärrä puhetta, vaan kommunikoiivat kehon kielellä, eleillä ja ilmeillä. (n. 10 000 Suomessa)

Ammattilaiset ja omaiset, joille Rohkaisin antaa välineen tukea olemuskielisten ihmisten itsemääräämisoikeutta ja päätöksentekoa

<https://www.kehitysvammaliitto.fi/>

<https://www.kehitysvammaliitto.fi/tikoteekki/>

Rohkaisin-toimintamalli vaikeimmin puhevammaisten ihmisten itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi

Kehitysvammaliitto ry

Vaikeimmin

puhevammaiset ihmiset:

- Tulla kuulluksi ja mahdollistunut omaan elämään vaikuttaminen: parantunut elämänlaatu ja lisääntyneet voimavarat

Ammattilaiset ja läheiset:

- Vahvistuneet taidot tukea näiden ihmisten itsemääräämistä

- Henkilöstö- ja talousresurssit: pitkäaikainen kehittämissyö edellyttää erityisasiantuntemusta ja yhteistyötä eri tahojen kanssa
- Tiedottamisresurssit: viestintämateriaalit, koulutukset ym.

Rohkaisimen yhteiskehittämisessä ja mallin testaamisessa 2022–2023 mukana:

- 6 vaikeasti puhevammaista henkilöä
- 47 ammattilaista ja läheistä
- 480 osallistunutta Rohkaisin-toimintamallin julkaisutilaisuuksiin (11/2023)
- Osallistuneiden kautta malli levinnyt satoihin yhteisöihin
- Rohkaisin-toimintamallin videot tavoittivat 400 katsojaa yhden kuukauden aikana joulukuussa 2023

Kysytty osalta kehittämistyöhön ja testaamiseen osallistuneelta työntekijältä kokemuksia Rohkaisimesta. Vastaajat (n=7) kokivat, että Rohkaisin auttaa tukemaan olemuskielisten ihmisten itsemääräämisoikeutta. Se soveltuu hyvin kohderyhmälle ja antaa tietoa, mistä henkilö pitää, ja auttaa toteuttamaan hänen mieltymyksiään. Rohkaisin innostaa ideoimaan uutta: ”Että ei lähdettäisi liikkeelle olettamuksista, vaan kokeillaan uudella tavalla ja opitaan tuntemaan ihminen paremmin.”

Aiemmin on ollut käsitys, että olemuskielist, puhevammaiset ihmiset eivät pysty tekemään päätöksiä, mutta saamamme palautteen mukaan Rohkaisin on osoittanut, että kaikki pystyvät päättämään, jos toimintatavat ovat oikeita.

Työntekijä kehittämissyhteisössä: ”Asiakas ei pysty kehitysvammansa takia osallistumaan omaa elämäänsä koskeviin päätöksiin. Kyllä pystyy. Rohkaisimen avulla!”

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Suomessa Tikoteekki on ainoa toimija, joka kehittää vuorovaikutusta ja itsemääräämistä tukevia malleja ja materiaaleja vaikeimmin puhevammaisille, olemuskielisille ihmisille ja toteuttaa edunvalvontaa heidän puolestaan. Rohkaisin on yksi esimerkki siitä kehittämistyöstä, jota Kehitysvammaliiton Tikoteekki on tehnyt pitkään.

Tikoteekin apuvälineenä ihminen -toimintamallit (OIVA-vuorovaikutusmalli, HYP, LOVIT, Voimauttava vuorovaikutus ja Rohkaisin) tukevat kohderyhmän mahdollisuuksia olla vuorovaikutuksessa ja tulla kuulluiksi. Ilman malleja ja Tikoteekin vaikuttamistoimintaa vaikeasti puhevammaisten ihmisten mahdollisuudet vuorovaikutukseen vähenevät ja osallisuus heikkenee merkittävästi.

Puhevammaiset ihmiset eivät pidä ääntä itsestään. He ovat erityisen haavoittuvassa asemassa ja heidät on helppo ohittaa. Juuri nämä ihmiset jäävät syrjään kaikesta ja heitä ei huomioida arjessa eikä laajemmin päätöksenteossa. Tikoteekin toiminnan lopettaminen ja näiden toimintamallien hiipuminen lisäisi kohderyhmän syrjäytymistä, mielenterveyden haasteita ja haastavaa käyttäytymistä, mikä edellyttäisi vielä raskaampia palveluita kuin missä he nyt ovat. Heidän elämänlaatunsa heikkenisi merkittävästi: elämä ja toiminta kapenisi ja siitä poistuisi heille merkityksellisiä asioita.

Myös läheisten ja ammattilaisten taidot tukea kohderyhmän vuorovaikutusta ja hyvinvointia heikkenisivät.

Kehitetyt mallit edellyttävät ylläpitämistä (alalle tulee uusia työntekijöitä jne.), tietoa ja vaikuttamistyötä tarvitaan jatkuvasti. Jos toiminta supistuu tai lakkaa, kehitetyt mallit pikkuhiljaa kuihtuvat ja uuden kehittämistyö loppuu. Kukaan muu ei tee tätä toimintaa.

Kehitysvammatuki 57 ry

Toiminta: Vertais- ja vapaaehtoistoiminta

Kohderyhmä: Kehitysvammaiset ihmiset, vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet ja siinä mukana olevat. Kaveria haluavat kehitysvammaiset tai vastaavaa laaja-alaista tukea tarvitsevat ihmiset.

<https://www.kvtuki57.fi/>

Vertais- ja vapaaehtoistoimintaa kehitysvammaisille tai vastaavaa laaja-alaista tukea tarvitseville ihmisille, vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille ja siinä mukana oleville
Kehitysvammatuki 57 ry

- Vahvistunut osallisuus
- Vahvistunut itsemääräämisoikeus
- Mahdollistunut tasavertainen kokemus kaveruudesta
- Toteutunut mielekäs vapaa-ajan tekeminen yhdessä

- 2 kokoaikaista koordinaattoria
- STEA-avustus 127 674 €

Vuonna 2023:

- 213 vapaaehtoista, 71 vapaaehtoista, joilla erityisen tuen tarve
- 413 avustuskohteen toimintaan osallistunutta, 239 osallistujista erityisen tuen tarvetta
- 135 kaveriparien tapaamisia Kaveritoiminnassa
- 17 uutta kaveriparia (kaverin sai vuoden aikana em. määrä kehitysvammaisia tai vastaavaa tukea tarvitsevia ihmisiä)

Palautekyselyyn vastanneet:

- 85 % oli saanut hyvää mieltä toisten auttamisesta.
- 62 % oli saanut kiinnostavaa tekemistä.
- 71 % oli oppinut uusia asioita.

Suullisissa palautteissa iloitaan tekemisestä: ”Oli niin kivaa. Juuri tällaisesta mä tykkään. Oli niin kiva päivä. Kiitos kun järjestätte aina tällaista kivaa, muuten olisin ollut vain kotona.”

Vapaaehtoisten kokemuksia:

- 47 % oli saanut uskoa omiin taitoihin.
- 52 % oli saanut itsevarmuutta.
- 86 % kyselyyn vastanneista henkilöistä kokee käytännön toiminnan vastaavan heidän toiveisiinsa kaveruudesta.
- 83 % kyselyyn vastanneista vapaaehtoisista kavereista on havainnut tavoitteen mukaisia muutoksia: Kaveritoiminnassa mahdollistuu mielekäs vapaa-ajan tekeminen sekä vapaaehtoiselle että kaverin saajalle.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jos toiminta pitäisi lopettaa, jäisivät kaikki yli 400 toimintaan osallistuvaa kehitysvammaista tai vastaavaa laaja-alaista tukea tarvitsevaa ihmistä vaille vertaisuuden ja vapaaehtoistoiminnan kokemuksia. He eivät kuuluisi enää tiiviiseen yhteisöön, saisi tukea läheisiksi muodostuneilta työntekijöiltä ja ennen kaikkea toisiltaan. Heillä on tuen tarve, joka vaikuttaa siihen, että he eivät itsenäisesti voi toimintaa, ilman tukea, järjestää. Pahoinvointi lisääntyisi ja mielenhyvinvointi vaarantuisi. Yksinäisyys ja syrjäytyneisyys lisääntyisi.

Lapsi- ja perhetyön yleisjärjestöt

Väestöliitto ry

Toiminta: Poikien Puhelin –palvelukokonaisuus, matalan kynnyksen keskusteluapua nimettömästi ja maksutta (myös sosiaalisessa mediassa)

Kohderyhmä: Valtakunnallisesti pojille ja nuorille miehille (alle 20-vuotiaat), jotka kaipaavat vastauksia ja tukea eri elämäntilanteissa, erityisesti kehoon ja kasvuun, seksuaalisuuteen, ihmissuhteisiin, arjenhallintaan ja normeihin ja asenteisiin.

<https://www.vaestoliitto.fi/>

Poikien puhelin -palvelukokonaisuus pojille ja nuorille miehille (alle 20-vuotiaat)

Väestöliitto ry

- Saatu matalan kynnyksen keskusteluapu
- Vahvistunut ymmärrys ja kyky käsitellä seksuaalisuuteen, ihmissuhteisiin ja arjenhallintaan liittyviä asioita
- Helpottunut olo
- Kokemus osallisuudesta ja vahvistunut ymmärrys ja kyky toimia vertaisten kanssa verkkoyhteisöissä
- Henkilöstökulut: 3 asiantuntijaa
- Puhelin ja ict-kulut (soittajalle maksuton puhelin ja chat)
- Palvelusta viestintä ja markkinointi kohderyhmälle
- Toimitilakulut

Vuonna 2024 (tammi-toukokuu)

- Poikien Puhelin: 6300 poikaa soitti puhlimeen, 63 % puheluita ehditty vastata
- Poikien Puhelimen chat: n. 800 poikaa pyrki keskustelemaan asiantuntijan kanssa, 83 % kanssa ehditty keskustella
- Vuositasolla matalankynnyksen palveluissa asioi n. 10 000 poikaa ja nuorta miestä
- Somekohtaamisia: n. 15 000 krt Tik Tokissa, Discordissa ja YouTubeissa

- 90 % yhteydenottaneista koki ymmärryksensä käsitellystä aiheesta vahvistuneen.
- Asiantuntijan arvioinnin mukaan 74 % keskusteluissa asiakkaan ymmärrys asiasta vahvistui keskustelun myötä.
- 92 % haastavassa elämäntilanteessa yhteydenottaneista kertoi olonsa helpottuneen keskustelun myötä.
- 93 % kertoi saaneensa keskustelun kautta välineitä käsitellä tilannettaan.
- Asiantuntijan arvioiden mukaan 80 % asiakkaan olo on keskustelun myötä vaikuttanut helpottaneen.
- Asiantuntijan arvion mukaan 82 % asiakkaista sai keskustelun kautta välineitä tilanteeseensa.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Leikkaukset tarkoittaisi henkilöstön vähentämistä, palvelu olisi vähemmän auki ja keskusteluapua tarjolla vähemmän. Puhelimessa ja chatissa jäisi auttamatta arviolta 2300 poikaa ja nuorta miestä. Vähennykset tarkoittaisivat sometoiminnan rajua karsintaa ja 15 000 vähempää somekohtaamista kohderyhmän kanssa. Sometoiminnan vähennys vaikuttaisi kohderyhmän tietoon palvelusta ja vähentäisi pojille suunnattua tietoa seksuaalioikeuksista. Poikien Puhelimen toiminnan merkittävä supistaminen tai alasajo tarkoittaisi, että jotkut jäisivät kokonaan ilman tarvitsemaansa apua. Osa ei osaisi/uskaltaisi hakeutua muiden palveluiden pariin. Erityisesti vähemmistöihin kuuluvat, syrjäytymisvaarassa olevat, syrjäseutujen ja haavoittuvassa asemassa olevat pojat voisivat jäädä kokonaan ilman apua. He eivät välttämättä tunne muita palveluita tai kokevat ne vähemmän saavutettaviksi.

Nuoret, joilla kasvu ja kehitys on elämän kriittisessä vaiheessa, jäisivät ilman tärkeää heille suunnattua matalankynnyksen tukipalvelua. Tämä voisi johtaa lisääntyneeseen ahdistukseen, yksinäisyyteen ja epävarmuuteen. Erityisesti kriisitilanteissa olevat pojat ja nuoret miehet jäisivät ilman kiireellistä tukea ja neuvontaa, joka on heille helposti saatavilla ja maksutonta. Ongelmat pahenisivat ja johtaisivat vakavampiin tilanteisiin kuten mielenterveysongelmiin tai syrjäytymiseen.

Ilman ennaltaehkäisevää palvelua, joka tarjoaa tietoa mm. seksuaalisuudesta, ihmissuhteista ja oikeuksista pojat ja nuoret miehet saattaisivat tehdä väärillä tai puutteellisilla tiedoilla haitallisia päätöksiä, joilla on kauaskantoiset seuraukset heidän elämässään.

Poikien Puhelimen kohderyhmä joutuisi kääntymään muiden nuorisopalveluiden ja auttavien tahojen tai opiskeluhuollon palveluiden puoleen. Muiden palveluiden kuormitus kasvaisi ja osa jäisi vaille apua. Pidemmät jonotusajat ja supistunut palvelun saatavuus heikentäisi palvelutasoa. Poikaerityistä osaamista muissa valtakunnallisissa matalankynnyksen palveluissa ei ole.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto

Toiminta: Keskusteluapu/auttava puhelin tukilinja, ilta-aikaan klo 20–24

Kohderyhmä: 12–20-vuotiaat nuoret eri puolilla maata, jotka kärsivät mielenterveysongelmista ja itsetuhoisuudesta

<https://www.mll.fi/>

Auttava puhelin tukilinjalla keskusteluapua 12–20-vuotiaille mielenterveysongelmista tai itsetuhoisuudesta kärsiville nuorille

Mannerheimin Lastensuojeluliitto

Vähentynyt ahdistus ja itsetuhoiset ajatukset vaikeassa elämäntilanteessa

- Mielenterveyden ammattilaiset
- Kustannukset vuositasolla n. 250 000 €, tarve kasvamassa.
- Tällä resurssilla ei vielä voida tarjota palveluja viikonloppuisin.

Palvelu avattu 8/2023. 8/2023–4/2024 välisenä aikana:

- 2200 yhteydenottoon vastattu: 70 % soittajista tyttöjä, 20% poikia, 10% sukupuoli ei tullut esille yhteydenoton aikana.
- Eniten yhteydenottoja 15–21-vuotiailta

Valtaosalla yhteydenoton syy oli ahdistuneisuus.

- 94 % yhteyttä ottaneista koki, että keskustelu helpotti oloa. He kiittivät siitä, että nuorille on suunnattu oma tukikanava.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Julkisen palvelun piiriin pääsy on viivästyneessä hoitotakuuta koskevan leikkauksen vuoksi. Matalan kynnyksen anonyymiä ja juuri nuorille suunnattua puhelinpalvelua ei ole tarjolla, ainakaan tarvetta vastaavasti. Soittoyrityksiä Tukilinjaan on moninkertainen määrä. Tukilinja on kannatellut nuoria terapiakäyntien välillä ja pitänyt toivoa yllä.

Lasten lomajärjestöt

Lasten Kesä ry

Toiminta: Lasten ja perheiden loma- ja leiritoiminta

Kohderyhmä: Avoin leiritoiminta 6–17-vuotiaille lapsille

<https://www.lastenkesa.fi/>

Lasten ja perheiden loma- ja leiritoimintaa 6-17 -vuotiaille lapsille

Lasten Kesä ry

Lapset:

- Terveellisemmät elintavat
- Lisääntynyt vuorovaikutus ja ystävien määrä
- Lisääntynyt itsenäisyys ja kyky huolehtia itsestään

Vanhemmat:

- Lisääntyneet voimavarat ja arjessa jaksaminen
- Lisääntynyt tunne joukkoon kuulumisesta ja osallisuudesta

Vuonna 2023:

- Kulut n. 735 000 €.
  - Vakituista henkilökuntaa 2–3 työntekijää
  - Leirityössä palkatut ammattitaitoiset ohjaajat (kesällä ohjaajia n. 25, muut leirit lapsimäärän mukaan)
- Kaiken kaikkiaan Lasten Kesällä työskennellyt 61 eri henkilöä ja henkilötyövuosia yhteensä 16

Vuonna 2023:

- 2097 toimintaan osallistunutta (joista 6–17-vuotiaita leirille osallistuneita 799 hlö, 148 jonoon jääneitä/leiripaikan peruneita, 1150 leiriläisten huoltajaa)
- 12 avointa yöleiriä

Huoltajille kysely:

- 97 % koki tauon älylaitteiden käytöstä tehneen lapselle hyvää.
- 81 % kertoi leirin vahvistaneen luottamusta lapsen pärjäämiseen ja 69 % mielestä leiri tuki lapsen itsenäistymistä.
- 85 % kertoi saaneensa leirin ansiosta lisää voimavaroja arkeen.

Leiriläisille kysely:

- 84 % kertoo, että sai uuden kaverin tai vietti leirillä aikaa vanhojen leirikavereiden kanssa.
- 70 % leiriläisistä vastasi ”kyllä” kysymykseen: kokeilitko/opitko leirillä jotain uutta?

Ohjaajien havainnot:

- 70 % leiriläisistä opetteli leirillä jotain uutta taitoa.
- Suurin osa leireillä jo olleista lapsista muisteli aiempia leirejä tai kertoi niistä. Aiemmat muistelut ja leirikäynnit lisäsivät joukkoon kuulumisen tunteita ja vahvistivat merkityksellisiä ystävyyssuhteita sekä leirin merkitystä osana elämää.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Leirejä ei pystyittäisi järjestämään ainakaan samassa laajuudessa kuin nykyään. Vähemmän lapsia saisi leiripaikan. Leiritoiminnan laatu saattaisi kärsiä, eikä erityistarpeisten lasten olisi mahdollista osallistua leireille, jos ohjausresurssit olisivat pienemmät. Leiripaikkoja myönnetään sosiaalisin, taloudellisin ja terveydellisin perustein. Perheiden leireistä maksavaa omavastuuta ei voida juuri nostaa, sillä hinta nousee liian korkeaksi perheille. Ne lapset, jotka eniten tarvitsisivat leiripaikkaa, eivät sitä saisi. Monet tahot järjestävät leiritoimintaa, mutta perheille hinnat ovat korkeat (ilman valtionavustusta ja tuettua leirihintaa).

Kaikista haavoittuvaisimmassa asemassa olevat lapset, joiden perheissä on taloudellisia ja sosiaalisia kuormitustekijöitä, jäisivät paitsi kesän lomasta ja sen pidemmälle kantavista positiivisista vaikutuksista. Osalle leireille osallistuvista lapsista viikon leiri on ainoa mahdollisuus lomaan ja ohjattuun tekemiseen. Myös kotiin jääville perheenjäsenille leiri antaa mahdollisuuden arvokkaaseen hengähdystaukoon, joka jäisi puuttumaan ilman leiritoimintaa. Tämä on erityisen tärkeää esim. yhden vanhemman perheissä tai perheissä, joissa ei ole juuri muuta tukiverkostoa.

Kesälukioseura ry

Toiminta: Leirimuotoinen kurssitoiminta ja mentorointijakso

Kohderyhmä: Eri puolilla Suomea asuvat pakolaistaustaiset 15–19-vuotiaat nuoret

<https://kesalukioseura.fi/>

Leirimuotoista kurssitoimintaa ja mentorointijakso pakolaistaustaisille 15–19-vuotiaille nuorille

Kesälukioseura ry

- Vahvistuneet valmiudet ja motivaatio suunnitella tulevaisuutta
- Vahvistunut kokemus mahdollisuuksista vaikuttaa omaan tulevaisuuteen ja löytää paikka suomalaisessa yhteiskunnassa

Vuonna 2023:

- N. 60 yksilöllistä tukea saanutta nuorta
- Arviolta 230 nuoren yhteydenottoa/koh taamista mentorointijaksolla

Nuoret saivat toiminnasta uskoa omiin unelmiinsa ja rohkeutta tavoitella niitä.

Palautetta antaneista nuorista

- 98 % (n=52) kertoi motivaationsa suunnitella tulevaisuutta kasvaneen kurssin aikana.
- 93 % arvioi kiinnostuksensa hakea opiskelemaan kasvaneen.

Omakielisten mentoreiden tarjoamat roolimallit ja henkilökohtaiset tarinat olivat nuorille hyvin merkityksellisiä.

- 98 % (n=52) koki tarinoiden antaneen uskoa tulevaisuuteen.
- Toiminnan voimauttavasta vaikutuksesta kertoo myös se, että loppukyselyyn vastanneista nuorista lähes jokainen (n=52) koki, että voi itse vaikuttaa tulevaisuuteensa.

TAVOITE

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Toimintaan osallistuvat nuoret ovat haastavissa elämäntilanteissa ja taustansa vuoksi erityisen suuressa riskissä syrjäytyä. Toiminta mahdollistaa nuorille merkittävää alkuvaiheen tukea, jota he eivät ole kokeneet saaneensa muualta. Erityisen merkityksellisiä ovat omakielinen tuki, turvalliset aikuiset ja roolimallit. Ilman tämänkaltaista toimintaa yhä useampi nuori ei löytäisi omaa polkuaan, olisi vaarassa jäädä vaille koulutusta ja syrjäytyä. Kokemus juurettomuudesta ja kuulumattomuudesta voi johtaa esimerkiksi nuorisorikollisuuteen (esim. katujengit).

Lomajärjestöt

Solaris-lomat ry

Toiminta: Tuetut lomat

Kohderyhmä: Suomessa vakituisesti asuvat pienituloiset lapsiperheet

<https://www.solaris-lomat.fi/>

Tuettuja lomia Suomessa vakituisesti asuville pienituloisille lapsiperheille

Solaris-loma ry

- Parantunut hyvinvointi ja toimintakyky
  - Lisääntynyt yhdenvertaisuus, osallisuus ja vertaisuuden kokemus
  - Vahvistunut liikunnallinen elämäntapa
  - Vähentynyt yksinäisyys
  - Vahvistunut perheyhteys
  - Vahvistunut parisuhde
- 90 % toimintakuluista lomajaksojen hankintaan (5 vrk ohjelmallinen täysihoitoloma)
  - 10 % toimintakuluista menee lomahakemusten käsittelyyn, lomien järjestelyihin ja toiminnasta tiedottamiseen

Vuonna 2023:

- 92 tuettua lomaa 19 suomalaisessa lomapaikassa
- 3809 lasta ja 2382 vanhempaa lomilla
- 20 202 hakijaa ja loman saaneita 6170 henkeä. Heistä 70 % ei ollut koskaan aiemmin ollut tuetulla lomalla.
- Loman saaneista: 65 % perheessä fyysisiä terveysongelmia; 46 % perheessä mielenterveysongelmia; 50 % perheessä avuntarvetta perheyhteyden tukemiseen; 65 % perheessä tarvetta vertaistukeen; 42 % perheessä koetaan yksinäisyyttä

Tuloksia heti loman jälkeen

- 93 %:lla vanhemmista mieliala parantui
- 79 %:lla yksinäisyyttä kokeneista yksinäisyys vähentyi
- 95 %:lla yhdenvertaisuuden kokemus lisääntyi
- 73 % sai liikuntakipinän tuetulla lomalla

Vanhempien arvioita 6 kk tuetun loman jälkeen

- 97 % arvioi lastensa hyvinvoinnin lisääntyneen tuetulla lomalla
  - 89 % arvioi lasten itseluottamuksen parantuneen
  - 75 % arvioi lasten liikkuvan enemmän kuin ennen lomaa
  - 94 % arvioi perheyhteyden vahvistuneen
  - 86 % arvioi parisuhteensa vahvistuneen
- Aikuisten elämäntilanne koheni tasolta "ei hyvä eikä huono" tasolle "hyvä" kaikilla kartoitetuilla ulottuvuuksilla. Suurin muutos tapahtui yhdenvertaisuuden kokemuksen lisääntymisessä.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jos toiminta-avustuksesta leikattaisiin, entistä harvemmat lapsiperheet pääsisivät tuetulle lomalle. Nykyisellään tuettu loma voidaan myöntää vajaalle kolmannekselle sitä hakeneelle lapsiperheelle. Loman saaneista 90 % viettäisi loman kotona ilman lomatukea. Pienellä osalla olisi mahdollisuus lomailla sukulaisten luona, mökillä tai muuten omin varoin.

Ilman tuettua lomaa perheiden jaksaminen olisi huonompi ja tulevaisuudennäkymät synkemmät. Perheet tuntisivat itsensä yksinäisemmiksi. Koettu psyykinen ja fyysinen terveydentila olisi heikompi. Kokemus arjen sujumisesta ja sosiaalisista suhteista olisi huonompi. Yksinhuoltajilla olisi vähemmän itsevarmuutta liikkua lasten kanssa kodin ulkopuolella. Sekä lapset että vanhemmat kokisivat itsensä vähemmän arvokkaiksi, koska he eivät pääse lomalle kodin ulkopuolelle, kuten kaikki muutkin. Lapsiperheiden osallisuus olisi heikompaa. Perheillä olisi vähemmän luottamusta siihen, että yhteiskunnalta voi pyytää ja saada apua silloin, kun elämäntilanne on rankka.

Lasten uimataito olisi heikompi, sillä monet lapset oppivat uimaan tuetulla lomalla.

Ilman tuettuja lomaa matalan kynnyksen keinona auttaa huono-osaisia perheitä selviytymään arjessa, sosiaalimenot ja terveydenhuollon kustannukset olisivat suuremmat. Syrjäytymistä ehkäisevä ja osallisuuden kokemusta lisäävä tuettu lomatoiminta turvaa osaltaan yhteiskuntarauhaa epävarmoina aikoina.

Pienituloisten lapsiperheiden koetun elämäntilanteen parantaminen hyväksi koetulle tasolle vähintäänkin puolen vuoden ajaksi, sekä liikunnan harrastamisen pitempiaikainen lisääminen ovat hyviä tuloksia. On sekä eettisesti että taloudellisesti kestävää investoida lapsiperheiden hyvinvoinnin ja osallisuuden parantamiseen.

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry

Toiminta: Tuettu lomatoiminta

Kohderyhmä: Suomessa asuvat perheet, työikäiset, ikäihmiset sekä laaja joukko erilaisiin erityisryhmiin, mm. sairaus- ja vammaryhmiin, kuuluvia sekä monimuotoiset perheet

<https://mtlh.fi/>

Tuettua lomatoimintaa Suomessa asuville perheille, työkäisille, ikäihmisille sekä joukolle erilaisiin erityisryhmiin kuuluville ja monimuotoisille perheille

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry

<ul style="list-style-type: none"> • Toteutunut yhdenvertaisuus • Vahvistuneet arjen voimavarat ja osallisuus • Lujittuneet perhesuhteet • Vähentynyt yksinäisyys	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintakuluista pääosa lomatoiminnan ostopalveluita lomakohteista • Yleiskuluina henkilöstökulut ja muut toiminnan järjestämiseen liittyvät kulut	<p>Vuonna 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 43 000 hakijaa, loman saaneita 14 900 • 80 vapaaehtoista lomaluotsia • 99 kumppani-järjestöä • 21 lomakohdetta
--	--	--

Lomalaisten tavoitteiden toteutuminen (asteikolla 1–5)

- Lepo, virkistymisen ka. 4,3
- Liikunta, toiminta ka. 4,3
- Vertaistuki ka. 3,8
- Sosiaalinen kanssakäyminen ka. 4,0
- Perheen yhteinen aika ka. 4,6

Koettu elämäntilanne (asteikolla 1–5)

(fyysinen terveys, psyykinen terveys, elämän mielekkyys, arjen sujuminen, sosiaaliset suhteet)

- ennen lomaa ka. 3,2
- heti loman jälkeen ka. 3,9
- 3-6 kk loman jälkeen ka. 3,8

Osallisuuden kokemus ja oma aktiivisuus nousi, yksinäisyyden tunne väheni, sosiaalinen kanssakäyminen lisääntyi, lomalta sai ystäviä ja vertaistuki toteutui

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Lomatoiminta on 100 %:sti STEA-avustettua toimintaa. Leikkaukset vähentävät suoraan toimintaa ja lomalaisten määrää. Lomajärjestöjen yhteistyöllä voidaan vähentää yksittäisiin kohderyhmiin kohdistuvia negatiivisia vaikutuksia.

Maaseudun tukihenkilötoiminta vertautuu osittain mm. Mieli ry:n kriisitoimintaan. Toiminnan erityisyytenä on maaseudun olosuhteiden tuntemus, joka menetetään, jos leikkaus kohdistuu toimintaan.

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry

Toiminta: Vapaaehtoistoiminnan koordinointi (Maaseudun
Tukihenkilöverkko)

Kohderyhmä: Suomessa asuvat perheet, työkäiset, ikäihmiset sekä laaja
joukko erilaisiin erityisryhmiin, mm. sairaus- ja vamma-ryhmiin, kuuluvia
sekä monimuotoiset perheet

<https://mtlh.fi/>

<https://tukihenkilo.fi/>

Vapaaehtoistoiminnan koordinointia Maaseudun Tukihenkilöverkolle Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry

• Tuettavan kohentunut henkinen hyvinvointi ja kuulluksi tuleminen • Saatu tuki ja apu haastavassa elämäntilanteessa	• Järjestön toimintakuluista pääosa lomatoiminnan ostopalveluita lomakohteista • Yleiskuluina henkilöstökulut ja muut toiminnan järjestämiseen liittyvät kulut	• 1400 tukikontaktia • 140 vapaaehtoista

- Tuettavat tulivat kohdatuksi, kuulluksi ja saivat apua.
- 20–55 %:lla tuettavista tukihenkilö huomasi muutoksen, jossa tuettava sai ajatuksiaan järjestykseen, työkaluja tilanteeseensa ja koki helpotusta saadessaan puhua tukihenkilölle ja ettei jää yksin asioidensa kanssa sekä tullessa kohdatuksi arvostettuna ihmisenä ja mielialansa kohentuneen.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Lomatoiminta on 100 %:sesti STEA-avustettua toimintaa, leikkaukset vähentävät suoraan toimintaa ja lomalaisten määrää. Lomajärjestöjen yhteistyöllä voidaan vähentää yksittäisiin kohderyhmiin kohdistuvia negatiivisia vaikutuksia.

Maaseudun tukihenkilötoiminta vertautuu osittain mm. Mieli ry:n kriisitoimintaan. Toiminnan erityisyytenä on maaseudun olosuhteiden tuntemus, joka menetetään jos leikkaus kohdistuu toimintaan.

Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry

Toiminta: Ryhmämuotoinen hyvinvointikurssi

Kohderyhmä: Elintapoihinsa ja hyvinvointiinsa tyytymättömät työkäiset, joilla on haasteita painonhallinnan, liikkumattomuuden ja työssä/arjessa jaksamisensa kanssa

<https://pht.fi/>

Ryhmämuotoinen hyvinvointikurssi elintapoihinsa ja hyvinvointiinsa tyytymättömille työkäisille

Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry

• Lisääntynyt koettu hyvinvointi • Lisääntynyt psykologinen joustavuus suhteessa liikkumiseen ja syömiseen/painoon • Tehdyt pysyvät muutokset terveystyöskäytännöissä	• Kurssitoiminta edellyttää yksilö- ja ryhmäohjaajia, majoituksen, ruokailun ja tilat kurssikohteessa • Yhden osallistujan kustannus valtionavusta koko kurssista (seitsemän vuorokautta) n. 800 € • PHT:n työntekijä- ja hallintoresursseja.	Vuonna 2023: • 54 kpl kolmen lähijakson kokonaisuutta • 607 kurssin aloittanutta • 1744 osallistui kaikkiaan • 4095 toteutunutta vuorokautta = ryhmä- ja yksilötapaamisten määrä

Kuusi kuukautta kurssin päättymisen jälkeen:

- 80 % kokee kurssin vaikuttaneen positiivisesti hyvinvointiinsa.
- 67 % kokee kurssin vaikuttaneen positiivisesti elintapoihinsa.
- 65 % on tehnyt pysyviä muutoksia hyvinvointiinsa liittyvissä asioissa.
- 54 % on tehnyt muutoksia liikkumistavoissaan.

Osallistujien hyvinvointi lisääntyi kaikilla mitatuilla osa-alueilla. Myös psykologinen joustavuus suhteessa liikkumiseen ja painoon lisääntyi.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Mikäli valtionapu vähenee, tarkoittaa se järjestettyjen kurssien määrän ja osallistujien määrän vähenemistä. Toiminta itsessään on ainutlaatuista, jota muut toimijat eivät sellaisenaan toteuta. Tämän kaltaiselle ehkäisevälle toiminnalle on tarvetta, eikä palveluita ole muualta saatavilla. Ehkäisevän toiminnan vähentyminen kuormittaa kuntien ja hyvinvointialueiden sekä työterveyshuollon toimintaa ja aiheuttaa suurempia kuluja tulevaisuudessa. Kohderyhmällä on halu ja tarve lisätä omaa kykyä tehdä terveyttä edistäviä muutoksia mutta heillä ei ole ollut mahdollisuutta saada tarvitsemaansa apua.

Mielenterveysjärjestöt

Syömishäiriöliitto – SYLI ry

Toiminta: Chat-muotoinen verkkovertaistuki syömishäiriötä sairastaville ja oireileville

Kohderyhmä: Valtakunnallisesti kaikenikäisille syömishäiriön oireet itsessään tunnistaville ja henkilöille, jotka vasta arvelevat sairastavansa syömishäiriötä

<https://syomishairioliitto.fi/>

Chat-muotoista verkkovertaistukea valtakunnallisesti kaikenikäisille syömishäiriötä sairastaville ja oireileville

Syömishäiriöliitto – Syli ry

- Kasvanut ymmärrys omasta tuen ja avun tarpeesta
- Vahvistunut kokemus omasta toimijuudesta
- n. 8–10 syömishäiriöstä toipunutta henkilöä vapaaehtoisena vertaisohjatun chatin ylläpitäjänä
- 1 työntekijä, muiden töiden rinnalla huolehtii vapaaehtoisten osaamisesta, hyvinvoinnista ja jaksamisesta

Vuonna 2023:

- Chat kokoontui kahdesti viikossa yht. 95 kertaa
- 513 osallistujaa
- 9–12 aktiivisesti mukana olevaa vapaaehtoista ohjaajaa

- 87 %:lle chat-osallistujista käsitys omasta tilanteestaan selkiytyi (n=136).

Oman tilanteen selkiytyminen on edellytys sairauden oireiden tunnistamiselle sekä hoidon hakemiselle.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Syömishäiriön keskeisiä oireita ovat häpeä, salailu ja sairaudentunnottomuus. Matalan kynnyksen chat on monelle ensimmäinen paikka pohtia oireiluaan ja saada omaan tilanteeseensa vahvistusta ja selkeyttä. Usein sairaudentunteen herääminen ja hoidon pariin rohkaistuminen vaativat pitkää pohdintaa. Tämä ei mahdollistu terveydenhuollossa. Mikäli matalan kynnyksen ensikontaktia ei ole, pitkittyy avun hakeminen ja syömishäiriöoireilu pahenee.

Virallinen hoitojärjestelmä tunnistaa syömishäiriöt huonosti, ja perusterveydenhuollossa 2/3 syömishäiriöistä jää tunnistamatta. Ilman diagnoosia, jolloin sairaus on jo hyvin pitkällä, virallisen auttamisjärjestelmän parista apua saa kokemuksemme mukaan huonosti. Jossain kunnissa on matalan kynnyksen vastaanottoja, joihin voi tulla ilman diagnoosia pohtimaan omaa tilannettaan, mutta pääsääntöisesti tällaista palvelua ei ole. Vastaavaa palvelua, johon ei tarvitse varata aikaa tai antaa yhteystietojaan, ei ole muualla kuin Syömishäiriöliitossa.

MIELI Suomen Mielenterveys ry

Toiminta: Koulutus- kehittämis- ja vaikuttamistyö
mielenterveysosaamisen vahvistumiseksi ja mielenterveyttä edistävän
työn juurtumiseksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa

Kohderyhmä: Ammattilaiset, johtajat (kasvatus- ja opetusala,
opiskeluhoito)

<https://mieli.fi/>

Koulutus-, kehittämis- ja vaikuttamistyötä mielenterveyttä edistävän työn juurtumiseksi varhaiskasvatukseen ja kouluihin

MIELI Suomen Mielenterveys ry

Lisääntynyt mielenterveysosaaminen lasten ja nuorten parissa toimivilla ammattilaisilla → vahvistunut mielenterveys lapsilla ja nuorilla

- STEA:n ak-rahoituksella 1 htv resurssi varhaiskasvatukseen ja kouluihin kohdentuvaan toimintaan
- Vuonna 2023 konkreettista toimintaa toteutui pitkälti varainhankinnan tuotoilla (7 htv). Päällikön 1 htv on tärkeä ja mahdollistaa muun toiminnan toteuttamisen.
- Vuonna 2024 tilanne haastavampi ja omarahoituksella pystytään tukemaan 2 htv kyseistä toimintaa.

Vuonna 2023:

- 13 400 tavoitettua varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen ammattilaista ja johtajaa
- 3 uutta koulutusta nepsy-nuoren sekä ahdistuneen tai kuormittuneen opiskelijan tukemiseen
- 2 kunnan opetustoimessa pilotoitu mielenterveyttä edistävän toimintakulttuurinen johtaminen -koulutus
- Digitaalinen mielenterveystaitojen oppimisalusta varhaiskasvatukseen valmistui, 7574 katselukertaa
- Digitaalisten aineistojen sivustojen katselukerrat yht. 48 473 ja painettujen materiaalien levikki yli 40 000 kpl

- Koulutuksiin osallistuneista kyselyyn vastanneista (n=3484) 84 % koki mielenterveysosaamisensa lisääntyneen. 93,4 % koki koulutuksen sisällöt tärkeinä oman työnsä kannalta.
- Koulujen ammattilaisista ja johtajista (n=178) 28 kunnasta 87 % vastasi, että koulutuksen jälkeen koulu yhteisössä panostetaan enemmän mielen hyvinvointiin. 91 % mukaan mielenterveyden edistämisestä on tullut osa omaa perustoimintaa oppilaiden/opiskelijoiden kanssa (Kyllä tai osittain). 82 % käyttää MIELI ry:n materiaaleja työssään koulutuksen jälkeen.

Koulutukset vahvistivat lasten ja nuorten kanssa toimivien ammattilaisten mielenterveysosaamista ja tukivat onnistuneesti osallistujien osaamisen sekä mielenterveyttä edistävien käytäntöjen juurtumista yhteisöissä.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Tällä hetkellä lasten ja nuorten mielenterveyden haasteet ovat kasvussa (Kiviruusu ym., 2024) ja erikoistason mielenterveyspalvelut ovat ylikuormittuneet. Terveyspalvelujärjestelmä ei pysty vastaamaan hoitoon pääsyn tarpeisiin riittävän nopeasti nuorten mielenterveyden oireilun lisääntyessä. Näin ollen lasten ja nuorten kasvuympäristöt, kuten koulut, ovat keskeisiä paikkoja nuorten mielenterveyden edistämiseksi, tukemisessa ja ongelmien ehkäisyssä.

MIELI ry:llä on merkittävä rooli valtakunnallisena mielenterveysjärjestönä varhaiskasvatukseen ja kouluyhteisöjen ammattilaisten mielenterveysosaamisen vahvistajana ja mielenterveyttä edistävän yhteisöllisen työn tukijana. Kunnat hyötyvät järjestölle ominaisesta ketterästä, tutkimukseen pohjautuvasta ja käytännönläheisestä tuesta. Samankaltaista mielenterveyden asiantuntijuutta, osaamista ja tukea ei kukaan toinen kansallinen tahon tunnustettavasti tuota.

MIELI ry:n toiminta tuottaa taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviä ratkaisuja lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukemiseksi. Koulujen ammattilaisten saama tietotaito ja tuki mielenterveyttä edistävän työn juurtumiselle mahdollistaa sen, että lapsilla ja nuorilla on päivittäisessä arjessa aikuisia, jotka osaavat kohdata ja tukea heitä. Mielenterveysosaamisen vahvistuminen tukee myös henkilöstön omaa jaksamista ja näin vaikuttaa myös lasten ja nuorten hyvinvointiin välillisesti. Jos toimintaa leikataan, kasvuympäristöissä ansiokkaasti käynnistynyt mielenterveyttä edistävä osaaminen ja monialainen yhteisöllinen työ on vaarassa heikentyä. Lapset ja nuoret eivät saa riittäviä valmiuksia omasta mielen hyvinvoinnista huolehtimiseen ja avun hakemiseen, eikä aikuisilla ole riittävä osaamista kohdata ja tukea oppilaiden mielenterveyttä osana omaa kasvatus- ja ohjaustyötään. Samanaikaisesti tuen ja palveluiden tarve kasvaisi edelleen opiskeluhuoltopalveluissa sekä erikoistason palveluissa.

MIELI Suomen Mielenterveys ry

Toiminta: Kriisiapu/valtakunnallinen puhelin- ja verkkokriisityö sisältäen
MIELI Kriisipuhelin, MIELI Kriisichat ja MIELI Tukisuhde

Kohderyhmä: Kriisissä tai vaikeassa elämäntilanteessa olevat Suomessa
asuvat

<https://mieli.fi/>

Kriisiapua valtakunnallisessa puhelin- ja verkkokriisityöllä kriisissä tai vaikeassa elämäntilanteessa oleville

MIELI Suomen Mielenterveys ry

Keskustelussa yhteyttä ottavat:

- Rauhoittunut mieli, saatu toivo ja parantunut toimintakyky

Akuutissa tilanteessa olevat:

- Luopunut esim. itsemurhayrityksestä
→ Saadun henkisen ensiavun myötä vähentynyt tarve lähteä julkisen palvelun piiriin

- 1 100 000 €/vuosi
MIELI Kriisipuhelin auki 24/7 suomenkielisellä linjalla ja kaksi kielilinjaa (venäjä, ukraina) 20 h/viikossa sekä MIELI Kriisichat 18 tuntia viikossa sekä pitkäkestoisemmat MIELI Tukisuhteet.

Koulutetut vapaaehtoiset vastaavat lähes joka toiseen puheluun. Kriisissä olevia ihmisiä kohtaavat vapaaehtoiset tarvitsevat laadukkaan koulutuksen, purkukeskustelun vuoron aikana ja hyvän työnohjauksen.

Vuonna 2023:

- 416 484 yhteydenottoyritystä MIELI Kriisipuhelimeen, vastattuja 86 918, keskusteluja 66 633.
- 10 8f2 MIELI Kriisichat yhteydenottoyritystä, keskusteluja 3444
- 794 MIELI Tukisuhde asiakasta, viestejä tukihenkilön kanssa 4321

Kriisipuhelin-keskustelun lopuksi 41 530 antoi palautetta päivystäjälle. Heistä 98,1 % jätti kiittävää palautetta.

Itsetuhoisuudesta käytiin keskimäärin 16,7 keskustelua/vrk. 869 soittajaa kertoi konkreettisesta itsemurhasuunnitelmasta ja 293 puhelussa takana oli itsemurhayritys. Akuutti itsemurhavaara oli 3,2 keskustelussa/vrk. Keskustelun jälkeen soittaja sanoi 884 kertaa, ettei satuta itseä/tee itsemurhaa.

Keskustelut itsetuhoisuudesta ovat lähes kolminkertaistuneet viimeisen neljän vuoden aikana Kriisichatissa. Vuonna 2023 käytiin 9,2 keskustelua viikossa itsetuhoisuudesta. Keskustelun jälkeen yhteydenottaja rauhoittui.

Vapaaehtoiset ovat palautteen perusteella tyytyväisiä merkitykselliseen ja hyvin tuettuun vapaaehtoistoimintaan ja koulutukseen.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Kynnyksettömän kriisiavun puute jättäisi ihmiset vaille apua elämänkriisissä ja vaikeassa elämäntilanteessa. Tämä lisäisi yhteiskunnan turvattomuutta. Psykkinen kuormittuneisuus kaikissa ikäryhmissä on kasvanut, eikä tälläkään hetkellä Kriisipuhelimessa ja verkkokriisityössä pystytä vastaamaan avuntarpeeseen. Avun tarpeen kasvun vuoksi Kriisipuhelimen vastausprosentti on laskenut viime vuosina 30 %:sta nykyiseen 20 %:iin. Kriisipuhelin on toiminut yli 50 vuotta ja on hyvin tunnettu. Kriisipuhelin ja verkkokriisityö osallistuu kansalliseen ja alueelliseen valmiuteen ja henkisen kriisinkestävyyden rakentamiseen poikkeustilanteissa. Resurssien väheneminen heikentää myös valmiutta, varautumista ja kokonaisturvallisuutta.

Tällä hetkellä pystymme helpottamaan julkisten palvelujen painetta mm. yhteistyöllä 112:n ja hyvinvointialueiden sosiaali- ja kriisipäivystysten kanssa. Jos resurssit vähenevät, avun tarve ei katoa vaan kohdistuu entistä voimakkaammin julkisiin palveluihin, joilla on tälläkin hetkellä vaikea vastata ihmisten avun tarpeeseen elämänkriiseissä ja itsetuhoisuudessa. Jos toiminta vähenisi, vapaaehtoisten resurssi jäisi hyödyntämättä. Päivystysluonteinen kriisiapu tulee virkatyönä myös huomattavasti kalliimmaksi kuin järjestön toimintana, missä vapaaehtoiset toimivat ammattilaisten rinnalla ja tukemana. Vapaaehtoiset saavat toiminnasta välineitä mielenterveyden vahvistamiseen myös omassa lähipiirissään, mikä ohenisi ja vähentäisi lähiyhteisöjen tukea.

Mielenterveyden keskusliitto ry

Toiminta: Jäsensyhdistystoiminnan kehittäminen ja koordinointi

Kohderyhmä: Liiton jäsensyhdistyksille ja kaikille niiden toimintaan osallistuville mielenterveyskuntoutujille

<https://www.mtkl.fi/>

Jäsenyhdistystoiminnan kehittäminen ja koordinointi liiton jäsenyhdistyksille ja kaikille niiden toimintaan osallistuville mielenterveyskuntoutujille

Mielenterveyden keskusliitto ry

- Kehittynyt ja monipuolistunut jäsenyhdistystoiminta: erityisesti erilaiset järjestöjen vapaaehtois- ja vertaistyön toimintamuodot
- Kehittynyt jäsenyhdistysten alueellinen yhteistyö
- Kehittynyt jäsenjärjestöjen yhteistyö hyte-alueiden ja kuntien kanssa.

- Vähintään 3 henkilötyövuotta: jäsenyhdistyksiä ympäri Suomen yhteensä 129
- Liitto jakaa ns. siirtyviä avustuksia, edellyttää vuodessa lähes yhden henkilötyövuoden panostuksen.

- 129 jäsenyhdistystä, joissa lähes 13 000 jäsentä
- 5 alueellista yhdistyspäivää/vuosi, n. 200 osallistujaa
- 2 valtakunnallista tapahtumaa, n. 150 osallistujaa
- Lukuisia pienempiä tapahtumia
- 30–40 järjestökäyntiä/vuosi

- Keskimäärin kaikista tapahtumista ja järjestökäynneistä yleisarvosana on ollut 4/5.
- Liitto on saanut aikaan myös järjestöjen fuusioita viimeisen kahden vuoden aikana kuusi (6) kappaletta. Tämä vahvistaa jäsenjärjestöjen toiminnan alueellisia vaikutuksia.
- Jäsenjärjestöissä on alkanut uusia vapaaehtoistyön kehittämiseen keskittyneitä hankkeita kahden viime vuoden aikana yhteensä neljä ja näitä on nyt suunnitteilla lukuisia.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jäsenyhdistysten toiminnan tukea tehdään jo nyt pienellä henkilöstömäärällä. Mikäli vielä joudutaan leikkaamaan, ei pystytä järjestämään alueellisia tapahtumia nykyistä määrää, järjestökäytien määrä pienenee ja valtakunnallisia tapahtumia ei ole mahdollista järjestää enää vuosittain. Käytännössä kaikki vuorovaikutteinen toiminta pitää siirtää verkkoon, mikäli leikkauksia tulee lisää. Mikäli siirtyvistä avustuksista luovuttaisiin, olisi se kuolinisku pienille jäsenyhdistyksille, koska siirtyvät avustukset ovat monessa tapauksessa niiden päärahoituslähde.

Mielenterveystyön omaisjärjestöt

Mielenterveysomaisten Keskusliitto – FinFami ry

Toiminta: Vapaaehtoistyön koordinointi ja toteutus

Kohderyhmä: 13 alueellista FinFami-yhdistystä tarjoaa vapaaehtoistoiminnan tehtäviä niin omaa kokemusta omaaville mielenterveysomaisille kuin kaikille FinFamin toiminnasta ja aihepiiristä kiinnostuneille. Vapaaehtoinen voi olla mistä päin Suomea tahansa.

<https://finfami.fi/>

Vapaaehtoistyön koordinoitua ja toteutusta vapaaehtoistoiminnan mahdollistamiseksi alueellisille yhdistyksille

Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami ry

- Mahdollistunut kokemus mielekkästä elämästä ja merkityksellisyydestä
- Vahvistunut toimijuus
- Vähentynyt yksinäisyys
- Vahvistunut elämänhallinnan tunne ja osallisuus

- Työntekijäresurssit ammattimaisen vapaaehtoistoiminnan koordinointiin, sisältäen koulutusta, työnohjautta/mentorointia/tukea
- Vapaaehtoisten kulukorvaukset

Vuonna 2023:

- 590 vapaaehtoista FinFamin yhdistyksissä
- 92 uutta vapaaehtoista

FinFamin vapaaehtoistoimijat voimaantuivat, kokivat merkityksellisyyden lisääntyvän ja heidän yksinäisyyden kokemus väheni.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

FinFami ei halua tukea mielenterveystyötä, jossa toimivat ainoastaan yksin vapaaehtoiset. Päävastuu koordinoinnista ja suunnittelusta pitää olla työntekijöillä. Jos vapaaehtoistoimintaa ei ole tai siitä vähennetään, mielenterveysomaiset saavat vähemmän vertaistukea, kohtaamista. Yksinäisyyden kokemus lisääntyy.

Mielenterveysomaiset ovat näkymätön kohderyhmä julkisissa palveluissa. Jos vapaaehtoisten tarjoama vertaistuki tai muu toiminta vähenevät/lakkaavat, on mielenterveysomaisista 46 % riski uupua ja masentua itse. On suuri vaara, että vapaaehtoistoiminnan loppuessa mielenterveysomaiset jäävät ilman tukea ja apua.

Monialajärjestöt

Suomen Punainen Risti

Toiminta: Kotoutumista tukeva vapaaehtoistoiminta (kansainväliset kohtaamispaikat ja kahvilat, kielikerhot, ystävätoiminta, arjen apu, kiintiöpakolaisten vastaanotto, toiminta vastaanottokeskuksissa)

Kohderyhmä: Maahan muuttaneet kaikkialla Suomessa: kiintiöpakolaiset, turvapaikanhakijat, Ukrainan konfliktia paenneet

https://www.punainenristi.fi/tyomme/?_gl=1*_1yho7pf*_up*MQ..*_ga*MTIxMzA0ODM0OC4xNzE4MzQyNjQ1*_ga_FMVLRNR4HM*MTcxODM0MjY0NS4xLjEuMTcxODM0MjY4MS4wLjAuMA

Kotoutumista tukevaa vapaaehtoistoimintaa maahan muuttaneille

Suomen Punainen Risti

Edistynyt kotoutuminen ja osallisuus

- Toiminta rahoitetaan osana Suomen Punaisen Ristin STEA-rahoitteista Maahanmuuttajaohjelmasta (364 444 €/vuosi, josta alueille delegoidaan 323 000 €).
- Alueellisten piirien (10) työntekijät kouluttavat, perehdyttävät ja tukevat vapaaehtoisia valtakunnallisen koordinaation tuella

Vuonna 2023:

- 147 osastoa ja 3367 vapaaehtoista toteutti avointa, matalan kynnyksen kotoutumisen tuen toimintaa
- 23 000 toimintaan osallistunutta
- 3600 kertaa toteutettua ja järjestettyä toimintaa
- 210 950 kohtaamista osallistujien kanssa

- Toimintaan osallistuminen auttoi arjen jaksamisessa (80 %).
- Osallistumalla oppi uusia asioita (84 %).
- Ryhmätoiminnasta sai apua ja neuvoja kielitaitoon (79 %), harrastuksiin (75 %) ja asumiseen (64 %). (n=281)

Kotoutumista tukeva toiminta lisää kuulumisen ja turvallisuuden tunnetta (n=281):

- 84 % tunsi itsensä tervetulleeksi.
- 78 % koki, että hänen mielipiteitään kuunneltiin.
- 83 % tunsi toiminnan turvalliseksi.
- 80 % ilmoitti saaneensa toiminnasta uusia ystäviä.
- 77 % kertoi saaneensa tietoa tai päässeensä mukaan paikkakunnan muuhun vapaa-ajan toimintaan: osallistujien sosiaaliset verkostot laajenivat ja osallisuus paikkakunnalla vahvistui.

Kotoutumisen tuen vapaaehtoisista:

- 55 % arvioi, että toimintaan osallistuminen paransi maahan muuttaneiden kielitaitoa, lisäsi rohkeutta ja taitoa hoitaa arjen asioita (55 %) sekä sosiaalisia kontakteja (45 %).

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Ilman avustusta vapaaehtoisten tukeminen sekä valtakunnallisesti että alueellisesti ohenisi, eikä heille olisi tarjolla yhtenäisiä, monikielisiä malleja, materiaalia ja koulutuksia vapaaehtoistoiminnan ja kotoutumisen tuen kehittämiseksi. Vapaaehtoistoiminnan tuen hiipumisen myötä osastojen toiminnan kehittäminen hidastuisi eikä tarvittavaa perehdytystä, tukea ja koulutusta löytyisi uutta toimintaa käynnistäville osastoille. Näin ollen nykyinen matalan kynnyksen kotoutumista tukeva toiminta voisi vähentyä ja uuden toiminnan käynnistäminen jäisi ilman tukea. Myöskään mahdollisessa nopeasti etenevän maahantulon tilanteessa toimintaa ei välttämättä saataisi skaalattua tarpeita vastaavaksi.

Vapaaehtoistoiminta tuottaa kotoutujille monipuolista pääomaa ja taitoja. Kielitaidon kehittyminen, sosiaalisten verkostojen kasvaminen, paikallistuntemuksen lisääminen ja suomalaisiin toimintatapoihin tutustuminen kasvattavat kotoutujien sosiaalista pääomaa ja rohkeutta ja osaltaan tukevat myös työllistymistä.

Erytisesti pienillä paikkakunnilla vapaaehtoisten tarjoama tuki on noussut tärkeäksi ja on arvokas lisä viranomaispalveluille. Isommilla paikkakunnilla osastot ovat järjestäneet sellaista toimintaa, joita muut tahot eivät järjestä lainkaan tai tarjontaa ei ole riittävästi.

Valtakunnallisen koordinaation ja alueellisen tuen avulla osastojen vapaaehtoiset saavat tukea sekä valmiita monikielisiä materiaaleja maahan muuttaneiden kutsumiseksi mukaan osaston perustoimintaan. Jos tukea tai monikielistä materiaalia ei ole saatavilla, maahan muuttaneiden on vaikeampi löytää mukaan toimintaan. Tämä vaikeuttaa maahan muuttaneiden osallisuuden kokemusta ja oman paikkansa löytämistä asuinpaikkakunnalla ja yhteisössä. Mikäli vapaa-ajan toiminta hiipuu eikä siten ole tukemassa viranomaistyötä, maahan muuttaneiden kotoutuminen ei edisty parhaalla mahdollisella tavalla. Hyvät väestösuhteet ja kaksisuuntainen kotoutuminen vaativat yhteistyötä ja resursseja toteutuakseen.

Suomen Setlementtiliitto ry

Toiminta: Sekasin Gaming, nuorille suunnattu valtakunnallinen yli 20 000 käyttäjän vertaistuellinen verkkoyhteisö

Kohderyhmä: Kohderyhmänä alle 29-vuotiaat syrjäytymisvaarassa olevat ja syrjään jääneet nuoret

<https://setlementti.fi/>

<https://www.sekasingaming.fi/>

Sekasin Gaming, vertaistuellinen verkkoyhteisö alle 29-vuotiaille syrjäytymisvaarassa oleville ja syrjään jääneille nuorille

Suomen Setlementtiliitto ry

<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistunut hyvinvointi ja mielenterveys • Ehkäisty ennalta syrjäytymistä • Vähentynyt yksinäisyys	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöresurssit (suurin osa kuluista), 2022–2024:<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1 Tiimipäällikkö (37,5h/viikko) ➤ 3 kehittäjää (37,5h/viikko) ja osa-aikaisia moderaattoreita (yhteensä 30h viikossa) • Työvälineet (esim. tietokoneet ja ohjelmalisenssit).	<p>Vuonna 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 26 219 jäsentä • 2 331 997 viestiä • Puheminuutit äänikanavilla: 2 795 140 <p>Palautekyselystä saadut tiedot (n=226):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 % miehiä, 40 % naisia ja 10 % muunsukupuolisia • 50 % jäsenistä 18–24-vuotiaita • 48 277 viestiä vierailevien sosiaalialan ammattilaisten ja nuorten välillä • 10 vapaaehtoista • 15 organisaatiota, 255 asiantuntijavierailua alustalla
--	--	---

Palautekysely (n=613):

- 90 % kokee, että Sekasin-yhteisössä oleminen tukee heidän hyvinvointiaan.
- 88 % tuntee itsensä vähemmän yksinäiseksi Sekasin-yhteisön avulla.
- 39 % on hakenut ja saanut apua yhteisössä vierailevilta asiantuntijoilta.
- 53 % ei ole hakenut, mutta uskoo saavansa apua mikäli sille olisi tarvetta.

Palautekysely (n=226)

- 81 % kokee, että muuta vastaavanlaista yhteisöä ei ole tarjolla.
- 60 % on löytänyt ystäviä tai juttuseuraa Sekasin-yhteisöstä.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Mikäli toiminta jouduttaisiin lopettamaan kokonaan, nuoret jäisivät ilman verrattavissa olevaa suurta valtakunnallista verkkoyhteisöä. Kohderyhmän nuorilta katoaisi paikka, mitä on jo vuodesta 2018 asti käytetty usean nuoren kohtaamispaikkana ja vertaistukialustana verkossa.

Toiminnan lakkauttamisella voisi olla vakavat seuraukset nuorten hyvinvoinnin heikentymiseen. Osa kokee alustan pääasiallisena keinona solmia sosiaalisia suhteita. Osalle alusta on ainoa keino jutella omista asioistaan muille. Sekasin-yhteisö on myös monelle ammattilaiselle tärkeä keino saavuttaa uusia nuoria oman toimintansa pariin.

Sekasin-yhteisön katoamisen myötä etenkin usean nuoren sosiaaliset mahdollisuudet kaventuisivat ja pääsy vertaistuelliseen keskusteluun mutkistuisi merkittävästi tai muuttuisi erittäin vaikeaksi. Yhä useampi nuori mahdollisesti syrjäytyisi ja yhä useampi syrjäytymisriskissä oleva voisi syrjäytyä. Palvelun lakkautus näkyisi erityisen suurena häviönä mielenterveyshaasteista sekä syrjäytymisriskissä olevien parissa.

Mikäli toiminnan parissa joudutaan tekemään merkittäviä leikkauksia, se tarkoittaisi heikennystä yhteisön ylläpito ja kehittämistoimiin. Näihin kuuluu mm. yhteisön turvallisuus, aktiviteetit, vapaaehtoistyön mahdollisuudet sekä laajasta verkostosta koostuva sosiaalialan ammattilaisten kanssa tehtävä yhteistyö nuorten auttamiseksi.

Diakonissalaitos

Toiminta: Vamos: matalan kynnyksen tukea sekä yksilö- että ryhmävalmennuksen muodossa. Vamos järjestää myös työpajatoimintaa.

Kohderyhmä: 16–29-vuotiaat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret, jotka tarvitsevat tukea työ- ja koulutuspoluille siirtymiseen. Toimintaa on 11 paikkakunnalla: Espoossa, Helsingissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Lahdessa, Oulussa, Rovaniemellä, Siilinjärvellä, Tampereella, Turussa ja Vantaalla.

<https://www.hdl.fi/>

Vamos: matalan kynnyksen tukea 16–29-vuotiaille koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille

Diakonissalaitos

- Vahvistunut nuoren minäkuva
  - Vahvistuneet arjen hallinnan taidot
  - Vahvistunut osallisuus
- vaikutukset mielenterveyteen ja itseluottamukseen
- 113 työntekijää
  - Toiminnan kustannukset on n. 6 000 000 €, STEA rahoittaa vain osan toiminnasta

Vuonna 2023:

- 2672 nuorta toiminnassa, joista 1 891 sai intensiivistä valmennusta
- Keskimääräinen aika Vamos-valmennuksessa 10 kk
- 11 paikkakunnalla Vamos-yksiköitä
- 61 eri kunnasta tavoitettu nuoria valmennuksiin
- 15 vuotta jatkunut toiminta ja palvelun piirissä ollut tänä aikana lähes 16 000 omaa polkuaan etsivää nuorta

Vuonna 2023 valmennuksessa olleista 1891 nuoresta 826 päätti palvelussa. Nuorista 51 % siirtyi työ- ja koulutuspoluille.

Tulostähden vuoden 2023 tulosten perusteella suurimmat nuorten kokemat muutokset tapahtuivat seuraavilla osa-alueilla:

- työ ja koulutus (muutos keskiarvossa +1,22)
- mielenterveys (muutos keskiarvossa +1,11)
- luottamus ja toivo (muutos keskiarvossa +0,95)
- identiteetti ja itseluottamus (muutos keskiarvossa +0,81).

Vamoksen toiminta on vaikuttavaa yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta. Yhden henkilön osalta työllisyys- tai koulutuspolulle pääsy merkitsee 5 000–7 000 € vuosittaista taloudellista hyötyä yhteiskunnalle lisääntyneinä tuloina ja vähentyneinä tulonsiirtoina ja muina kustannuksina. Vamos-palvelusta saatava yhteiskunnallinen hyöty nousee jo ensimmäisen tarkasteluvuoden aikana 2,4 miljoonaan euroon kasvaen merkittävästi pitkällä aikavälillä.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Itlan vuonna 2021 julkaiseman laajan vaikuttavuustutkimuksen mukaan Vamos on vaikuttava keino saada nuoret takaisin opinto- ja työpoluille, ja hieman yli puolet valmennettavista nuorista päätyykin työ- ja koulutuspoluille.

Vamoksen valmennuspalveluita toteutetaan osana hankkeita sekä liiketoimintana. Vamos-toimintaa rahoittavat mm. Euroopan Sosiaalirahasto (ESR), Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA), opetus- ja kulttuuriministeriö, Aluehallintovirastot, Diakonissalaitos sekä kaupungit. Suomen hallituksen sosiaaliturvaan suunnittelemaat leikkaukset eivät helpota jo valmiiksi haastavassa elämäntilanteessa olevien nuorten elämää, vaan voi johtaa niukkenevaan toimeentuloon ja epävarmuuden lisääntymiseen.

Vamokseen ohjautuu ns. palveluihin eksyneitä nuoria, joilla voi olla useitakin asiakkuuksia eri palveluihin, mutta jotka eivät osaa tai jostain syystä kykene hyödyntämään niitä. Kolmannen sektorin toimijana Vamos on pystynyt hyvinvointialueiden aloittamiseen liittyvien palveluiden uudelleen järjestäytymisten aikana tarjoamaan nuorille katkeamatonta sektorirajat ylittävää rinnalla kulkevaa tukea, myös palveluviidakossa navigoimiseen. Oikein kohdennettuna diagnoosivapaa valmennus keventää myös nuorten tarvitsemia sote-palveluja ja parantaa eri palvelujen yhteisvaikutuksia.

Jos Vamoksen toiminta lakkaisi, yhä enemmän nuoria jäisi kotiin palveluiden ulkopuolella eivätkä siirtyisi yhtä todennäköisesti työ- ja koulutuspoluille. Kuormitukset julkisissa palveluissa lisääntyisi lyhyellä aikavälillä ja kasvaisi entisestään pidemmällä aikavälillä. Lisäksi julkisten palveluiden vaikuttavuus huononisi, koska hukkakäynnit lisääntyisivät, jos nuorella ei ole tukihenkilöä edistämässä palveluiden käyttöä. Vaikutukset olisivat yksilö- ja yhteiskuntatasolla merkittävän huonoja.

Y-Säätiö

Toiminta: Erityisryhmien asumisneuvonta, joka asuttaa ja turvaa erityisryhmiin kuuluvien asumista tavanomaisissa vuokra-asunnoissa, asiakkaan omalla, pysyvällä vuokra-sopimuksella.

Kohderyhmä: Mielensterveys- ja päihdekuntoutujille, pitkäaikaisasunnottomille, asunnottomuusuhan alla oleville, lastensuojelutaustan omaaville ja erityistä tukea tarvitseville nuorille, ylivelkaantuneille, henkilöille, joilla on jokin vamma tai krooninen sairaus sekä vankilasta vapautuneet.

www.ysaatio.fi

Asumisneuvontaa erityisryhmille tavanomaisiin vuokra-asuntoihin, asiakkaan omalla pysyvällä vuokrasopimuksella asuttamiseksi ja turvaamiseksi

Y-Säätiö

- Pysyvä ja kohtuuhintainen oma koti
- Tuettu ja turvattu asuminen
- Ehkäisty asunnottomuus

6 erityisryhmien
asumisneuvojaa

Vuonna 2023:

- 390 erityisryhmien asumisneuvonnan asiakasta
- 273 uutta asutettua asukasta
- 9354 erityisryhmäasiakkaiden kontaktia asumisneuvontaan
- 175 kotikäyntiä
- 148 toimistotapaamista
- 8871 yhteistyökumppanin yhteydenottoa

273 erityisryhmiin kuuluvaa sai pysyvän kodin.

Erityisryhmiin kuuluville asukkaille tehdyn kyselyn tulosten keskiarvo 4,6 (asteikolla 1–5) puolen vuoden asumisen jälkeen:

- koti tuntui kodilta
- siellä oli turvallista olla
- tukiverkosto on riittävä
- asunnon saanti on lisännyt vaikutusmahdollisuuksia omaan elämään.

Yli puolet vastanneista ilmoitti kodin saamisen tuoneen positiivista muutosta ihmissuhteisiin, terveyteen, taloustilanteeseen, harrastuksiin, työhön ja opiskeluun.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Sote-uudistuksen myötä Y-Säätiöltä asuntoja jälleenvuokranneet kumppanit ovat niitä kahdessa vuodessa irtisanoneet noin 700. Usein näissä siirtyy myös asukas suoraan Y-Säätiön asukkaaksi. Tähän prosessiin ja jatkossa asumisen turvaamiseen tarvitaan resursseja, joita Y-Säätiöllä ei tulevaisuutta ajatellen ole riittävästi.

Emme pystyisi asuttamaan jatkossa näin suurta määrää emmekä ylläpitämään heille varattua asuntokantaa. Asumisen turvaaminen ongelmatilanteissa kärsisi, koska se vaatii aikaa ja resurssia kohtaavalle työlle ja laajalle verkostoyhteistyölle. Asunnottomuus siis lisääntyisi.

Asukkaat voivat hakea apua myös hyvinvointialueelta, mutta sen saaminen ei ole helppoa ja sitä saattaa saada vasta siinä tilanteessa kun ongelmat ovat jo pitkällä, eikä asumista nykyisessä asunnossa voida enää pelastaa.

Mikäli ennaltaehkäisevää, matalankynnyksen ja asukkaille tuttua asumisneuvontaa ei olisi, kuormittaisivat asukkaat sotepalveluja sekä vuokrataloyhtiöiden muuta henkilökuntaa entistä enemmän. Varmasti jäätäisiin myös ilman apua, koska hyvinvointialueiden resurssit ovat niukat ja he toteuttavat vain lakisääteiset palvelut.

Kohtaavaan työhön tai kotikäynteihin heillä on ainakin nykytilanteessa todella vähän mahdollisuuksia. Lisäksi vuokrataloyhtiön sisällä toimiva erityisryhmien asumisneuvonta tuntee talot, asukkaat ja alueet sekä niiden eri yhteistyöverkostot. Asukas voi soittaa suoraan asumisneuvojalle. Hyvinvointialueella täytyy täyttää nettilomake, jolla pyytää apua tai soittaa vaihteen kautta, jos pyytää sosiaalitoimesta ensimmäisen kerran apua. Ja jos aktiivista asiakkuutta ei ole, niin yhteydenottotavat ovat nämä. Asumisneuvojaan on paljon helpompi saada yhteyttä.

Monimuotoisten perheiden järjestöt

Suomen Monikkoperheet ry

Toiminta: Tiedon tuottaminen kaksosten, kolmosten ja nelosten perheiden vanhemmuudesta erityispiirteistä ja monikkoudesta

Kohderyhmä: Monikko-odottajat, monikkoperheet, monikkosisarukset, sote-alan ja sivistystoimen ammattilaiset, joilla on asiakkaina monikkoperheitä

<https://monikkoperheet.fi/>

Tiedon tuottamista monikko-odottajille, monikkoperheille, monikkosisaruksille, sote-alan ja sivistystoimen ammattilaisille

Suomen Monikkoperheet ry

Monikkovanhemmat

(odottavat tai lapsensa jo saaneet):

- Vahvistuneet valmiudet monikkovanhemmuuteen
- Saatu tietoa erityisen vanhemmuuden tueksi
- Lisääntynyt hyvinvointi

Ammattilaiset:

- Parantunut osaaminen tukea monikkoperheitä

- Palkattu henkilöstöresurssi: tammi-kesäkuussa 2024 henkilöpanostus n. 10 000–15 000 €
- Vapaaehtoiset

Vuonna 1–6/2024:

- 1 monikkoperheopas
- 1 artikkeli julkaisuun
- 3 monikkoperhetietotekstiä sähköiseen perhepalveluun tai -oppaaseen
- 2 tiedontuotantoa yhteisjulkaisuihin
- 2 asiantuntijaesitystä
- 12 opiskelijalle ohjaajana/tukijana toimiminen
- 5 toimittajakysymykseen vastausta
- 2 Monikkoperheet -lehteä, levisi n. 1500 monikkoperheeseen
- n. 30 vapaaehtoista

Toiminnan tuloksena monikko-odottajaperheille tarjoutui ajantasaista ja luotettavaa tietoa mm. monikkolasten odotuksesta, sosiaalietuuksista ja monikkoarjesta.

Monikkovanhemmille saivat luotettavaa ja ajantasaista tietoa esimerkiksi monikkolasten tukemisesta varhaiskasvatuksessa ja koulussa, monikkolasten kehityksestä, monikkouden vaikutuksesta monikkolasten elämänkulkuun ja monikkovanhemmuudesta. Esim. Monikkoperheet -lehden lukijakyselyn (2023, n=282) mukaan 82 % lukijoista piti lehteä hyvänä/erittäin hyvänä erityisesti ”monikkoustiedon” vuoksi.

Ammattilaiset saivat monipuolista tietoa monisikiöraskaudesta, monikkolasten kehityksen tukemisesta, monikkoarjesta ja monikkovanhemmuuden tukemisesta. Median edustajat saivat luotettavaa tietoa monikkoperheistä ja monikkosisaruksista.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Suomessa ainoastaan Suomen Monikkoperheet ry tuottaa asiantuntijatietoa nimenomaan monikkovanhemmuudesta ja monikkoudesta, satunnaisia akateemisia opinnäytetöitä lukuun ottamatta. Jos toiminta lakkaa, ajantasainen monikkoperhetieto vanhentuisi vähitellen. Kun sitä ei päivitetä, monikkovanhemmat ja ammattilaiset eivät saa ajantasaista ja luotettavaa tietoa monikkoperheiden erityistarpeista.

Vääristynyttä tietoa alkaisi liikkua entistä enemmän. Tiedon puute lisäisi vanhempien epävarmuutta vanhempina. Monikkoperhevalmennusta järjestävät vapaaehtoisvalmentajat ja ammattilaisohjaajat eivät saisi päivitettyä ohjaustietoaineistoa ja valmennuksiin osallistuvat noin 300 vanhempaa eivät saisi päivitettyä ohjaustietomateriaalin tietoa osallistuessaan monikkoperhevalmennuksiin.

Monikkovanhemmat voisivat yrittää kääntyä entistä enemmän neuvolan palvelujen piiriin, mutta valitettavasti neuvolan ammattilaisten tietotaidossa monisikiöraskauden ja monikkovanhemmuuden kysymyksissä on kehittämistä. Neuvolan ammattilaiset kyselisivät tietoa entistä enemmän erikoissairaanhoidosta, mikä kuormittaisi entistä enemmän erikoissairaanhoidoa.

Lapsettomien yhdistys Simpukka ry

Toiminta: Vertaistuki

Kohderyhmä: Kaikille tahatonta lapsettomuutta kokeville,
hedelmöityshoidoissa/lahjasoluhoidoissa käyville ja
hedelmöityshoitosten/lahjasoluhoidosten avulla lapsiperheellistyneille

<https://simpukka.info/>

Vertaistukea tahatonta lapsettomuutta kokeville Lapsettomien yhdistys Simpukka ry

Vertaistoimijat:

- Vahvistunut hyvinvointi
- Koettu merkityksellisyyden ja mielekkyyden tunne ja koettu vertaisuus vertaistoimijuudessa
- Koettu mahdollisuus vaikuttaa tahattomasti lapsettomien asemaan

Vertaistoimintaan osallistuneet:

- Koettu vertaisuus ja hyväksytyksi tulemisen tunne
- Edistynyt hyvinvointi
- Lievittänyt yksinäisyys
- Vahvistunut arjessa jaksaminen

- 1,5 työntekijän palkkakustannukset (vertaistoiminnan koordinointi, vapaaehtoisten kouluttaminen, viestiminen)
- Toiminnan järjestämiskulut: vertaisryhmien tilakulut, pienet tarjoilu- ja koulutuskulut n. 1500€/v.

- n. 1000 vertaistoimintaan osallistunutta/v.
- n. 70 vapaaehtoisia vertaistoimijoita
- n. 20 vertaisryhmän kokoontuminen kasvokkain eri paikkakunnilla
- 3 kohderyhmälle anonyymejä vertaischatteja kuukausittain
- 10 yksityistä Facebook-ryhmää, keskustelijoita yli 10 000

Vertaistoimijat:

- Vertaistoimijat kokivat tehtävän mielekkäänä ja saivat tehtävään olennaista tukea ja koulutusta.
- kokivat hyvinvointinsa vahvistuneen (4,5/5), vapaaehtoistehtävän hyvin merkitykselliseksi (4,7/5), edistävänsä kohderyhmän hyvinvointia (4,5/5) ja että osallistumalla toimintaan, he vaikuttavat tahattomasti lapsettomien asemaan (4,7/5).
- kokivat saaneensa vapaaehtoistyössä toimiessaan myös itse vertaistukea (4,7/5).

Vertaistoimintaan osallistuneet:

- kokivat olleensa ryhmässä hyväksytyjä (4,8/5) ja kuuluvansa joukkoon (4,2/5) sekä aikovat tavata vertaisia uudestaan (4,6/5).
- kokivat osallistumisen edistävän hyvinvointia (4,6/5), yksinäisyyden lievittyneen (4/5) ja jaksamisen arjessa vahvistuneen (4,2/5).
- Päällimmäinen tunne osallistumisesta (4,5/5)

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Puolet vertaistoiminnasta on toteutettu hankeavustuksella, jolle ei voida hakea kohdennettua avustusta. Tämän vuoksi on mahdollista että vertaistoimintaa joudutaan ainakin joltain osin vähentämään tai sen koordinointiin ei ole käytössä samoja resursseja.

Vertaistoiminnan kohderyhmät: Kaikki tahatonta lapsettomuutta kokevat, hedelmöityshoidoissa/ lahjasoluhoidoissa käyvät ja hedelmöityshoitojen/lahjasoluhoidoitojen avulla lapsiperheellistyneet.

Muita tahoja ei ole, jotka tarjoaisivat vertaistoimintaa edellä mainitun kohderyhmän erityiseen elämäntilanteeseen. Toiminnan vähentäminen voi välillisesti vaikuttaa syntyvyyteen tai toisen lapsen toiveen edistämiseen, työssä jaksamiseen, mielenterveyteen, kasvattaa tarvetta hakea terapiapalveluita tai sairauslomaa, heikentää lapsiperheiden ja heidän läheisten hyvinvointia. Nämä em. kohderyhmät jäävät ilman matalan kynnyksen tukea ja turvallista sekä laadukasta vertaistukea sekä toimijaa, joka ajaa heidän etujaan.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Toiminta: Vertaisryhmätoiminta

Kohderyhmä: Suomessa asuvat eronneet ja muut yhden vanhemman perheiden vanhemmat

<https://yvpl.fi/>

Vertaisryhmätoimintaa eronneille ja muille yhden vanhemman perheiden vanhemmille

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

- Helpottunut sopeutuminen eroon ja muihin perhetilanteisiin
- Vahvistunut vanhemmuus (esimerkiksi vähenevät vanhempien väliset riidat, lisääntyneet voimavarat jne.)
- Palkatut työntekijät (mm. ammatillisesti ohjatuissa ryhmissä toiminnan toteuttaminen, vertaisohjaajien ryhmissä vertaisohjaajien kouluttaminen ja toiminnan koordinointi)
- Tilakulut
- Materiaalikulut

Vuonna 2023:

- 95 ryhmää
- 1355 vanhempaa

- Yli 90 % vertaistoimintaan osallistuneista vanhemmista sai erittäin paljon tietoa ja tukea eron ja perhetilanteen käsittelyyn.
- Yli 80 % vertaistoimintaan osallistuneista vanhemmista sai paljon vertaistukea ja yhteisöllisyyden kokemuksia.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Maksuttomia erovertaisryhmiä ja yksin lasta kasvattavien vanhempien ryhmiä ei järjestä valtakunnallisesti Suomessa kukaan muu kuin Yhden Vanhemman Perheiden Liitto. Esimerkiksi erovertaisryhmiin voisivat hakeutua näin vain hyvin toimeentulevat.

Eron käsittely on tärkeä koko perheen ja lasten kannalta, sillä näin vältetään vanhempien eroriitoja ja vanhempien voimavarat vanhempana lisääntyvät. Yksin vanhempana arkea luotsatessa vertaistuella ja sen kautta saatavalla tiedolla on myös iso merkitys jaksamisen kannalta. Lisäksi ryhmistä saa tärkeää tietoa ja tukea siihen, miten toisen vanhemman poissaoloa on hyvä käsitellä lasten kanssa ja tukea heidän positiivista minä- ja perhekuvaansa.

Näiden kustannustehokkaiden ryhmäpalvelujen loppuminen ja vähentyminen lisää kuormitusta perheiden arjessa ja tulee näkymään hyvinvointialueiden kalliimpien yksilöpalvelujen ja korjaavien palvelujen tarpeen kasvamisena.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Toiminta: Yhden vanhemman perheiden lasten ja nuorten vertaisryhmätoiminta (vanhempien eron kohdanneille, ilman toista vanhempaa kasvaville ja yhden vanhemman perheiden lapsille ja nuorille)

Kohderyhmä: Valtakunnallisesti Suomessa järjestettävät yhden vanhemman perheiden lasten ja nuorten vertaisryhmät suunnattu 4-17-vuotiaille lapsille

<https://yvpl.fi/>

Yhden vanhemman perheiden lasten ja nuorten vertaisryhmätoiminta

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

• Sopeutunut helpommin vanhempien eron tuomiin muutoksiin tai toisen vanhemman poissaoloon omasta elämästä • Mahdollistunut kokemusten jakaminen • Kokemus vertaisuudesta ja etteivät ole yksin kokemustensa kanssa • Lisääntynyt toivon tunne	• 3 asiantuntijan palkkakulut (suunnittelu- ja valmistelutyöt) • Tilamaksut, • Ruoka/eväskulut • Ryhmissä käytettävät materiaalikulut • Vapaaehtoiset	Vuonna 2023: • 50 lasten ja nuorten ryhmää • 446 lasta ja nuorta osallistujina

Osallistujista ja vanhemmista

- Yli 80 % kokee osallistumisen auttaneen lapsia ja nuoria tunnistamaan ja kertomaan tunteitaan ja ajatuksiaan paremmin vanhempien eroon ja perhetilanteeseen liittyen.
- Yli 80% kokee osallistumisen helpottaneen lapsen ja nuoren hyväksymään vanhempien eron ja perhetilanteen osaksi elämäänsä.
- Yli 80% kokee osallistumisen auttaneen lasta ja nuorta hyväksymään vanhempien eron ja perhetilanteen tuomat muutokset aiempaa paremmin.
- Yli 80% kokee toiminnan vahvistaneen lapsen ja nuoren ryhmään kuulumisen tunnetta.
- Yli 80% kokee toiminnan lisänneen onnistumisen kokemuksia.
- Yli 80% kokee toim. osallistumisen helpottaneen lapsen ja nuoren huomaamaan hyviä asioita ja vahvuuksia perheessään.

Lisäksi toiminta on välillisesti vaikuttanut myös lasten vanhempiin

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Lasten Leija-, Tilli Toukka- ja do it -toiminta sekä nuorten erotyöpajamalli ovat ainutlaatuisia tukimuotoja.

Muut tahot eivät systemaattisesti järjestä ilman toista vanhempaa kasvaville lapsille ja nuorille vertaistukea, mutta Yhden Vanhemman Perheiden Liitolla on tähän tarkoitukseen kehitetty omat ryhmämallit. Samoin kuin nuorten erotyöpajaan, jossa tuetaan vanhempien eron kokeneita nuoria.

Mikäli lapset ja nuoret eivät saisi leikkausten takia näitä palveluita, heidän ja koko perheen eroon sopeutuminen pitkittyisi. Lapset eivät pääsisi käsittelemään omia eron tai perhetilanteen aiheuttamia tunteitaan, joka näkyisi lasten ja nuorten pahana olona sekä oireiluna. Nämä lapset ja nuoret kuormittaisivat tällöin muita julkisia palveluita. Tällöin tarvittaisiin lisää esimerkiksi kuraattoripalveluita, oppilashuollon muita palveluita sekä perheneuvolan palveluita. Nämä palvelut ovat jo nyt ruuhkautuneita ja palveluun pääsyä voi joutua odottamaan pitkänkin aikaa.

Lapset ja nuoret hyötyvät erityisesti ryhmämuotoisesta vertaistuesta, sillä he saavat ryhmissä tunteen etteivät ole yksin omien kokemustensa kanssa ja että heidän perheensä on ihan hyvä sellaisenaan. Julkisissa palveluissa vertaisryhmätoimintaa järjestetään vain harvoin.

Mikäli palveluistamme leikattaisiin, näkyisi se lasten ja nuorten oireiluna myös kouluissa. Tutkimusten mukaan esimerkiksi vanhempien ero voi olla yhteydessä sekä heikompaan koulumenestykseen että heikentyneeseen hyvinvointiin koulussa. Kun taas käsitelty ero ei jää tuottamaan pitkäaikaisia vaikutuksia.

Muut ikääntyneiden toiminnalliset järjestöt

Siskot ja Simot ry

Toiminta: Pop up -vapaaehtoistoiminta

Kohderyhmä:

- Palvelutaloissa ja kotona itsenäisesti asuvat ikääntyneet yhteisön 25 toimintapaikkakunnalla
- Kuntalaiset, jotka kiinnostuvat vapaaehtoistoinnasta ja haluavat kokeilla sitä ilman sitoutumispakkoa ja koulutuksia.

<https://www.siskotjasimot.fi/>

Pop up -vapaaehtoistoimintaa palvelutaloissa ja kotona itsenäisesti asuville ikääntyneille 25 toimintapaikkakunnalla

Siskot ja Simot ry

Vuonna 2023, 25 toimintapaikkakuntaa, joiden tunnusluvut seuraavanlaisia:

- 282 Välittämisen keikkaa
- 9738 kohdattua ikäihmistä
- 3771 osallistunutta vapaaehtoista → näistä 2229 uutta vapaaehtoista → näistä 1682 lasta ja nuorta vapaaehtoisena
- 137 joulukorttikampanjaan osallistunutta kuntaa
- 90 000 palveluiden piirissä olevaa ikäihmistä, jotka saivat joulukortin
- 20 000 kortin kirjoittanutta vapaaehtoista

Ikäihmiset:

- Vähentynyt yksinäisyys
- Lisääntynyt osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemus

Vapaaehtoiset:

- Lisääntynyt hyvinvointi
- Kokemus oman osallistumisen merkityksellisyydestä

- 4 palkattua työntekijää
- Palkkatuetut toimintakoordinaattorit toimintapaikkakunnilla

- Välittämisen keikkojen aikana huonokuntoisissa ja dementoituneissa nähtiin muutoksia vireystilassa ja ilmeissä: hymyjä, virkeitä katseita, muutoksia ryhdissä ja eleissä 37 %:lla.
- Muutoksia vuorovaikutuksessa havaittiin kontaktissa toisiin ihmisiin: katsekontakteja ja kosketuksia 50 %:lla.
- Muutoksia aktiivisuudessa: keskustelua, yhdessä toimimista ja aktiivisuuden lisääntymistä 43 %:lla. Viihtyminen oli hoitajilta saadun suullisen palautteen mukaan 100 %:sta.
- Havainnoiden tehdyn vaikutusten arvioinnin perusteella keikoille osallistuneista, palvelutaloissa asuneista ikäihmisistä 77 %:lla yksinäisyys lieveni tapahtuman aikana. Asukkaiden osallisuus lisääntyi kaikilla ja yhteisöllisyyden kokemukset vahvistuivat 92 %:lla keikan aikana.
- Vapaaehtoisista 91 % oli sitä mieltä, että tapahtumasta jäi heille hyvä mieli ja osallistuminen tuotti heille iloa. 91 % suosittelisi osallistumista tuttavilleen.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Vapaaehtoisuus ei tapahdu itsestään. Toiminnan tuloksellisuus on suoraan verrannollinen työntekijöiden määrään. Jos toiminnasta leikataan, kuntalaisten osallisuus heikkenisi. Osallistuminen vapaaehtoistoimintaan vähenisi, sillä kuntalaiset haluavat yhä vähemmän sitoutua toimintaan ja pop up -toiminnan päättyessä helpot osallistumisen tavat häviäisivät.

Ikäihmisten arki palvelutaloissa muuttuisi entistäkin harmaammaksi, hoitohenkilöstön työ kuormittavammaksi ja yksinäisyys lisääntyisi. Kotona asuvien ikäihmisten yksinäisyys lisääntyisi ja osallistumisen mahdollisuudet vähenisivät. Uusien ystävyssuhteiden syntyminen vaikeutuisi ja sosiaaliset suhteet vähenisivät. Arjessa ei olisi mitään odottaa ja mistä iloita vielä kauan tapahtumien ja kohtaamisten jälkeenkin.

Yksinäisyyden tiedetään vaikuttavan koettuun terveyteen, kuormittavan psyykkisesti, lisäävän päihteiden käyttöä ja heikentävän osallistumista kodin ulkopuolisiin aktiviteetteihin. Vaikka pop up -vapaaehtoisuudella yksinäisyys lievenee vain hetkellisesti, on oletettavissa, että sillä on merkitystä yksilön hyvinvoinnille. Pop up -vapaaehtoisuus ei palvele vain ikäihmisiä, jotka ovat keikkojen kohderyhmää vaan myös vapaaehtoisia, joille se on matalan kynnyksen osallistumistapa ja mahdollisuus kokea merkityksellisyyden tunteita, yhteisöllisyyttä ja tilapäistä yksinäisyyden vähenemistä.

Ei ole muuta tahoa, jonka puoleen kohderyhmä voisi kääntyä. Julkinen sektori (esim. palvelutalojen viriketoiminta) ei pysty tarjoamaan vastaavaa toimintaa. Myöskään seurakunnilla ei ole mahdollisuutta eikä osaamista tämän kaltaisen toiminnan koordinointiin. Muut järjestöt ovat profiloituneet enemmän perinteiseen ystävätoimintaan. Siskoja ja Simoja vastaavaa pop up -toimijaa ei ole, joten osaaminen hiipuisi.

Muut lapsi- ja perhetyön järjestöt

Parisuhdekeskus Kataja ry

Toiminta: Etänä tapahtuva Parivoima -parineuvonta

Kohderyhmä: Kaikki pariskunnat

<https://parisuhdekeskus.fi/>

Parivoima -parineuvontaa etänä kaikille pariskunnille
Parisuhdekeskus Kataja ry

Saatu tukea
parisuhteiden
haasteisiin

- Yksi työntekijä
- Työlaitteet
- Työnohjaus
työntekijälle

Vuonna 2023:

- 220 kohdattua
pariskuntaa eli
440 yksilöä
- 1002 kohtaamis-
kertaa

Kaikki (100 %) toimintaan
osallistuneista on saanut tukea
itselleen ja apua parisuhteen
haasteisiin.

Sama palaute heti tuen saatua,
myös 1 kk seurannan jälkeen.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Matalan kynnyksen maksuton parisuhteen tuki lakkautuu ja ihmiset jäävät ilman apua. Toiminta on valtakunnallinen ja ilmaista sekä suunnattu erityisesti perheille, joiden on muuten vaikea saada tukea. Hyvinvointialueilla on pitkät jonot tuen piiriin. Palvelut täydentävät hyvinvointialueiden ja viranomaisten tarjoamia julkisia palveluja. Työ ennaltaehkäisee entistä vakavampien ongelmien syntymistä sekä vähentää julkisten palvelujen kuormittumista.

Muut sairausjärjestöt

Munuais- ja maksaliitto ry

Toiminta: Lapsiperheiden vertaistoiminta

Kohderyhmä: Munuais- tai maksasairautta sairastavien tai elinsiirron saaneiden lapsille ja nuorille ja heidän perheilleen valtakunnallisesti.

<https://muma.fi/>

Vertaistoimintaa munuais- tai maksasairautta sairastavien tai elinsiirron saaneiden lapsille ja nuorille ja heidän perheilleen

Munuais- ja maksaliitto ry

- Perheen lisääntynyt kokemus pärjäämisestä sairauden kanssa.
- Perheen voimaantuminen omahoitoon
- Lisääntyneet tiedot tukimahdollisuuksista ja arjenhallintakeinoista
- Parantuneet voimavarat
- Lapsen vahvistunut ymmärrys siitä, ettei ole ainoa sairastunut
- Nuorten saama tieto, vertaistuki ja uudet ystävät
- Nuorten lisääntynyt selviytyminen sairauden kanssa

- Palkkakulut: Palkattu työntekijä (vertaistoiminnan koordinointi ja toteutus). Tapahtumissa työpari ja perhetapaamisissa lastenhoitajia
- Asiantuntijapalkkiot, matka-, majoitus- ja tarjoilukustannukset

Vuonna 2023:

- 3 valtakunnallista koko perheen vertaistapahtumaa, 368 osallistujaa
- 8 alueellista koko perheen vertaistapahtumaa, 219 osallistujaa
- 3 koko perheen verkkotapaamista, 212 osallistujaa
- 4 nuorten vertaisleiriä, 42 osallistujaa
- 2 nuorten verkkotapaamista, 10 osallistujaa
- 2 nuorten aikuisten vertaistapaamista, 27 osallistujaa
- 5 isien ja äitien omaa vertaistapaamista, 45 osallistujaa
- 51 hoitoyksiköiden vertaiskahvitusta, 415 osallistujaa
- Kaikkiaan 1338 kohtaamista vertaistoiminnassa (sama henkilö on voitu kohdata useamman kerran)

Toteutettu kysely (n=46):

- 90,7 % (n=46) koki, että perhetoiminnassa on mahdollisuus tavata vertaisia ja jakaa kokemuksia.
- 74,8 % koki pystyneensä solmimaan vertaissuhteita toisiin vanhempiin.
- 91,3 % mielestä osallistuminen perhetoiminnan tapahtumiin ja vertaisten tapaaminen lisäsi toiveikkuutta tulevaisuuden suhteen.
- 95,6 % mielestä osallistuminen perhetoiminnan tapahtumiin lisäsi tunnetta pärjäämisestä lapsen/ oman sairauden kanssa.
- 95,6 % kokivat perheensä lasten hyötynneen perhetoiminnasta.
- 91,3 % mielestä lapsiperheille suunnattu vertaistoiminta oli monipuolista.
- Nuorista 74,8 % (n=11) koki juttelun ja yhdessäolon muiden sairastuneiden nuorten kanssa auttaneen heitä selviytymään paremmin sairautensa kanssa.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Vertaistoiminnalla ja järjestön antamalla tiedolla on suuri merkitys munuais- ja maksasairautta sairastaville ja elinsiirron saaneille lapsille, nuorille ja perheille. Lapsen dialyysihoito ja elinsiirto ovat perheille hyvin pelottavia ja monella tavalla kuormittavia tilanteita. Sairaus ja siitä mahdollisesti seuraava elinsiirto useine sairaalajakoineen vaikuttavat monella tavalla lapsen elämään ja tulevaisuuteen. Ilman järjestön tukea vertaisten löytäminen on vaikeaa. Ryhmä on pieni ja hajallaan ympäri Suomea ja lasten sairaudet harvinaisia.

Tehtävämme on monipuolisen vertaistoiminnan mahdollistaminen kohderyhmien tarpeiden mukaan. Perheet tarvitsevat myös diagnoosikohtaista tietoa ja tukea.

Ilman järjestön toimintaa perheet jäisivät vaille vertaiskohtaamisia ja vertaistapaamisissa jaettuja kokemuksia arjen selviytymisestä lapsen sairauden ja elinsiirron kanssa. Moni perhe on kuvannut miten liiton kautta saatu apu ja tuki on auttanut heitä vaikean ajan yli ja antanut toivoa tulevaisuuteen. Lapsilla ja nuorille suunnatut omat tapaamiset ja leirit ovat tärkeitä tapahtumia, joissa voi olla oma itsensä vertaisten kanssa. Ne ovat myös tärkeitä askelia nuoren itsenäistymisessä ja tukevat vastuunottoa omasta hoidosta ja elinikäisestä lääkityksestä. Mikään muu taho ei järjestä munuais- ja maksasairaiden ja elinsiirronsaaneiden lasten perheille vastaavaa toimintaa.

Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry

Toiminta: Tiedon jakaminen gynekologisista sairauksista ja oireyhtymistä: esitteiden toimittaminen terveydenhuoltoon, kouluihin ja nuorisopalveluihin

Kohderyhmä: Ammattilaiset, nuoret, diagnoosin saaneet sekä diagnoosia epäilevät

<https://korento.fi>

Tiedon jakaminen gynekologisista sairauksista ja oireyhtymistä ammattilaisille, nuorille, diagnoosin saaneille sekä diagnoosia epäileville

Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry

• Kasvanut tietoisuus gynekologisista sairauksista ja oireyhtymistä • Parantunut oireiden tunnistaminen → Hoitoon osataan hakeutua aiemmin	• Järjestökoordinaattorin palkkakulut materiaalin tuottamiseen, järjestöassistentti tilauslomakkeiden käsittelyyn ja postitukseen • Paino- ja postituskuluja	Vuonna 2023: • 3000 esitettä toimitettu terveydenhuoltoon, kouluihin ja nuorisopalveluihin 2024 kevään aikana (15.5. saakka): • 4900 esitettä toimitettu terveydenhuoltoon, kouluihin ja nuorisopalveluihin

Järjestökysely:

- 94 % oli sitä mieltä, että Korento lisää sairauksiin liittyvää tietoa. Lukema nousi edellisestä vuodesta 3 %.
- Tiedon saantia pidetään tärkeänä: 97 % haluaa, että ajantasainen tieto on helposti saatavilla ja 93 %, että nuoret saavat tietoa gynekologisista sairauksista mahdollisimman varhain.
- 91 % vastaajista piti Korennon tarjoamaa viestintäsisältöä laadukkaana.
- Nuorista vastaajista 81 % on sitä mieltä, että järjestön nuorille tarjoama tieto on hyödyllistä.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jos järjestö ei pysty toimittamaan esitteitä jakoon, ammattilaiset eivät voi jakaa niitä tietoa tarvitseville nuorille ja diagnoosin saaneille. Esitteillä tavoitetaan uusia kohderyhmiä, jotka eivät muuten löytäisi järjestön tarjoaman tiedon pariin. Tiedon puute korostuu järjestön saamissa palautteissa. Myös ammattilaisilta puuttuu tietoa sairauksien ja oireyhtymien vaikutuksista. Tiedon puute näkyy käytännössä esimerkiksi siinä, että diagnoosiviiveet ovat keskimäärin 6–9 vuotta. Oikean diagnoosin ja hoidon puute voi johtaa lapsettomuuteen. Tietoa kaivataan nykyisellään selkeästi enemmän kuin on tarjolla ja järjestö on ainoa taho, joka pystyy valtakunnallisesti tuottamaan ja toimittamaan jaettavaa materiaalia.

Keliakialiitto ry

Toiminta: Neuvontapalvelut gluteenittomaan ruokavaliohoitoon

Kohderyhmä: Ruokavalioneuvontaa annetaan yksityishenkilöille, kuten gluteenitonta ruokavaliota noudattaville ja heidän läheisilleen sekä mm. terveydenhuollon ja ravitsemisalan ammattilaisille.

<https://www.keliakialiitto.fi/>

Neuvontapalveluita gluteenittoman ruokavaliohoitoon gluteenitonta ruokavaliota noudattaville ja heidän läheisilleen sekä terveydenhuollon ja ravitsemisalalan ammattilaisille
Keliakialiitto ry

- Lisääntynyt osaaminen noudattaa gluteenitonta ruokavaliota oikein
- Ehkäisty hoitamattomuudesta tai huonosti hoidetusta keliakasta aiheutuvat lisäsairaudet

Henkilöstöresurssit neuvontaan: henkilökohtaista neuvontaa, neuvontaa Gluteeniton elämä - lehdessä, kursseilla, webinaareissa, yhdistystilaisuuksissa ym.

Nostoina:

- n. 2 500 neuvontapalvelua
- n. 1200 jäsenwebinaareihin osallistunutta

Palautekysely: arviot Keliakialiiton tarjoamien palveluiden merkityksestä gluteenittoman arjen sujumiseen (asteikko 1–5, 1=ei lainkaan, 5=erittäin paljon).

- Sain tarvitsemani tiedon, ka. 4,6.
- Sain vastauksen riittävän nopeasti, ka. 4,9.
- Voin suositella Keliakialiiton neuvontapalveluita muille, ka. 5,0.

Itsearviointin perusteella neuvontapalveluihin yhteyttä ottaneet ovat erittäin tyytyväisiä saamaansa neuvontaan.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Gluteeniton ruokavalio on keliakian ainoa hoitomuoto. Sen toteuttaminen arjessa on haastavaa. Se pitää huomioida jokaisessa ruokailutilanteessa kotona sekä kodin ulkopuolella.

Hoitamaton tai huonosti hoidettu keliakia lisää terveydenhuollon kustannuksia. Keliakian seuranta ei toteudu terveydenhuollossa riittävällä taholla. Ei ole muuta tahoa, joka vastaavia neuvontapalveluja antaisi ja keskittyisi gluteenittomuuteen. Sosiaalisesti heikommassa asemassa olevat ja ikääntyneet jäisivät helposti ilman kokonaan ilman neuvontapalveluja.

Muut sosiaalisen hyvinvoinnin järjestöt

Maria Akatemia ry

Toiminta: Ehkäisevä väkivaltatyö tytöille ja naisille, jotka ovat käyttäneet, tai jotka pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa, toiminta on valtakunnallisia

Kohderyhmä: Toiminta jakautuu kahteen:

- Keijun varjo 15–28-vuotiaille tytöille ja nuorille naisille
- Naisenväkivalta.fi täysi-ikäisille naisille

<https://www.mariaakatemia.fi/>

Ehkäisevää väkivaltatyötä väkivaltaa käyttäneille tai omaa väkivallan mahdollista käyttöä pelkääville tytöille ja naisille

Maria Akatemia ry

- Vähentynyt väkivallan käyttö
- Vahvistunut kyky säädellä omia tunteita

Toimintaa toteutetaan STEA-avustuksella:

- Keijun varjo: 200 000 €/vuosi
- Naisenväkivalta.fi: 420 000 €/vuosi

Vuonna 2023:

- 577 yhteydenottoa (chat, puhelin, sähköposti)
- 366 yksilöllistä tukea
- 1210 yksilötapaamista
- 162 ryhmään osallistunutta
- 290 ryhmätapaamista

Ryhmän seurantavaiheen itsearvioinnissa vastaukset melko paljon/paljon:

- 80 % pystynyt ylläpitämään väkivallattomuutta.
- 86 % kokee, että yhteyden ottamisesta oli apua.
- 81 % kokee saaneensa apua vertaisryhmästä.
- 72 % kokee voivansa paremmin toimintaan osallistumisen ansiosta.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Maria Akatemia ry on ainut taho Suomessa, joka on erikoistunut naisen väkivallan ehkäisemiseen ja joka tarjoaa apua ja tukea tilanteessa, jossa tytöillä/naisilla on huolta omasta väkivallasta. Moni Maria Akatemiasta apua hakenut nainen on kuvannut, että ei ole tullut kuulluksi muualla palveluissa, vaikka on koittanut ottaa omaa väkivaltaa puheeksi.

Naisen väkivallan tunnistaminen on edelleen liian vähäistä. Myöskään erikoistuneita palveluita ei ole saatavilla. Kolmannen sektorin toimijat kantavat isoa vastuuta väkivallan ehkäisytyöstä, johon ei hyvinvointialueilla itsellään ole ratkaisuja ilman järjestöjä. Mikäli toiminnastamme jouduttaisiin avustusleikkausten vuoksi karsimaan, sadat apua tarvitsevat naiset ja heidän perheensä jäisivät vuosittain ilman apua ja tukea. Tämä lisäisi väkivaltaa perheissä ja lisäisi valtavasti inhimillistä kärsimystä sekä kustannuksia. Tilanne kuormittaisi mm. lastensuojelua, joka on jo muutenkin todella kuormittunut. Myös poliisia tarvittaisiin todennäköisesti perheväkivaltatilanteisiin nykyistä useammin.

Ilman ehkäisevää työtä, tehtävänä olisi entistä enemmän korjaavaa työtä. Väkivalta perheessä traumatisoi ja aiheuttaa kauaskantoisia seurauksia. Miltei kaikki Maria Akatemiasta apua hakeneet naiset, jotka ovat huolissaan omasta väkivallastaan, ovat itse olleet väkivallan kohteena. Useimmiten lapsena. Suurin osa apua hakevista asiakkaistamme onkin pienten lasten äitejä, jotka ovat huolestuneet oman tunnesäätelyn ongelmista tai väkivallasta, joka uhkaa kohdistua omiin lapsiin. Ylisukupolvisuus näkyy työssämme vahvasti ja olemme jo 20 vuoden ajan tehneet työtä sen eteen, että väkivallan periytymistä voitaisiin vähentää. Mahdollisten leikkausten myötä tapahtuisi valtavaa takapakkia jo tehdyssä työssä ja väkivallan aiheuttamat kustannukset tulisivat yhteiskunnan maksettavaksi tavalla tai toisella. Eniten tilanteesta kärsisivät lapset, jotka joutuisivat yhä useammin elämään väkivaltaisessa kasvuympäristössä. Tilanne olisi kestämaton.

Muut yleisen terveyden ja hyvinvoinnin järjestöt

Sairaalaklovnit ry

Toiminta: Sairaalaklovnitoiminta

Kohderyhmä: Yliopistollisissa sairaaloissa käyvät tai viipyvät lapset ja nuoret perheineen

<https://sairaalaklovnit.fi/>

Sairaalaklovnitoimintaa yliopistollisissa sairaaloissa käyville tai viipyville lapsille ja nuorille perheineen

Sairaalaklovnit ry

- Kohentunut hyvinvointi
- Vähentynyt huoltotoimenpiteen aiheuttama stressi tai kipu
- Parantunut sitoutuminen hoitotoimenpiteisiin
- Vähentynyt toipumiseen käytetty aika ja lääkityksen tarve
- Parantunut potilaan ja hoitohenkilökunnan suhde
- Palkkakulut henkilöstölle

Vuonna 2023:

- 30 sairaalaklovnia, yhteensä 17 henkilötyövuotta
- 68 791 kohtaamista (lapset, omaiset ja henkilökunta)

Vuonna 2024 toteutettu henkilökuntakysely (n= 364):

- 96 % oli sitä mieltä, että lapsi nauraa ja vapautuu sairaalaklovnin ollessa läsnä.
- 96 %:n mielestä sairaalaklovnit keventävät osaston yleistä ilmapiiriä.
- 73 %:n mielestä sairaalaklovnit sujuvoittaa toimenpidetilannetta (22 % EOS=ei osaa sanoa).
- 94 %:n mielestä sairaalaklovnit vaikuttaa myönteisesti lapsen potilaskokemukseen (5 % EOS).
- 81 % mielestä sairaalaklovnit auttavat hoitohenkilökunnan jaksamisessa (12 % EOS).

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Tavoitteena kaksi klovnia jokaisessa viidessä yliopistollisessa sairaalassa joka arkipäivä. Sairaalaklovnit eivät ole vielä tässä tavoitteessa, joka vaatii tällä hetkellä noin miljoonan euron vuosibudjetin.

Mikäli joutuisimme karsimaan tai luopumaan nykyisestä toiminnasta avustusleikkausten vuoksi, vuosikausia kehittynyt yhteistyö hoitohenkilökunnan kanssa romuttuisi. Olemme hoitohenkilökunnan mielestä nykyään olennainen osa sairaalan moniammatillista työryhmää. Meille on syntynyt selkeä tehtävä ja rooli, esimerkkinä hoitotoimenpiteissä mukana ollessa olemme myötävaikuttamassa potilaskokemukseen vahvasti, ja tämä heijastuu myös taloudellisesti mm. esilääkitystarpeen ja hoitohenkilön kuormituksen vähenemisenä.

Juuri toimenpideklovnerina on työmuoto, jolle ei ole olemassa korvaavaa tahoa.

Kohderyhmään kuuluu lapsia ja nuoria, joille ja joiden perheille klovnit ovat muodostuneet tärkeiksi, vuosikausiakin mukana kulkeneiksi kumppaneiksi. Potilaiden psykososiaalinen tuki kokisi pahan kolauksen, eikä korvaavaa palvelua sairaalan taholta ole kerta kaikkiaan tarjota.

Neurologisten sairauksien järjestöt

Muistiliitto ry

Toiminta: Muistiluotsi-keskusten järjestämä vertaisryhmätoiminta

Kohderyhmä: Muistisairautta sairastavat ihmiset

Muistisairaana ihmisen läheiset

Kohderyhmä pääosin 63–79v

<https://www.muistiliitto.fi/fi/etusivu>

<https://www.muistiliitto.fi/fi/tuki-ja-palvelut/tukea-arkeen/muistiluotsi-asiiantuntija-ja-tukikeskukset>

Muistiluotsi-keskusten vertaisryhmätoimintaa muistisairautta sairastaville ja muistisairaana ihmisen läheisille

Muistiliitto ry

- Lisääntynyt tieto muistisairaudesta ja sen mukanaan tuomista muutoksista
- Lisääntynyt tieto arkea helpottavista toimintatavoista
- Lisääntynyt tieto palveluista ja muusta tuesta
- Vahvistuneet voimavarat sairauden kanssa elämiseen
- Vahvistunut usko omaan selviytymiseen
- Lieventynyt yksinäisyyden kokemus
- Vähentynyt muistisairauteen liittyvä stigma ja häpeä
- Vahvistunut läheisen jaksaminen
- Henkilöstökulut (sis. ryhmien ammatilliseen ohjaamiseen ja/tai vapaaehtoisten kouluttamiseen/ohjaamiseen. Myös henkilöstön lisäkouluttautuminen)
- Työntekijöiden/vapaaehtoisten matkakulut: ryhmiä järjestetään eri puolilla maakuntia, ei vain ns. keskuskaupungeissa
- Tilavuokrat
- Pienimuotoiset toimintakulut
- Yli 140 000 kohtaamiskertaa (kaikki toiminta)
- 64 000 kohdattua ihmistä (kaikki toiminnot)
- 276 kunnan alueella Muistiluotsitoimintaa
- 3500 vertaistukiryhmäkertaa

Asiakastyytyväisyyden ka. 9,31 (kaikki Muistiluotsitoiminta)

Ryhmätoiminnan NPS 85/100

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Ihmiset jäisivät sairauden aiheuttaman tiedontarpeen ja vaikeiden tunteiden kanssa yksin.

Läheisten jaksaminen heikkenisi

Paine hyvinvointialueiden palveluihin kasvaisi, mutta tarve jäisi tyydyttymättä, vastaavaa ryhmätoimintaa ei julkisella juuri ole.

Epilepsialiitto ry

Toiminta: Vertaistukea tarjoavat kurssit

Kohderyhmä: Epilepsiaa sairastavat lapset perheineen valtakunnallisesti

<https://www.epilepsia.fi/>

Vertaistukea tarjoavia kursseja epilepsiaa sairastaville lapsille perheineen

Epilepsialiitto ry

- Varmuus epilepsian kanssa pärjäämiseen perheillä
- Saatu luottamus ja voimavarat vanhemmuuteen
- Vahvistunut myönteinen minäkuva epilepsiaa sairastavilla lapsilla
- Koettu osallisuus epilepsiaa sairastavilla lapsilla ja heidän sisaruksillaan
- Osallistujille maksutonta toimintaa matkakuluja lukuun ottamatta
- Toiminnan organisoinnin, kehittämisen ja markkinoinnin resurssit (matka-, majoitus ja tilakustannukset)
- Koulutettujen kurssityöntekijöiden palkkakulut
- Vapaaehtoiset

Vuonna 2023:

- 4 kurssia kestoltaan 2–3 vuorokautta
- 91 osallistujaa
- 3 vapaaehtoista vertaisohjaajaa

Vanhemmille suunnattu kysely (n=36, vastausprosentti 97 %):

- 94 % sai vertaistukea paljon tai melko paljon.
- 94 % koki, ettei ole enää tilanteessa yksin.
- 78 %:lla oli kurssin jälkeen hyvät valmiudet käsitellä lapsen sairauteen liittyviä ongelmia.
- 78 % koki kurssin vahvistaneen huomattavasti lapsen itsetuntoa.
- 72 % sai paljon tai melko paljon uusia näkökulmia lapsen epilepsian kanssa elämiseen.
- 67 % sai paljon tai melko paljon lisää luottamusta omaan vanhemmuuteensa.

Lasten kokemus osallisuudesta oli erittäin vahva kaikilla arvioiduilla osa-alueilla.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Epilepsialiiton kurssit ovat tärkeä ja korvaamaton osa perheiden palvelupolkua. Vastaavaa toimintaa ei ole tarjolla muualla. Vuoden 2024 lopussa myös Kela lakkauttaa epilepsiaa sairastavien lasten perheille suunnatut sopeutumisvalmennuskurssit. Jos Epilepsialiiton kurssitoimintaan kohdistuisi avustusleikkauksia, aiheuttaisi se lisää kuormitusta julkisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Vaikutukset perheiden psykososiaalisen tuen tarpeen kasvuun olisivat merkittävät.

Epilepsiaa sairastavien lasten perheet kokevat moninaisia haasteita palveluiden ja arjen järjestymisen kanssa. Myös taloudelliset huolet ovat perheissä lisääntyneet. Lapsen sairauden luonteen vuoksi yksinäisyys ja ulkopuolisuuden tunne ovat perheissä tavallisia. Moninaiset haasteet aiheuttavat vanhemmille uupumusta, huolta ja toivottomuutta. Kasvanut tuen tarve näkyy hakemusmäärien huomattavana kasvuna Epilepsialiiton perhekursseille. Tällä hetkellä moni kurseille hakenut perhe jää ilman kurssipaikkaa. Kurssitoiminnan arviointitulokset osoittavat, että toiminnalla on merkittävät myönteiset vaikutukset perheiden kokemiin ongelmiin.

Suomen Migreeniyhdistys ry

Toiminta: Vapaaehtois- ja vertaistoiminnan koordinointi

Kohderyhmä: Migreeniä ja vaikeita päänsärkysairauksia sairastaville sekä heidän läheisilleen. Toiminta on valtakunnallista.

<https://migreeni.org/>

Vapaaehtois- ja vertaistoimintaa migreeniä ja vaikeita päänsärkysairauksia sairastaville sekä heidän läheisilleen

Suomen Migreeniyhdistys ry

Vuonna 2023:

- 125 aktiivista vapaaehtoista
- 87 vertaisryhmätapaamista ympäri Suomen
- 451 vertaisryhmäkävijää ympäri Suomen
- 7 vapaaehtoisten pitämää migreeni-infoa ympäri Suomen
- 120 kävijää migreeni-infoissa
- 5 Mikä Migreeni -luentoja ympäri Suomen
- 69 kävijää Mikä migreeni -luennoilla
- 255 vapaaehtoisille lähetettyä viestiä Toivo-yksilövertaistukisovelluksessa
- 29 370 Facebookin verkkovertaisryhmiin liittyneitä
- 18 Migreenichattia
- 27 Migreenichatin osallistujaa

- Vapaaehtois-toiminnan koordinaattorin palkka
- Koulutuskulut
- Vertaisryhmätöiminnan satunnaiset toimintakulut
- Postituskuluja

Lisääntynyt yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunne sekä itse koettu terveys ja hyvinvointi

Kohderyhmäkysely (n=613):

- 82 % koki Migreeniyhdistyksen tarjoaman vertaistuen erittäin tai melko tärkeäksi.
- 90 % vertaistoimintaan osallistuneista sai toiminnasta tunnetta siitä, ettei ole yksin.
- 38 %:lla toiminta lisäsi tietämystä omahoidollisista keinoista.
- 26 %:lle toiminta lisäsi hyvinvointia.
- 20 %:lle toiminta lisäsi tunnetta, että voi vaikuttaa asioihinsa.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Migreeniä sairastaa yli 700 000 suomalaista. Migreeni on aikuisiän yleisin neurologinen sairaus ja myös yleisin työkykyä alentavista sairauksista 15–49-vuotiaiden naisten ikäryhmässä. Migreeniä sairastaa jossakin elämänvaiheessa noin 40 % naisista ja noin 20 % miehistä. Migreeniyhdistys on tällä hetkellä ainoa taho, joka tarjoaa tukea ja vertaistoimintaa kohderyhmälle.

Ammatillisesti koordinoitu vapaaehtois- ja vertaistukitoiminta mahdollistaa sen, että toimintamuodot ovat monipuolisia ja helposti saavutettavia. Lisäksi toiminta on selkeää ja suunniteltua ja se on mahdollista organisoida siten, että vapaaehtoisena toimimista ei koeta raskaaksi, jolloin toiminnasta on aidosti hyötyä niin sen tekijälle kuin kohderyhmällekkin.

Suomen Migreeniyhdistys ry

Toiminta: Neuvonta/palveluohjaus/ohjattu toiminta

Kohderyhmä: Migreenin tai päänsärkysairauksien kanssa eläville henkilöille ja heidän läheisilleen. Migreeniä sairastaa Suomessa arviolta noin 700 000 henkilöä.

<https://migreeni.org/>

Neuvontaa, palveluohjausta ja ohjattua toimintaa migreenin tai päänsärkysairauksien kanssa eläville henkilöille ja heidän läheisilleen

Suomen Migreeniyhdistys ry

Vuonna 2023:

• Lisääntyneet hyvinvointi ja voimavarat • Parantunut arjessa jaksaminen • Parantunut työ- ja opiskelukyky • Saatu ohjaus ja tuki	• Henkilöstökulut (päävastuu kuntoutuskoordinaattorilla, mutta neuvontaa ja ohjausta tekevät jossain määrin kaikki 5 työntekijää)	• 933 kpl palveluohjauksen ja neuvonnan yhteydenottoa • 2 ammatillisesti ohjattua ryhmää • 2 ammatillisesti ohjattua Migreeni-chattia • 1 PopUp ohjattua keskusteluryhmää • 2 Hyvinvointi migreeniarkeen - verkkokurssia

Esimerkkejä työn tuloksista

- Migreeni ja työhyvinvointi (n=7) ohjatussa keskusteluryhmässä työssä ja opiskelussa keskinkertaisia tai suurempia haasteita oli alussa 100 %, lopussa 76 %. Alussa säryt ja kivut olivat keskinkertaisia tai suurempia 100 %, lopussa 71 %. → Toisen ohjatun keskusteluryhmän (n=6) jaksaminen oli alussa huono tai erittäin huono 63 %, lopussa 43 %. Alussa säryt ja kivut olivat suuria tai erittäin suuria 100 %, lopussa 50 %.
- Kuntoutuskoordinaattorin puhelusta (otanta) 11/12 kertoi olleen apua ja sen avulla päästiin eteenpäin. Yksi koki puhelusta olleen hieman apua. Kysely: Yhteydessä olleista 86 % koki saamansa tuen ja ohjauksen riittävänä.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Vuonna 2023 933 henkilöä sai neuvontaa tai palveluohjausta, tämä määrä henkilöitä jäisi ilman kyseistä apua.

Hyvinvointi ja arjessa jaksaminen vähenisi. Kohderyhmä ei saisi yhdistyksen tarjoamaa apua. Tämä lisäisi todennäköisesti myös muiden palveluiden lisäkuormitusta.

Migreeniä tai päänsärkysairauksia sairastavien on usein hankala saada apua, erityisesti, jos tilanne sairauden kanssa on haastava. Ilman yhdistyksen apua, tämä olisi vielä hankalampaa.

Migreeni on edelleen aliarvostettu sairaus, jonka vaikutuksia ei tunnisteta tarpeeksi hyvin. Muun muassa tästä johtuen monet migreeniä sairastavat eivät saa kaikkea tarvitsemaansa tukea muilta tahoilta ja Migreeniyhdistyksen auttava rooli korostuu.

Liikehäiriösairauksien liitto ry

Toiminta: Harvinaisia Parkinson plus sairauksia sairastavien läheisten verkkovertaistapaamiset: Parkinson + nopeasti etenevä, toimintakyky katoaa nopeasti, omaishoitajuus raskasta fyysisesti ja henkisesti. Elinajan odote sairastavalla 5–15 v. Parantavaa hoitoa ei ole.

Kohderyhmä: Läheisissä on puolisoja ja aikuisia lapsia, läheiset kriisiytyneet. Ikähaarukka ollut noin 30–80 vuotta. Koko Suomi.

<https://www.liikehairio.fi/>

Verkkovertaistapaamisia harvinaisia Parkinson plus -sairauksia sairastavien läheisille

Liikehäiriösairauksien liitto ry

- Lisääntynyt tietoisuus hakea erilaisia tukimuotoja
- Vahvistuneet voimavarat arjessa jaksamiseksi
- Koettu vertaisuus ja kokemus, ettei ole yksin
- Saatu eväitä huolehtia itsestä
- 2 työntekijän palkkakulut
- Laite- ja liittymäkulut (jyvitettynä)

Vuonna 2023:
Verkkovertaistapaamisia
1½ h x 3–5
tapaamiskertaa vuodessa

- 28.3.: 12 hlöä
- 30.8.: 11 hlöä
- 9.11.: 14 hlöä

Vuonna 2024:
• 13.2.: 13 hlöä
• 29.4.: 15 hlöä

Ei seurantakyselyä,
koska
verkkotapaamiseen
voi osallistua
anonyymisti.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Suomessa ei ole omaa yhdistystä Parkinson plus sairaille ja läheisille johtuen taudin nopeasta etenemisestä ja läheisten raskaasta hoitotaakasta. Liitto hoitaa sen vuoksi läheisten vertaistapaamiset verkossa. Lisäksi liitto järjestää Parkinson plus sairaille ja heidän läheisilleen sopeutumista tukevia kursseja (Kela ei järjestä!).

Jos liitto joutuu supistamaan henkilöresursseja ja toiminta lakkaa, kukaan muu ei näitä tapaamisia järjestäisi. Läheisten tietoisuus vähenee, ahdistus ja kriisiytyminen kasvaa, läheisen terveys voi heiketä, läheisten toimintakyky hoitaa sairastavaa heikentyy/julkisen terveydenhuollon taakka kasvaa, työssä käynti heikentyy, itse sairastava joutuu aikaisemmin raskaan/kalliin hoidon piiriin.

Suomen Tourette- ja OCD- yhdistys ry

Toiminta: Ryhmämuotoinen valmennus

Kohderyhmä: Kaikille perheille ja yksittäisille henkilöille, joita Tourette tai OCD koskettaa, mukaan lukien omaiset ja läheiset

<https://tourette.fi/>

**Ryhmämuotoista valmennusta kaikille perheille ja yksittäisille henkilöille,
joita Tourette tai OCD koskettaa**
Suomen Tourette- ja OCD-yhdistys ry

Vahvistunut
hyvinvointi ja
arjessa
selviytyminen

- Majoitus- ja täysihoidokulut.
- Asiantuntijoiden rekrytointi ja palkkaus
- Ohjaajien rekrytointi ja palkkaus
- Työntekijän palkkakulut

- 3 tapaamista
- n. 80 osallistunutta henkilöä

Kaikki (100 %) vastanneista kokivat oman ja perheen voimavarojen ja arjen helpottuneen.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Kukaan tähän ryhmään kuuluvista ei saisi vastaavaa laadukasta ryhmätoimintaa missään organisaatiossa. He jäisivät kaikkien palveluiden ulkopuolelle kuten tähänkin asti. Kenelläkään muulla neurologisella organisaatiolla ei ole asiantuntemusta vastaavaan toimintaan.

Uniliitto ry

Toiminta: Uniryhmät – käyttäytymistieteellinen lääkkeetön CBT-I-hoitoon pohjautuva käyttäytymistapojen muuttamiseen tähtäävä ja hyvinvointia lisäävä kurssi unettomuuden haitta-asteen pienentämiseksi

Kohderyhmä: Aikuisikäiset Suomessa asuvat henkilöt

<https://www.uniliitto.fi/>

Uniryhmiä unettomuuden haitta-asteen pienentämiseksi aikuisille

Uniliitto ry

- Parantunut elämänlaatu ja jaksaminen
- Parantunut elämänhallinta
- Vähentynyt psyykinen kuormitus ja siitä koituvat oireet
- Parantunut kokonaisvaltainen hyvinvointi

- 2 henkilön työpanos (mm. Uniryhmäohjaajien rekrytointi ja kouluttaminen sekä ryhmien markkinointi ja järjestäminen)

- 137 uniryhmään osallistunutta henkilöä
- 15 eri ryhmää
- 822 kohtaamiskertaa
- 10 ohjaajaa

Unettomuuden haitta-aste laski vaikeasta unettomuudesta lievään unettomuuteen.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Uniliitolla ei ole resursseja taloudellisesti jatkaa Uniryhmätoimintaa. Unettomuudesta kärsiville, joille lääkkeettömät toimintamuodot ovat ainoita vaihtoehtoja, kun kaikkea muuta on kokeiltu, ei ole mahdollista saada tukea ja apua ja näin ollen unettomuus vaikuttaa laajasti kansanterveyttä alentavasti. Jos avustus jäisi saamatta se vaikuttaisi myös ratkaisevasti uniyhdistysten toimintakykyyn ja sitä kautta unettomien saamaan vertaistuen heikkenemiseen ja heille jaettavan tiedon jakaminen loppuisi kokonaan.

Nuorisoalan toiminnalliset järjestöt

Non Fighting Generation ry

Toiminta: Pienryhmämuotoinen ohjaus: ryhmä kokoontuu ohjaajan johdolla 10–20 ohjauskertaa viikoittain

Kohderyhmä: Väkivaltaisesti käyttäytyville lapsille ja nuorille (alle 8–23-vuotiaille) 12–14 hyvinvointialueen alueella Etelä- ja Itä-Suomessa

<https://nfg.fi/>

Pienryhmämuotoista ohjausta 8–23-vuotiaille väkivaltaisesti käyttäytyville lapsille ja nuorille 12–14 hyvinvointialueen alueella Etelä- ja Itä-Suomessa
Non Fighting Generation ry

• Vähentynyt väkivalta ja sitä kautta vähentyneet kärsimykset ja pelot uhreilla • Lisääntynyt turvallisuus	• Palkatut ohjaajat, n. 300 000 euroa + sivukulut vuodessa • Ohjaajat liikkuvat laajalla alueella ja menevät nuorten luokse eri paikkakunnille. Matkakulut n. 45 000 euroa vuodessa + muut kulut	Vuonna 2023: • Ryhmien tarve: 230 • 157 toteutunutta ryhmää • 1177 ohjauskertaa • 1177 ohjattua lasta ja nuorta

- 78 % nuorista pystyi lopettamaan fyysisen väkivallan kokonaan, vain 2,5 % ei pystynyt vähentämään sitä lainkaan. Niillä n. 20 %:lla, jotka eivät pystyneet lopettamaan, tekotavat lievenivät.
- Psykkisen väkivallan osalta 50–60 % pystyi lopettamaan sen käytön, ja nekin, jotka edelleen käyttivät sitä, se lieventyi.
- 6 % ei pystynyt vähentämään psyykkistä väkivallan käyttöä.

Mitä pitkäkestoisempi ohjausprosessi oli, sitä paremmat tulokset saatiin.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Nuorten väkivalta lisääntyisi edelleen. Väkivallan kierrettä ei pystyttäisi monien kohdalla katkaisemaan. Lastensuojelun tarve kasvaisi. Syrjäytymiskehitys kiihtyisi monien kohdalla. Väkivallan uhreja tulisi lisää ja pelot kasvaisivat. Arjen turvallisuus etenkin nuorilla heikkenisi. Yhteiskunnan kustannukset kasvaisi eri sektoreilla (mm. lastensuojelun avo- ja laitospalvelut, koulukuraattorien ja -psykologien palvelut, poliisin tehtävät, terveydenhuollon palvelut, vartiointipalvelut).

Järjestön koko vuosibudjetin verran (n. 500 000 euroa) menisi 5-10 nuoren asioiden hoitoon vuodessa. Nyt tuolla budjetilla voidaan auttaa yli 1000 nuorta vuodessa.

Suomen NNKY-liitto ry

Toiminta: Kamalat äidit®-toiminta

Kohderyhmä: Kohderyhminä murrosikäisten äidit sekä vertaisryhmänohjaajat asuinpaikasta, elämäntilanteesta ja taustasta riippumatta, erityiskohderyhminä monimuotoisten perheiden äidit (eri kulttuuri- ja kielitaustat sekä perhemuodot)

<https://ywca.fi/>

<https://ywca.fi/kamalat-aidit/>

Kamat äidit®-toiminta, vertaisuutta murrosikäisten lasten äideille

Suomen NNKY-liitto ry

- Saatu tuki vanhemmuuteen: tieto, työkalut ja vertaisuus
- Vahvistuneet kasvatustaidot, hyvinvointi ja osallisuus
- Vahvistunut äidin hyvinvointi ja jaksaminen
→ Vahvistunut perheen hyvinvointi → Vähentynyt palveluiden kuormitus

Toimintaa koordinoivien palkkakulut: Toiminta ei pysy yllä eikä kehity pelkästään vapaaehtoisvoimin.

Vuonna 2023:

- 25 vertaisryhmää
- 8 asiantuntijaverkkoluentoa, 1355 osallistujaa ja tallennekatselua
- 33 uutta ryhmänohjaajaa, joista 29 käynnistänyt vertaisryhmän tai toimii muissa vapaaehtoistehtävissä

Vuonna 2024 kevätkausi:

- 28 vertaisryhmää, 155 äitiä osallistujana
- avointen ryhmien lisäksi kohdennettuja ryhmiä esim. ADHD-, sateenkaarevien sekä mielenterveyshaasteisten nuorten äideille. Ryhmien tarve rajusti kasvamaan päin

Kysely (n=46):

- 93 % Kamalat äidit®-ryhmiin osallistuneista sai lisää ymmärrystä nuoruuden kehitysvaiheesta ryhmän aikana.
- 74%:lla oli haasteita vuorovaikutuksessa nuoren kanssa ennen ryhmään osallistumista. Heistä jokainen koki saaneensa ryhmästä tukea vuorovaikutuksen parantamiseen.
- 96 % koki jaksavansa paremmin arjessa vertaisryhmään osallistuttuaan.
- Kaikki ryhmiin osallistuneet olivat sitä mieltä, että ryhmään osallistuminen on lisännyt heidän voimavarojaan.
- 89 % äideistä nimesi jonkin nuoren kasvatukseen liittyvän idean, oivalluksen tai työkalun, joka on auttanut arjen haasteissa nuoren kanssa.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jos Kamalat äidit® -toiminnan rahoituksesta leikataan, joudumme supistamaan toimintaa tekevien työntekijöiden määrää. Toiminta ei pysy yllä, saati kehity, ilman palkattua henkilöstöä. Näin ollen vertaisohjaajien saama tuki ja koulutus vähenevät, emmekä pysty takaamaan ryhmien toteutumista, saati tuloksellista toimintaa.

Pienten lasten vanhemmille on tukea tarjolla, murrosikäisten vanhemmille edelleen huomattavasti vähemmän. Koulutettujen ohjaajien ohjaamassa vertaistuellisessa ryhmässä pystytään luottamuksellisesti keskustelemaan aroistakin aiheista. Ryhmä tukee äidin hyvinvointia ja jaksamista ja hyvinvoiva äiti vahvistaa koko perheen hyvinvointia.

Toiminnan lopettaminen tarkoittaisi mm. sitä, että apua ja tukea haetaan todennäköisesti enemmän somesta, jossa ryhmät eivät ole välttämättä ammattilaisten moderoimia. Ryhmissä liikkuu kaikenlaista tietoa – myös tietoa, joka ei pohjaudu mihinkään faktoihin. Vahva kumppanuusverkostomme ja koordinoitu toimintamme takaavat sen, että voimme tarjota äideille ajankohtaista tietoa murrosiästä ja ajan ilmiöistä.

Ryhmätoiminnan myötä pystymme tarjoamaan äideille turvallisen tilan käsitellä murrosikään ja omaan jaksamiseen liittyviä asioita. Matalan kynnyksen vertaistukea tarjoamalla pystymme tarjoamaan ennaltaehkäisevää tukea äideille ja vähentämään palveluiden kuormitusta. Toisaalta koordinoitussa toiminnassa ja kumppanuuksien myötä pystymme toteuttamaan palveluohjausta, jolloin lisätukea tarvitsevat äidit ohjautuvat kauttamme tarvitsemansa lisäavun piiriin. Tarkoituksemme on laajentaa toimintaa koskemaan myös isiä, mutta sen toteutuminen on nyt epävarmaa. Tässä ajassa, kun lasten ja nuorten mielenterveysongelmat yleistyvät ja osan perheistä taloudellinen tilanne heikkenee, ei vanhemmuuden ja perheiden tuesta saa säästää.

Omais- ja läheishoitajien järjestöt

Omaishoitajaliitto ry

Toiminta: Omaishoitajien vertaistoiminta liiton 27 jäsenyhdistyksessä

(OmaisOiva-toiminta pohjautuu ammatilliseen osaamiseen, vapaaehtoistoimintaan ja vertaistukeen, ja sen yksi tukimuoto on vertaisryhmätoiminta)

Kohderyhmä: Omaiset ja läheiset, jotka pitävät huolta perheenjäsenestään tai muusta läheisestään, joka sairaudesta, vammaisuudesta tai muusta erityisestä hoivan tarpeesta johtuen ei selviydy arjestaan omatoimisesti. Heistä käytetään tässä käsitettä omaishoitaja.

<https://omaishoitajat.fi/>

Vertaisryhmätoimintaa omaishoitajille liiton jäsenyhdistyksissä

Omaishoitajaliitto ry

<ul style="list-style-type: none"> • Lisääntynyt tieto omaishoidosta ja -hoitajuudesta ja sitä tukevista asioista • Lisääntynyt huolehtiminen omasta hyvinvoinnista • Vahvistunut kokemus yhteisöllisyydestä	<ul style="list-style-type: none"> • Omaishoitajayhdistykset toteuttavat vertaisryhmätoimintaa erilaisin resurssein sekä suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa alueellisten tarpeiden ja resurssien pohjalta. • Vuonna 2023 STEAn avustamaa OmaisOiva-toimintaa 27 yhdistyksessä • OmaisOiva-toimintaa toteuttavia työntekijöitä omaishoitajayhdistyksissä n. 65 ja vapaaehtoisia 600	<p>Vuonna 2023 OmaisOiva-toiminnan tilastot 27 omaishoitajayhdistyksestä koskien pelkästään omaishoitajien vertaisryhmätoimintaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 387 omaishoitajien vertaisryhmää eri puolilla Suomea, joista<ul style="list-style-type: none"> ➤ 15 ryhmää toteutui työikäisille omaishoitajille ➤ 35 ryhmää erityislasten vanhemmille ➤ 17 ryhmää muistisairaana omaisille ➤ 27 ryhmää omaishoidon päättymistilanteisiin • Vertaisryhmätoimintaan osallistui yhteensä 4 677 omaishoitajaa • Vertaistuellisiin OmaisOivan tukimuotoihin osallistuu vuosittain n. 30 000–40 000 omaishoitajaa.	<p>Toimintaan osallistuneiden hoitajien palautekysely n=1640:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yli 90 % koki saaneensa lisää voimavaroja vertaistoiminnasta. • 85 % arvioi osallistumisen vähentäneen yksinäisyyden kokemusta. • 86 % koki pitävänsä parempaa huolta nyt henkisestä hyvinvoinnistaan. <p>Tulosten viestivät monen omaishoitajan löytäneen yhdistysten vertaisryhmä-toiminnasta yhteisön, jossa voi saada ymmärrystä, kohdata vertaisia ja jakaa kokemuksia. Toiminta vähentää yksin jäämisen kokemusta lisäten osallisuuden ja yhteisöön kuulumisen tunnetta. Kohtaaminen ja yhdessä tekeminen antaa voimavaroja arkeen.</p>
---	--	--	---

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Leikkaukset yhdistysten toimintaan heikentäisivät omaishoitajien mahdollisuuksia pitää huolta omasta hyvinvoinnistaan. Vertaistukeen pohjautuva toiminta auttaa omaishoitajaa jaksamaan ja pitämään huolta omasta hyvinvoinnistaan.

Hoivavastuuta siirtyy entistä enemmän omaisten kannettavaksi. Entistä enemmän apua tarvitsevia henkilöitä hoidetaan kotona. Omaishoitajien jaksaminen vaikuttaa omaishoitajan omaan terveyteen ja elämänlaatuun, sekä hoidettavan läheisen saamaan hoitoon, kuntoutumiseen ja hyvinvointiin.

Yhdistysten tarjoama vertaistuki on tärkeä tukimuoto. Kohtaamiset vähentävät omaishoitajan kokemusta yksin jäämisestä omaishoidon herättämien tunteiden ja ajatusten kanssa. Ryhmätoiminnoissa omaishoitajat saavat myös keinoja, miten omaishoidon ja elämänmuutoksien aiheuttamiin henkisiin ja fyysisiin kuormitustekijöihin voi vaikuttaa omilla toiminnoilla ja valinnoilla.

Leikkaukset vähentäisivät omaishoitajien mahdollisuutta saada vertaistukea ja tukea omalle jaksamiselleen. Julkinen sektori ei pysty korvaamaan tätä toimintaa. Omaishoidon tuen palvelujärjestelmän tuki kohdentuu sopimusomaishoitajiin. Yhdistysten järjestämiin vertaisryhmiin on mahdollista osallistua myös ilman sopimusta olevien omaishoitajien. OmaisOivan tarjoama vertaisryhmätoiminta ei toteudu yksinomaan vapaaehtoisten varassa, vaan tarvitaan resursseja, joilla toimintaa koordinoidaan ja kehitetään.

STM:n teettämässä ”Omais- ja perhehoidon kehitys vuosina 2015–2018” -raportissa suositellaan omaishoidon kehittämistoimia. Raportin mukaan järjestöt ja niiden paikallisyhdistysten vapaaehtois pohjainen ja vertaistukea tuottava toiminta tarjoaa lakisääteisen omaishoidon tuen ja perhehoidon rinnalle merkittävän tukimuodon, joka lisää sekä hoitajan että hoidettavan hyvinvointia ja osallisuutta. Lisäksi mainitaan, että sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toimintaedellytyksiä on turvattava julkisella tuella, koska toiminta vaatii resursseja, vaikka niiden perusta on vapaaehtoistoiminnassa. (Noro, 2018.)

Oppimisvaikeusjärjestöt

Erilaisten oppijoiden liitto ry

Toiminta: Neuvonta ja ohjaus oppimisen keinojen ja apuvälineiden käyttöön

Kohderyhmä: Nuoret (yli 16-vuotiaat) ja aikuiset, jotka tarvitsevat oppimisvaikeutensa takia tukea ja apua opinnoissa, työssä ja/tai arjessa selviytymiseen

<https://www.eoliitto.fi/>

Neuvonta ja ohjaus oppimisvaikeuksia kokeville yli 16-vuotiaille ja aikuisille

Erilaisten oppijoiden liitto ry

- Vahvistunut käsitys itsestä oppijana
- Omaksuttu oppimista, työssä suoriutumista ja arjessa selviytymistä edistäviä keinoja ja apuvälineitä

Vuonna 2023:

- ¼ henkilötyövuotta yksilölliseen pienryhmäohjaukseen
- Toiminnan palkka- ja muut kulut n. 36 000 €

Vuonna 2023:

- 157 erilaiselle oppijalle neuvontaa ja ohjausta (yksilöllinen tai pienryhmäohjaus).
- Yksilölliset ohjausprosessit vaihtelivat muutamasta kerrasta pidempikestoiseen, jopa vuoden mittaiseen tukeen

Lähes kaikki toimintaan osallistuneet kertoivat omaksuneensa tuen avulla keinoja ja apuvälineitä, jotka edistävät opinnoissa, työssä ja/tai arjessa selviytymistä.

90 % osallistuneista sai tuen avulla rohkeutta lähteä opiskelemaan, pystyi jatkamaan opintojaan tai sai opinnäytetyönsä tehtyä. Heidän työelämävalmiutensa vahvistuivat tai he pystyivät suoriutumaan työtehtävistään paremmin. Heidän minäpystyvyyden tunteensa vahvistui.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jos tämän toiminnan rahoitus lakkaisi, nämä ihmiset jäisivät ilman apua. Tällä hetkellä vain järjestöt tarjoavat oppimisen tukea nuorille ja aikuisille, jotka eivät opiskele oppilaitoksessa, ja oppilaitoksessa opiskelevistakin suuri osa jää ilman riittävää tukea.

Oppimisen tuki aikuisille ja ohjaus oppimisen apuvälineiden käyttöön ei ole lakisääteistä eikä sitä ole julkisissa palveluissa (kuten terveyden- ja sosiaalihuolto-, TE-palvelut) tarjolla.

Oppimisen vaikeudet laskevat opiskelumotivaatiota ja haittaavat opiskelua, mistä seuraa opintojen keskeytymistä. Ne uuvuttavat työelämässä ja vaikeuttavat työnhakua ja työhön pääsemistä sekä vähentävät mahdollisuuksia täysipainoiseen yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja aiheuttavat usein erilaisia mielenterveyden ja sosiaalisia ongelmia.

Ilman tätä toimintaa entistä useampi erilainen oppija jäisi tai putoaisi opintojen ja työelämän ulkopuolelle, mikä aiheuttaisi inhimillistä osattomuutta ja pahoinvointia sekä lisäisi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä työttömyyden hoidon kustannuksia.

Päihde- ja riippuvuusjärjestöt

A-klinikkasäätiö

Toiminta: Tiedon tarjoaminen, henkilökohtainen neuvonta ja tukipalvelut digitaalisissa kanavissa

Kohderyhmä: Päihde- ja riippuvuusongelmista kärsiville, heidän läheisilleen sekä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille

<https://a-klinikkasaatio.fi/>

Matalan kynnyksen digipalveluita päihde- ja riippuvuusongelmista kärsiville, heidän läheisilleen sekä sosiaali- ja terveystalouden ammattilaisille

A-klinikkasäätiö

<ul style="list-style-type: none"> Vähentyneet päihde- ja riippuvuusongelmat Ehkäisty ongelmien syventymistä Mahdollistunut aikaisemman vaiheen hoitoonohjaus	<p>Henkilöstö- ja teknistä resurssia kohtaamistyöhön chateissa, ryhmäkeskusteluissa ja neuvontapalveluissa sekä suosittujen verkkopalveluiden, kuten Päihdelinkki, Nuortenlinkki, Dopinglinkki ja Lasinen Lapsuus, ylläpitoon (sis. myös aktiivista tiedontuotantoa, keskustelufoorumeita, oma-apu tehtäviä ja -verkkokursseja ym.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verkkopalveluilla yli miljoona kävijää vuosittain Neuvontapalveluun yli 1000 henkilöä ottaa yhteyttä vuosittain (suurimmalla osalla huolen määrää omasta tilanteestaan on paljon tai erittäin paljon) Yli 500 yksilö- tai ryhmächat keskustelijaa vuosittain Lähes 5000 verkkokurssien suorittanutta vuosittain Päihdelinkin keskustelufoorumilla yli 10 000 aktiivista käyttäjää vuosittain Some-alustoilla järjestettävissä live-tapahtumissa tavoitetaan yli 10 000 nuorta vuosittain	<ul style="list-style-type: none"> Päihdelinkin ja Nuortenlinkin verkkopalveluiden käyttäjien kokema hyöty (arviointiasteikko 1–5) palveluista: neuvontapalvelu ka. 4,4; verkkokurssit ka. 3,7; ryhmäkeskustelu ka. 4,1. Sote-alan ammattilaisten kokema hyöty Päihdelinkin ja Nuortenlinkin palveluista ja materiaaleista: ka. 4,5. Nuorten kokema hyöty Nuortenlinkin koulukampanjasta: ka. 3,75. Lasisen lapsuuden palveluissa koettu hyöty vertaisryhmistä ka. 4,3 ja chat-keskusteluista ka. 4,6. Säännöllisesti saadussa kirjallisessa palautteessa kerrotaan palveluiden olleen positiivisesti käänteentekeviä ihmisten elämässä.
--	---	--	---

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Järjestöillä on suuri merkitys matalan kynnyksen palveluntarjoajina sekä vertaistuen mahdollistajana. Jos toiminnastamme leikataan tai se lakkautetaan kokonaan, se vaikuttaa suoraan päihde- ja riippuvuusongelmista kärsivien henkilöiden, sekä heidän läheistensä mahdollisuuksiin saada apua.

Saamme jatkuvasti kuulla, että ilman meitä, henkilö ei olisi hakenut apua ongelmiinsa ollenkaan ja hänen ongelmatilanteensa olisi päässyt syventymään. Usein yhteydenoton ja keskustelun jälkeen henkilöt rohkaistuvat hakeutumaan terveydenhuollon palveluiden piiriin ja saamaan apua tilanteeseensa ajoissa.

Jos palveluistamme leikataan, tätä matalan kynnyksen mahdollisuutta ei enää näille henkilöille ole, vaan he jättävät suurella todennäköisyydellä hakeutumatta terveydenhuollon palveluihin. Tämä ei suinkaan tuo säästöjä, vaan ongelmista kärsivät "kuormittavat" yhteiskuntaa muilla tavoin, esimerkiksi mielenterveyden ongelmista johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi. Lopulta, jos hoitoon päädytään, on jo kovin myöhäistä.

Lisäksi jatkuvasti puhutaan siitä, että hyvinvointialueilla ei ole resursseja hoitaa päihde- ja riippuvuusongelmista johtuvia ongelmia. Sama koskee mielenterveysongelmia, joita jo nuorten parissa koetaan enenevässä määrin. Kyseiset leikkaukset siis hyvin suurella todennäköisyydellä tulevat toimimaan itseään vastaan edellä mainitun kehityskulun mukaisesti. Yhdenkin ihmisen elämän suunnan muuttamisella on todella suuri, myös taloudellinen, merkitys yhteiskunnalle.

Sininauhaliitto ry

Toiminta: Kohtaamispaikkatoimintaa

Kohderyhmä: Päihteitä haitallisesti käyttäville, köyhille, yksinäisille eri puolilla Suomea

<https://www.sininauhaliitto.fi/>

**Kohtaamispaikkatoimintaa päihteitä haitallisesti käyttäville,
köyhille ja yksinäisille eri puolilla Suomea**
Sininauhaliitto ry

• Vähentynyt päihteidenkäyttö • Lisääntynyt päihteettömyys • Vähentynyt yksinäisyys • Helpottunut köyhyys (halpa ruoka) • Parantunut kokonaisterveystila • Vahvistunut merkityksellisyyden ja kuulumisen tunne	• Työntekijöiden palkat (ammattitaitoinen työntekijä välttämätön vaikean kohderyhmän takia) • Tilavuokrat	Syksyllä 2022 kerätty tieto: • 1600 ihmistä käy päivittäin kohtaamispaikoissa

Helsingin Yliopiston KOMA-tutkimushankkeesta (2023):

Kohtaamispaikkakävijöistä kyselyyn vastanneista 72 % oli vähintään osin samaa mieltä seuraavien väittämien kanssa:

- on tuntenut itseluottamuksensa kohentuneen.
- on saanut merkityksellistä tekemistä.
- on oppinut uusia taitoja.
- on kokenut itsensä tärkeäksi tai tarpeelliseksi.
- on voinut vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.
- on saanut auttaa muita.

Päiväkeskuskävijöistä kyselyyn vastanneista 88 % oli ainakin osin samaa mieltä seuraavien väittämien kanssa

- on tuntenut olonsa turvalliseksi kohtaamispaikassa.
- on kokenut, että hänestä välitetään siellä.
- on tuntenut itsensä yhdenvertaiseksi muiden kanssa.
- on saanut puhua ja tulla kuulluksi.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Toiminta toimii minimiresursseilla. Vähäinenkin leikkaus johtaa paikallisen toiminnan lakkaamiseen. Kunkin yksittäisen kohtaamispaikan resurssi riittää juuri yhteen työntekijään ja tilavuokraan, tällaisesta resurssista on mahdotonta leikata ilman, että toiminta vaarantuu. Käytännössä rahoituksen leikkaus tarkoittaa siis toiminnan loppumista jollain paikkakunnalla.

Jos kävijät menettävät päihteettömyyden tuen, arjen tuen, yhteisön ja merkitykselliset kohtaamiset, tällä on väistämättä vaikutuksia muualla. Kyse on moninkertaisesta riskiryhmästä ja siihen kohdistuvat riskiehkäisystä. Toiminnan lakkaaminen jättää ihmiset heitteille ja johtaa sote-palveluiden tarpeen kasvuun - viime kesänä yksi paikallinen kohtaamispaikka oli kaksi viikkoa kiinni työntekijän loman takia ja sinä aikana kaksi kohtaamispaikan vakioasiakasta kuljetettiin ambulanssilla 50 kilometrin päähän keskussairaalaan. Tämä on yksittäinen, mutta kuvaava esimerkki siitä, mitä resurssien säästäminen kohtaamispaikasta merkitsee paitsi inhimillisesti myös kokonaistaloudellisesti.

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Toiminta: Päihdeasiamiestoiminta

Kohderyhmä: Päihteitä ongelmallisesti käyttävät ihmiset ja heidän läheisensä, päihdepalveluiden ammattilaiset, hyvinvointialueiden virkamiehet ja päättäjät, päihde- ja sotejärjestöjen työntekijät, yhteiskunnan virkamiehet ja päättäjät sekä vapaaehtoiset ja vertaistyöntekijät

<https://ehyt.fi/>

Päihdeasiamiestoimintaa mm. päihteitä ongelmallisesti käyttäville, päihdepalveluiden ammattilaisille ja päättäjille

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Yhteyttä ottavat ihmiset:

- Saatu tieto → Ratkaistu ongelma → Parantunut asema

Ammattilaiset ja muut toimijat:

- Saatu ajankohtainen tieto päihdepalveluiden tilasta, lainsäädännöstä ja sen oikeasta soveltamisesta

Päätöksentekijät:

- Saatu kokonaiskuva päihteiden käyttäjien tilanteesta
- parantunut asiakkaan asema

- 2 kokoaikaista työntekijää
- Matkakulut hyvinvointialueille
- Muut toimintakulut (esim. aineistojen tuottaminen, verkkosivut, koulutusten ja tilaisuuksien järjestäminen)

Vuonna 2023 tilastoitu kohtaamisten ja tavattujen kohderyhmien määrät
Esimerkkinä 1022 vastattua yhteydenottoa

- 80 % yhteydenottajista sai hakemansa tiedot mm. oikeussuojakeinoista sekä pystyi tiedoilla hoitamaan asiansa itse.
- 20 % yhteydenottajista tarvitsi enemmän apua ja selvitystyötä. Kaikki asiat saatiin ratkaistua.
- 185 ammattilaista sai tapaamisista tietoa alan uudesta lainsäädännöstä ja keskeisistä ongelmista. He ilmoittivat kiinnittävänsä jatkossa erityistä huomiota hyvään kohteluun.
- Alan opiskelijoista 90 % sai hyödyllistä tietoa ja pystyi hyödyntämään sitä, 57 % sai uusia ideoita ja 82 % voi suositella koulutusta. Oman koulutuksemme ja alueinfon kuulijat saivat 100 % hyödyllistä tietoa, jota pystyivät hyödyntämään työssään.
- Seminaariesityksissä ammattilaisille ja päättäjille korostimme päätöksenteon kehityskohteina: Tieto palveluista on oltava verkkosivuilla selkeästi, palveluihin pitää päästä heti, tarpeen pohjalta ja asiakasta on kohdeltava hyvin.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Olemme ainoa toimija päihteitä ongelmallisesti käyttävien ja heidän läheistensä neuvonta- ja edunvalvontatyössä Suomessa.

Yksilötasolla ensisijainen kohderyhmämme on paljon palveluja tarvitsevat ihmiset, joilla on ongelmallisen päihteidenkäytön lisäksi mm. mielenterveyteen, asumiseen, sosiaalisiin tilanteisiin ja fyysisiin sairauksiin liittyviä ongelmakokonaisuuksia. Myös muut päihteitä ongelmallisesti käyttävät ihmiset kuuluvat kohderyhmäämme. Ihmiset tai heidän läheisensä ottavat meihin yhteyttä, autamme heitä pääsemään palveluiden piiriin, saamaan hyvää kohtelua ja palveluja tarpeensa pohjalta. Apumme alkaa tiedoista, neuvoista ja ohjeista, jatkuu yhteydenottoina päihdepalveluihin ja viranomaisiin, viime kädessä neuvomme oikeussuojakeinojen käytössä. Yhteydenpito voi kestää yhdestä puhelusta useisiin keskusteluihin. Lopputuloksena yhteydenottajan ongelmatilanteeseen saadaan aina ratkaisu. Leikkaukset tai toimintamme lakkauttaminen johtaisi siihen, että näillä ihmisillä ei olisi auttajaa. He eivät saisi tietoa tai neuvoja eivätkä apua asiansa selvittämisessä tai asiakirjojen laadinnassa, mitä he välttämättä tarvitsevat. Erittäin todennäköisesti he jäisivät yksin, palveluiden ulkopuolelle tai putoaisivat eri palveluiden väliin.

Yhteisö- ja yhteiskuntatasolla teemme monipuolista edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä päihteitä ongelmallisesti käyttävien ihmisten aseman parantamiseksi. Keräämme tietoa asiakkailta ja ammattilaisilta. Seuraamme alan ajankohtaisia kuulumisia ja ongelmatilanteita ympäri maata tarkasti. Välitämme tietoa palvelujärjestelmän kehittäjille ja päättäjille epäkohtien korjaamiseksi. Vaikutamme konsultoimalla ja kouluttamalla päihdetoimijoita. Teemme kannanottoja ja lausuntoja, viestimme ja julkaisemme. Näkökulmamme on aina päihteiden käyttäjien näkökulma. Jos toimintamme olemassaolo vaarantuisi, päihteiden käyttäjät menettäisivät konkreettiseen seurattuun tietoon pohjaavan ja asiaan hyvin perehtyneen edunvalvojan. Heidän oikeutensa vaarantuisivat.

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Toiminta: Päihdeneuvonta

Kohderyhmä: Päihteiden riski- ja ongelmakäyttäjät sekä heidän läheisensä

<https://ehyt.fi/>

Päihdeneuvontaa puhelimitse päihteiden riski- ja ongelmakäyttäjille sekä heidän läheisilleen

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Mahdollistunut ja saatu matalan kynnyksen ammatillista neuvontaa ja keskustelutukea

- 6 kokoaikaisen ammattilaisen työpanos (24/7 aukiolo varmistuu vuoden jokaiselle päivälle)
- Neuvonnassa vain yksi päivystäjä kerrallaan. Puhelinlinjalle pääsee läpi keskimäärin toisella yrittämällä.

Vuonna 2023:

- 8959 käytyä keskustelua Päihdeneuvontapuhelimessa
- 19 565 yhteydenottoa ja niiden yritystä. 45,8 % yhteydenotoista pystyttiin vastaamaan.

Yhteyttä ottaneista soittajista:

- 73 % oli huolissaan omasta päihteiden käytöstään.
- 23 % oli huolissaan läheisen päihteiden käytöstä.
- 4 % soitti jossakin muussa roolissa.

- Soittaja sai apua tilanteeseensa 93 % puheluista.
- Soittajan huoli tai ahdistus helpottui puhelun aikana 89 % puheluista.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Päihdeneuvonta on Suomen ainoa auttava puhelin, joka tarjoaa ammatillista neuvontaa päihdeasioissa ympäri vuorokauden vuoden jokaisena päivänä, maksutta ja anonyymisti. Julkisissa palveluissa apu on usein varattu kaikkein huonokuntoisimmille. Erityisesti keskusteluapua ja varhaisen vaiheen tukea on tarjolla heikosti. Lisäksi päihdeongelmista koetaan edelleen paljon häpeää ja syyllisyyttä, minkä vuoksi avun hakeminen koetaan hankalana ja sitä viivytellään, vaikka ongelmat olisivat kestäneet jo pitkään. Laittomien päihteiden osalta tuen hakeutumista vältellään myös rikosoikeudellisten seurausten pelossa.

Jos Päihdeneuvontaa ei olisi, osa soittajista saisi apua vasta silloin, kun ongelmat olisivat kriisiytyneet, osa jäisi kokonaan vaille tukea. Päihdeneuvonnan avulla säästetään resursseja, kun julkisten päihdepalvelujen kuorma lievittyy. Parhaimmillaan muuta tukea ei edes tarvita, sillä varhainen puuttuminen ehkäisee raskaampia ongelmia.

Sijaishuollon järjestöt

Pelastakaa Lapset ry

Toiminta: Vapaaehtoisuuteen perustuva varhaisen tuen tukihenkilö- ja sporttikummitoiminta

Kohderyhmä: Toimintaa pääosin isoimmissa kaupungeissa (Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere, Jyväskylä, Oulu, Joensuu, Kuopio) ja aluekohtaisesti myös niiden lähikunnissa. Tukihenkilöä voi hakea alle 18 -vuotiaille lapsille, joilla ei ole SHL/LS/vammaispalvelujen asiakkuutta.

<https://www.pelastakaaalapset.fi/>

Ammatillisesti ohjatulla vapaaehtoistoiminnalla vapaaehtoisuuteen perustuvaa varhaisen tuen tukihenkilö- ja sporttikummitoimintaa alle 18 -vuotiaille lapsille pääosin isoimmissa kaupungeissa

Pelastakaa Lapset ry

Lapsilla:

- Saatu turvallinen aikuinen
- Mielekäs tekeminen
- Kokemus osallisuudesta
- Työntekijäresurssit (15 hlöä) ammatillisen ohjatun vapaaehtoistoiminnan järjestämiseksi

Vanhemmilla:

- Parantunut jaksaminen
- Laajentunut tukiverkosto
- Varhaisena tukena perheillä ei ole vastuutyöntekijää kunnassa tai hyvinvointialueella

Vuonna 2023:

- 1223 vapaaehtoista, joista 752 uutta toiminnasta kiinnostunutta vuoden aikana
- 22 valmennusta vapaaehtoisille
- 994 voimassaolevaa tukisuhdetta, joissa 223 856 kohtaamiskertaa
- 227 uutta tukisuhdetta
- 459 tukisuhdetta odottavaa lasta

Lasten palautekyselystä:

- 98 % koki voivansa vaikuttaa aina tai usein siihen, mitä toiminnassa tehdään ja että heidän toiveitaan oli kuunneltu aina tai usein.
- Kaikki kokivat olonsa turvalliseksi toiminnassa aina tai usein.
- 98 % halusi jatkaa toiminnassa.

Vanhempien palautekyselystä:

- 59 % koki, että toiminta on vahvistanut arjen hyvinvointia erittäin paljon tai paljon, 38 % koki näin jonkin verran.
- 58 %:lle toiminta vahvisti omaa jaksamista vanhempana erittäin paljon tai paljon, jonkin verran vahvistumista koki 39 %.
- 53 % koki lapsensa tukiverkoston laajentunut erittäin paljon tai paljon.
- 47 %:lle vanhemman ja lapsen suhteeseen toiminta vaikutti myönteisesti erittäin paljon tai paljon.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Toiminta on tärkeää varhaista tukea lapsiperheille. Suoraa tukea lapsille on todella vähän saatavilla niin varhaisen tuen kuin sosiaalihuollon palveluissa. Lisäksi toiminnalla on myönteisiä vaikutuksia lapsen vanhemman jaksamiseen, joka on lapsen kasvun ja kehityksen kannalta olennaista. Tämän kaltaisten varhaisen tuen toimintojen lakkauttaminen kuormittaisi varmuudella (se myös vanhempien kokemus) jo nyt ruuhkautuneita sosiaalihuollon, lastensuojelun ja mielenterveyspalveluja.

Toimintojen lapsivaikutukset ovat merkittävät. Lapsen kokemus turvallisuudesta, osallisuudesta ja nähdyksi tulemisesta ehkäisee tutkitusti esimerkiksi kiusaamista ja väkivaltaa. Tuen hakeminen on helppoa ja ei-leimaavaa. Myös siitä on tutkimustietoa, että uupuneet vanhemmat eivät uskalla hakea apua, koska pelkäävät esimerkiksi lastensuojelun toimenpiteitä. Toimintaan osallistuneista vanhemmista 80 % koki, että toiminta on vastannut heidän tuen tarpeeseensa erittäin hyvin.

SOS-Lapsikylä

Toiminta: Apuu-chat, valtakunnallinen digitaalinen palvelujoka päivä klo 9–22 keskustelutukeen ja tilanteeseen, jossa lapsi kokee olonsa huolestuneeksi, turvattomaksi tai uhatuksi ja tarvitsee apua

Kohderyhmä: 7–15-vuotiaille lapsille

<https://www.sos-lapsikyla.fi/>

<https://apuu.fi/>

Apuu-chat -palvelulla keskustelutukea 7–15-vuotiaille lapsille

SOS-Lapsikylä

- Saatu apu ja tuki
  - Lisääntynyt tietoisuus omista oikeuksista, lastensuojelusta ja muista palveluista
  - Lapset pääsevät tarvitsemiensa palveluiden piiriin
- Verkkoauttamisen asiantuntijat
  - Ammatillisesti ohjatut ja koulutetut vapaaehtoiset, → vapaaehtoisten koulutukseen ja ohjaukseen (rekrytointiin ja koulutukseen) 1 henkilötyövuotta ja Apuu-chat tiimi toimii heidän tukenaan päivystyksen aikana

Vuonna 2023:

- 35 260 käytyä keskustelua (vastaus% 72), joiden yhteiskesto yli 10 600 tuntia.
- 260 vapaaehtoista

Vuoden 2024 alusta:

- 19 200 käytyä keskustelua, palvelun tarve kasvussa
- 123 uutta koulutettua vapaaehtoista

Esimerkki: Vapaaehtoiset ovat merkittävässä roolissa, kun lapsia kohtaa valtakunnallisesti puhuttava tragedia, kuten Viertolan kouluammutta, tuona päivänä 43 vapaaehtoista oli työntekijöiden kanssa kohtaamassa 522 lasta (lapsia kohdattiin 2.-8.4., 1821).

- Vuodelta 2023 lasten antamana 71 %:lla oli positiivinen tai neutraali palaute hymiöillä kuvattuna.
- Lapsille on annettu tietoa lapsen oikeuksista tai lastensuojelusta reilu 66 %.
- Aikuisen arvion mukaan 69 % hyötyi käynnistä, ei osaa sanoa 26 % (kun lapsi poistuu keskustelusta nopeasti, tilannetta on vaikea arvioida).
- Yhteydenottojen avulla tietoa lapsen oikeudesta palveluihin on viety suoraan lasten arjen tukipalveluihin kuten lastensuojeluun.
- Lapsien tietoisuus oikeudestaan saada palvelua ja osallisuudesta lisääntyy, kun tietoa välitetään lasten arjen aikuisille.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Apuu-chatissa käy ilmi, kuinka lasten hyvinvointi on heikentynyt ja avuntarve on huutava. Merkittävä osa lapsista kokee hyvinvointia heikentävää ahdistuneisuutta. Yhteydenotot viranomaisiin ovat lisääntyneet voimakkaasti vuoden aikana. Vuonna 2023 Apuu-chatin päivystäjät joutuivat ottamaan yhteyttä hätäkeskukseen lähes päivittäin, melkein kaksinkertaisesti edelliseen vuoteen verrattuna.

Apuu-chatissa kohdataan päivittäin yli 100 kävijää, jotka kaipaavat aikuisten tukea erilaisissa tilanteissa. He jäisivät ilman chatia yksin, mikä heikentää heidän mahdollisuuttaan terveeseen ja turvalliseen kasvuun. Mielen hyvinvoinnin haasteet ovat suurin yksittäinen aihealue, joka tuo lapset palveluun, ilman tukea ongelmat pahenevat ja hoitavat kustannukset kasvavat mm. lastensuojelussa ja erikoissairaanhoidossa. Moni lapsi on kohdannut kiusaamista joko arkiympäristössään koulussa tai harrastuksissa sekä somealustoilla, kiusaamisesta kertominen tapahtuu usein ensimmäisen kerran nimettömänä chat-keskustelussa.

Palvelu on auki ihan joka päivä, lapsen huolen ei pitä odottaa seuraavaa mahdollista arkipäivää, jotta hän saa sen kerrottua. Lapselle asiat ovat tässä ja nyt ja he tarvitsevat luotettavia ja turvallisia aikuisia myös silloin, kun kodin tai muun arjen aikuiset eivät pysty olemaan läsnä.

Jotta palvelu voisi toimia näin laajasti jatkossakin, tarvitaan sekä ammattilaisia että vapaaehtoisia kohtaamaan lapsia. Vapaaehtoisten rekrytointi, koulutus ja tuki tarvitsee ammattilaistyötä, jotta se voi toteutua laadukkaasti ja lapset tulevat kohdatuksi turvallisen aikuisen toimesta. Vapaaehtoistoiminta tukee kansalaisten hyvinvointia ja Apuu-chat mahdollistaa sen paikasta riippumattomasti toimiessa digitaalisella alustalla.

Perhehoitoliitto ry

Toiminta: Moninaista toimintaa (neuvonta, vertaistoiminta, kokemusosaajatoiminta, ryhmämuotoinen valmennus, vapaaehtoistyön koordinointi, edunvalvonta, tapahtumat ja koulutukset, nuorten leirit ja etätoiminta, yksilöllinen vertaistuki)

Kohderyhmä: Toimeksiantosuhteiset perhehoitajat ja perhekodeissa asuvat nuoret

<https://www.perhehoitoliitto.fi/>

Toimintaa toimeksiantosuhteisille perhehoitajille ja perhekodeissa asuville nuorille

Perhehoitoliitto ry

Hoivaa ja huolenpitoa

tarvitsevat:

- Toteutunut mahdollisuus perhehoitajaan

Perhehoitajat:

- Koettu vertaisuus ja vahvistunut jaksaminen
- Saatu tieto toimia perhekodissa asuvan parhaaksi

Palkatut asiantuntijat (perhehoitotoiminnan tukeminen ja kehittäminen)

- 900 ohjausta ja neuvontaa/vuosi
- N. 60 vapaaehtoista
- N. 1000 tapahtumiin osallistujaa

Esimerkkinä:

- neuvontapuheluista annettiin apua perhehoitajan toimintaedellytyksiin ja yhteistyön liittyviin haasteisiin.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Ilman perhehoitajia ei ole perhehoitoa.

Perhehoitoyhdistyksille suunnatun kyselyn mukaan leikkausten myötä yhteistyö vähenisi, edunvalvonta heikkenisi, vertaistuki vähenisi ja perhehoidon laatu heikkenisi

Romano Missio ry

Toiminta: Moninaista toimintaa (neuvonta ja ohjaus, vertaisryhmä- ja kohtaamispaikkatoiminta, yksilöllinen vertaistuki ja edunvalvonta sekä yhteiskunnallinen vaikuttaminen)

Kohderyhmä: Toimintamme on tarkoitettu Suomen romaniväestölle,
Erityisesti: Romaniperheille, alle 29-vuotiaille romaninuorille
pääkaupunkiseudulla, iäkkäille romaneille, erityistä tukea tarvitseville
romaneille

<https://romanomissio.fi/>

Laaja palveluvalikoima toimintaa Suomen romaniväestölle

Romano Missio ry

• Romaniväestön parantunut hyvinvointi ja osallisuus ➤ Romaninuorten edistynyt kouluttautuminen ja työllistyminen ➤ Romaniperheiden parantunut elämänlaatu ➤ Romani-ikäihmisten vähentynyt yksinäisyys ➤ Erityistä tukea tarvitsevien romaneiden vahvistuneet voimavarat	• Henkilöstökulut: ammattilaisten ja vertaistukihenkilöiden palkat • Tilakustannukset: kohtaamispaikkojen ja toimistojen vuokrat • Materiaalikulut: toimintojen ja tapahtumien järjestämiseen tarvittavat välineet ja tarvikkeet • Koulutus- ja kurssikulut: koulutusten ja valmennusten järjestämiseen liittyvät kustannukset • Matkakulut: henkilökunnan ja osallistujien matkakustannukset toimintojen ja tapahtumien aikana.	Vuonna 2023: • 320 ryhmätapaamista • 750 yksilöllistä tukea saanutta henkilöä • 1500 kohtaamispaikoissa vierailutta kävijää • 8000 yhteydenottoa neuvontapalveluihin • 52 koulutusta/ koulutuspäivää • 75 vapaaehtoista • 38 edunvalvontatapaamista ja/tai -aloitetta

Vuoden 2023 tuloksia:

- 80 % (n=200) yksilöllistä tukea saaneista raportoivat mielenterveytensä parantuneen merkittävästi.
- 70 % (n=52) vapaaehtoistoimijoista koki motivaationsa toimia vapaaehtoisena erittäin tai melko hyvänä.
- 85 % (n=2550) neuvontapuhelimen yhteydenottajista sai tarvitsemansa avun kokonaan.
- 66 % (n=100) ryhmätapaamisiin osallistuneista koki pystyneensä ylläpitämään terveellisiä elintapoja tapaamisten jälkeen.
- 60 % (n=150) romaninuorista, jotka osallistuivat koulutuksiin ja kursseihin, raportoivat työllistyneensä tai jatkaneensa koulutusta.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Romano Missio on Suomen vanhin romanijärjestö, joka toimii romaniväestön hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi. He tarjoavat laajan valikoiman palveluita ja toimintoja, jotka tukevat yhteisön jäsenten hyvinvointia ja sosiaalista integraatiota.

Jos Romano Mission toimintaan kohdistuisi avustusleikkauksia tai toiminta jouduttaisiin lopettamaan kokonaan, vaikutukset kohderyhmällemme olisivat merkittäviä ja haitallisia:

Mielenterveys ja hyvinvointi: Monet romanit menettäisivät tärkeän tuen, mikä voisi johtaa mielenterveysongelmien lisääntymiseen. Ilman vertaistukea ja neuvontaa yksilöllisten haasteiden kanssa kamppaileminen vaikeutuisi.

Yhteisöllisyys ja osallisuus: Kohtaamispaikkojen ja ryhmätapaamisten loppuminen heikentäisi yhteisöllisyyttä ja lisäisi yksinäisyyttä, erityisesti iäkkäiden ja nuorten romanien keskuudessa.

Työllistyminen ja koulutus: Romaninuorten koulutukseen ja työllistymiseen saama tuki vähenisi merkittävästi, mikä voisi johtaa työttömyyden ja koulupudokkuuden lisääntymiseen.

Kuormitus muille palveluille: Toimintamme lakkauttaminen lisäisi kuormitusta kunnallisille sosiaali- ja terveystalouksille, jotka eivät välttämättä pysty vastaamaan romaniväestön erityisiin tarpeisiin.

Apu ja tuki: Ilman Romani Mission tarjoamaa tukea moni romani jäisi kokonaan ilman apua. Vastaavia palveluita tarjoavia tahoja on vähän, eikä niillä ole samanlaista asiantuntemusta romaniväestön erityispiirteistä.

Yhteenvetona, avustusleikkaukset tai toiminnan lakkauttaminen johtaisi romaniväestön hyvinvoinnin ja osallisuuden merkittävään heikkenemiseen, lisääisi syrjäytymistä ja kuormittaisi muita julkisia palveluita.

Syöpäjärjestöt

Suomen Syöpäyhdistys ry

Toiminta: Terveyttä edistävä Hyvä Päivä -ryhmätoimintamalli nuorille aikuiselle (Malli koostuu kymmenestä tapaamiskerrasta (3–4 tuntia), joita on mahdollista soveltaa ryhmän tarpeiden ja toimintaympäristön mukaisesti)

Kohderyhmä: Alle 29-vuotiaille työn ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille sekä Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) oleville tai opiskelu- tai toimintakyvyltään heikentyneille ammattioppilaitoksissa opiskeleville nuorille

<https://www.syopajarjestot.fi/>

Terveyttä edistävä Hyvä Päivä -ryhmätoimintaa nuorille alle 29-vuotiaille aikuisille

Suomen Syöpäyhdistys ry

Alle 29-vuotiaat työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat sekä ammattioppilaitoksissa opiskelevat nuoret:

- Lisääntyneet tiedot terveellisistä elintavoista ja konkreettiset taidot niiden toteuttamiseen arjessa
- Osaksi arkea siirtyneet terveyttä edistävät tiedot ja taidot

Nuorten parissa toimivat ammattilaiset:

- Vahvistuneet terveyden edistämisen tiedot

- Työaikaresurssi n. 30–40 h
- Ammattilaiset kunnissa, hyvinvointialueilla ja ammattioppilaitoksissa toteuttavat Hyvä Päivä –ryhmiä. Ennen ryhmien käynnistämistä ammattilaiset käyvät ohjaajakoulutuksen (6/8,5 h).
- Hyvä päivä -ryhmän aikana valmistettavan terveellisen arkiruoan ja tehtävien liikunnallisten lajikokeilujen kustannuksiin 600 €

Vuonna 2023:

- 184 toteutunutta ryhmäkertaa
- 778 kertaa kohdattua nuorta
- 148 ryhmiiin osallistunutta nuorta
- 14 kunnan alueella ryhmätoimintaa
- 36 ammattilaista ohjasi ryhmiä (nuorisotoimesta, ohjaamoista, hyvinvointialueilta ja oppilaitoksista) sekä 13 yhteisöpedagogi- ja terveydenhoitajaopiskelijaa
- 100 koulutettua uutta Hyvä päivä -ohjaajaa

Vuodesta 2016 lähtien n. 800 osallistunutta nuorta, 450 koulutettua nuorten parissa toimivaa ammattilaista ohjaajaa

Osallistuneista työn ja koulutuksen ulkopuolella olevista (n=59) ilmoitti oppineensa lisää ryhmissä käsitellyistä aiheista: arjen rytmistä, terveellisestä syömisestä, ruoanlaittotaidoista, liikunnan merkityksestä, liikuntataidoista ja oman mielen hyvinvointiin vaikuttavista asioista. Teema-alueiden tulokset yhdessä tarkasteltuna nuorista 72 % ilmoitti oppineensa lisää käsitellyistä aiheista; Ammattioppilaitosten ryhmissä (n=33) 58 %.

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista (n=58) 76 % ilmoitti ryhmän aikana tehtyjen hyvinvointikokeilujen auttaneen viemään käsiteltyjä hyvinvointiteemoja omaan arkeen.

Seurantatapaamisella nuorista (n=43) 77 % ilmoitti tehneensä hyvinvointia lisääviä muutoksia omaan arkeensa; ammattioppilaitoksissa (n=19) 84 %. Nuoret ovat lisänneet liikuntaa ja syövät nyt monipuolisemmin.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Hyvä Päivä -malli koostuu kymmenestä tapaamiskerrasta (3–4 tuntia), joita on mahdollista soveltaa ryhmän tarpeiden ja toimintaympäristön mukaisesti. Ryhmässä käsitellään ravintoon, liikkumiseen, arkirytmiin ja mielen hyvinvointiin liittyviä teemoja tehtävien ja keskustelujen avulla. Nuoret tekevät ryhmätapaamisten välillä hyvinvointikokeiluja. Ryhmiä toteutetaan yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden ja ammattioppilaitosten kanssa.

Jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan, haasteellisessa elämäntilanteessa olevat nuoret jäisivät usealla paikkakunnalla ilman pidettyä ja erittäin merkitykselliseksi koettua ryhmätoimintaa. 95 % ryhmään osallistuneista on arvioinut ryhmän erinomaiseksi tai hyväksi ja se tukee konkreettisesti elämänhallintaa ja arjessa jaksamista.

Nuorten parissa toimivat ammattilaiset jäisivät ilman hyväksi havaittua, strukturoitua ja helposti käyttöön otettavaa ryhmätoimintamallia ja se lisäisi muiden palvelujen kuormitusta. Vastaavaa nuoren aikuisten terveyttä edistävää palvelumuotoa ei ole tarpeenkartoituksen perusteella Hyvä Päivä -ryhmämallia toteuttavilla paikkakunnilla. Toimintaa on laajennettu myös vuosina 2023 ja 2024 ammattioppilaitoksiin, jossa on kasvava tarve nuorten terveyttä ja hyvinvointia tukevalle ryhmätoiminnalle.

Nuorten ongelmat ovat monimutkaistuneet ja uusimman Kouluterveyskyselyn mukaan ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien elintavat ovat edelleen huonontuneet (KTK 2023). Terveysongelmat ja elämänhallintaan liittyvät haasteet ovat yleisempiä myös NEET -nuorilla ikätovereihinsa verrattuna. Hyvä Päivä -ryhmätoimintamallilla pystytään tukemaan em. haavoittuvassa asemassa olevia kohderyhmiä ja näin osaltaan kavennetaan terveyseroja ja ehkäistään syrjäytymistä.

Suomen Syöpäyhdistys ry

Syöpäjärjestöt

Toiminta: Kurssitoiminta

Kohderyhmä: Syöpään sairastuneet, geenivirheen kantajat ja heidän läheisensä

<https://kaikkisyovasta.fi/>

Kurssitoimintaa syöpään sairastuneille, geenivirheen kantajille ja heidän läheisilleen

Syöpäjärjestöt, Suomen Syöpäyhdistys ry

	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistujien majoitus ja ruokailut • Asiantuntijoiden palkat • Kurssitilat ja tarvikkeet		
<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistuneet henkilökohtaiset valmiudet, voimavarat ja selviytymiskeinot sairauden kanssa selviytymiseksi arjessa • Saatu vertaisuus • Vahvistunut aktiivinen toimijuus kuntoutumisen edistämiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi	<p>Kurssien toteutuksessa mukana ammattilaisia 14:sta eri jäsenjärjestöstä</p> <p>Lisäksi mukana lukuisia muita asiantuntijoita kuten lääkäreitä, psykoterapeutteja, fysioterapeutteja, tanssi-liiketerapeutteja ja koulutettuja vertaistukihenkilöitä</p>	<p>Vuonna 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 60 kurssia • 635 osallistujaa • 60 % hakijoista sai kurssipaikan • Suurin osa osallistujista työkäisiä.	

Osallistujapalaute:

- Kurssien hyödyllisyys, ka. 4,5 (asteikko 1–5)

Osallistujat antavat erinomaista palautetta etenkin vertaistuen toteutumisesta, kuulluksi tulemisesta sekä ilmapiirin luottamuksellisuudesta ja turvallisuudesta.

Kurssit ovat myös onnistuneet vahvistamaan osallistujan myönteistä suhtautumista tulevaisuuteen, mieliala on kohentunut ja osallistuja on rohkaistunut keskustelemaan vaikeistakin asioista.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Kurssitoimintaa ei enää pystytä toteuttamaan yhtä laajalle kohderyhmälle ja alueellinen epätasa-arvo palveluiden saannin suhteen kasvaa. Yhä useampi asiakas jää ilman kurssitoiminnan tuottamaa tukea. Samaan aikaan Kelan sopeutumisvalmennuskursseihin on tulossa merkittäviä muutoksia syöpäkurssien osalta, mikä korostaa Syöpäjärjestöjen roolia asiantuntijajärjestönä ja kurssien järjestäjänä.

Tunne rintasi ry

Toiminta: Viestintä- ja koulutustoiminta rintasyövän varhaisen toteamisen edistämiseksi sekä rintasyöpään sairastumisen riskin vähentämiseksi

Kohderyhmä: Valtakunnallisesti kaikille aikuisille, rintasyöpään sairastumisen riski kasvaa 40-vuotiaasta eteenpäin.

<https://tunne rintasi.fi/>

Viestintä- ja koulutustoimintaa rintasyövän varhaisen toteamisen edistämiseksi sekä rintasyöpään sairastumisen riskin vähentämiseksi kaikille aikuisille

Tunne rintasi ry

Lisääntynyt tieto rintasyövästä, sen oireista ja seulontamammografia käyntien merkityksestä

Järjestelmällinen viestintä, kouluttaminen ja tiedon tarjoaminen yksilöille ja ammattilaisille oman työnsä osaksi edellyttää

- Henkilöstöresurssit
- Matka-, näyttely-, painatus- ym. resurssit

- 7740 henkilölle jaettu tietoa messuilla
- 260 koulutettua ihmistä, 400 ammattilaista ja opiskelijaa
- 33 000 jaettua esitettä
- 27 000 käyntiä verkkosivuilla, haettua tietoa

Asteikolla 1–4 vastaajat arvioivat yhdistyksen toiminnan, materiaalien ja tietosisällön

- olevan monipuolista ja tavoittavan erilaisia ihmisiä ka. 3,59
- kannustavan rintojen omatarkkailuun ka. 3,93
- kannustavan terveellisiin elämäntapoihin ka. 3,63
- lisää tietoa mammografian merkityksestä ka. 3,6
- oppineet rintaterveydestä koulutuksissa ka.3,04
- toiminnan olevan helposti lähestyttävää ka.3,44

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Rintasyöpään sairastuu vuosittain noin 5 000 henkilöä. Rintasyövistä noin 2 000 löytyy 50–69-vuotiailta seulontamammografiassa. Noin 3 000 henkilöä löytää rintasyövän itse tai muun löytämänä oireiden perusteella. Rintasyöpä on usein parannettavissa, kun sairaus on paikallinen, rinnan alueella oleva. Imusolmukkeiden tai veren kautta muualle kehoon levinnyt syöpä jää krooniseksi. Sitä ei voida parantaa, sitä voidaan lääkkeillä hidastaa.

Tutkimuksen mukaan hoitokustannuksia nostaa syövän levinneisyys (kustannus 16 800–47 300 €) ja nuorena sairastuminen (19 000–41 300 €). Lisäkustannuksia aiheuttavat mm. korjaavat leikkaukset, apuvälineet, kuntoutus, töistä poissaolo, potilaan ja läheisten henkinen jaksaminen. Tietoa rintasyövän oireista ja rintojen terveyden seuraamisesta, sekä elämäntapavalintojen vaikutuksesta rintasyöpään sairastumisen riskiin on olemassa. Tunne rintasi ry on ainoa Suomessa rintasyövän varhaisen toteamisen edistämiseksi toimiva yhdistys. Toimimme aktiivisesti ja monipuolisesti tiedon levittämiseksi ja rintaterveyden seuraamisen edistämiseksi järjestelmällisesti kolmella eri tasolla:

- Yksilöt - jotta jokainen osaa seurata kehon ja rintojen terveyttä ja tunnistaa mahdolliset oireet.
- Ammattilaiset - jotta rintaterveys ja rintasyövän oireet olisivat osa terveydenhuoltoalan ammattilaisten koulutusta ja asiakastyötä. Ammattilaiset jakavat tietoa asiakkailleen ja opastavat heitä terveyden seurantaa. He voivat tarvittaessa myös tunnistaa asiakkaan oireet.
- Eri tasojen päättäjät - jotta tietoa olisi osana eri tasojen toimintaa ja terveydenedistäminen osana tarjottavaa tietoa ja kansalaisten aktiivisuutta.

Karsimisen tai lopettamisen seurauksena saattaa olla mahdollista, että rintaterveystietoa ei jaeta niin laajasti. Sen merkitys osana terveydenhuollon toimintaa vähenee. On mahdollista että joku rintasyövistä jää tällöin havaitsematta riittävän varhain. Toki toivomme että näin ei muutenkaan koskaan kävisi.

Taloustaidon ja aineellisen avun järjestöt

Marttaliitto ry

Toiminta: Arki sujuvaksi -toiminta (teemoina mm. ruoanvalmistus, kodinhoito, asuminen, oma talous ja hygienia)

Kohderyhmä: Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat 16–29-vuotiaat nuoret, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, maahan muuttaneet sekä rikosseuraamusasiakkaat. Toiminta on valtakunnallista.

<https://www.martat.fi/>

**Arki sujuvaksi -toimintaa työn ja koulutuksen ulkopuolella oleville
16–29-vuotiaille nuorille, mielenterveys- ja päihdekuntoutujille,
maahan muuttaneille ja rikosseuraamusasiakkaille**

Marttaliitto ry

- Vahvistuneet arjen taidot:
  - Saatu perustieto terveellisestä ja edullisesta ravitsemuksesta
  - Opittu helpon ja edullisen kotiruoan valmistusta
  - Opittu uusia taitoja (mm. siivous, pyykki)
  - Saatu tieto kuluttaja-asioista
- Kohentuneet sosiaaliset taidot
- Kasvanut luottamus omaan osaamiseen
- Toiminnan toteuttamiseen käytetty 7,1 htv liitossa ja 12 marttapiireissä (liitto koordinoi, piirissä vetäjinä 30 kotitalouden ammattilaista käyttää osan työajastaan ko. toimintaan)
- 130 valtakunnallista ja alueellista yhteistyökumppania
- STEA-avustus toimintaan 474 285 €
- Rikosseuraamuslaitoksen lisäksi osa alueilla toimivista yhteistyökumppaneista kattaa pieneltä osin toiminnan kuluja.

Vuonna 2023:

- Pienryhmätoiminta järjestetään 2–8 kerran kurssisarjoina
- 819 kurssikertaa
- 2126 osallistujaa
- 4857 kohtaamiskertaa
- 57,5 % osallistujista miehiä
- 130 alueellista ja valtakunnallista yhteistyötahoa
- Peruskurssien ohella osallistujat suorittivat 59,5 opintopistettä ja vankiloissa 26 hygieniapassia.
- Viimeisen 10 vuoden aikana (2014–2023) osallistujia ollut yht. 24 991 henkilöä ja kohtaamiskertoja 69 757

Osallistujapalautteet asteikko 1–5 (n=963):

- Opin uusia taitoja: 4,25–4,94 (kohderyhmästä riippuen)
- Opin työskentelemään yhdessä muiden kanssa: 4,07–4,47
- Olen valmistanut/aion valmistaa kurssilla tehtyjä ruokia kurssin jälkeenkin: 4,24–4,54
- Saamillani materiaaleilla ja ohjeilla on käyttöä myöhemminkin: 4,44–4,57
- Opin uusia suomen kielen sanoja: 4,95
- Toiminta oli minulle hyödyllistä: 4,38–4,93

Nuorten kurssit (n=120):

- Sain perustietoa terveellisestä, edullisesta ravitsemuksesta: 3,85
- Opin helpon, edullisen kotiruoan valmistusta: 3,93
- Opin kodinhoitoa (siivous, pyykki): 3,34
- Sain tietoa rahasta ja kuluttaja-asioista: 3,37
- Aloin/aion seurata enemmän omaa rahankäyttöä: 3,24

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Martat on Suomen suurin erityisryhmien ammatillista kotitalousneuvontaa ja arjen taitojen ohjausta tekevä järjestö. Valttinamme on sisällöllisen ja pedagogisen osaamisen ohella valtakunnallisuus, toimintojen nopea skaalattavuus, järjestön tunnettuus ja luotettavuus, laajat verkostot ja henkilöstön jatkuva koulutus. Samanlaista toimintaa ei tarjoa mikään muu taho.

Eri puolilla Suomea samojen kohderyhmien parissa toimivat tahot tarjoavat mm. kuntouttavaa ja vertaistoimintaa, matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, retkiä ja leirejä sekä opiskeluun ja työelämävalmiuksiin tähtääviä palveluja. Martat tarjoavat ammatillisen neuvonnan avulla sellaista kotitalouden ja arjen käytännön asiantuntemusta ja osaamista, mitä ei muilla toimijoilla tai yhteistyökumppaneillamme ole. Toiminta täydentää monien kumppaneiden toimintaa ja palveluja, tukee ja vahvistaa osallistujien sosiaalisten ja arjen perustaitojen oppimista, asumisen taitoja, ohjautumista koulutukseen ja työhön, ja tukee käytännönläheisellä tavalla maahan muuttaneiden kotoutumista.

Marttojen toiminta on monille juuri se matalan kynnyksen mahdollistaja, jonka myötä kotoa ulos lähteminen tai osallistuminen yhteiseen toimintaan onnistuu. Kun uskallus ja luottamus omaan osaamiseen kasvaa, se antaa voimia ja taitoja uusien tavoitteiden asettamiseen. Palveluihin kiinnittyminen ja edelleen opintoihin ja työelämään ohjautuminen helpottuu. Arjen ja asumisen taitojen vahvistuminen auttaa niin asunnon saamista kuin itsenäisen asumisen onnistumista.

Monet osallistujista ovat ruoka-avun asiakkaita tai muuten vähävaraisia. Hyvät arjen taidot voivat suojata ruokaturvattomuuden kokemukselta. Terveellisen, edullisen ja maistuvan ruoanvalmistuksen taidot auttavat elämistä pienelläkin budjetilla. Oman talouden suunnittelu ja rahankäytön seuranta tulevat tutuiksi, samalla kun pohdimme kestäviä arjen valintoja. Ryhmissä korostuu yhdessä tekeminen, vertaisuuden merkitys ja sosiaaliset taidot vahvistuvat.

Tuki- ja liikuntaelinjärjestöt

Suomen Nivelyhdistys ry

Toiminta: Vapaaehtoisten koordinointi, toimintaa on läsnä- ja verkossa

Kohderyhmä: Valtakunnallinen järjestö, toiminta on tarkoitettu nivelrikkoa tai muuta nivelongelmaa sairastavalle henkilölle alkaen noin 40-vuodesta. Suurin kohderyhmä on ikääntyneet, mutta ylipainon ja liikkumattomuuden vuoksi yhä useampi työikäinen sairastuu nivelrikkoon

<https://nivel.fi/>

Vapaaehtoistoimintaa koordinoimalla toimintaa nivelrikkoa tai muuta nivelongelmaa sairastaville henkilöille

Suomen Nivelyhdistys ry

- Lisääntynyt työ- ja toimintakyky
- Lisääntynyt ymmärrys nivelrikon itsehoidosta → motivoitunut liikkumaan, terveellisempi syöminen, tarvittaessa laihdutus
- Vähentynyt tarve tekonivelleikkaukseen
- Koettu vertaisuus, sosiaalinen tuki ja yhteenkuuluvaisuus
- Vähintään 1 kokopäiväinen vapaaehtoistoiminnan koordinaattori
- Muut järjestön työntekijät tukevat toimintaa
- Nivelpiireille pientä toimintarahaa (osa saa myös hyte-avustuksia, jotka vähentyneet) kokoustiloihin, vapaaehtoisten matkakuluihin, luentojen ja retkien järjestämiseksi

Vuonna 2023:

- 31 nivelpiiriä (ei rekisteröityneitä)
- 1167 tapahtumaa nivelpiireissä
- yli 16 077 osallistumiskertaa
- 14 virtuaalista vertaistukiryhmää
- 5 verkkoluentoa ja lääkäri vastaa -webinaaria, 1200 osallistujaa
- 476 virtuaalista vertaistukea saanutta
- 500 eri henkilöä osallistunut etäjumppaan
- 97 vapaaehtoista
- 12 kokemustoimijaa
- n. 354 puhelua/vuosi vapaaehtoisina toimiville sosiaaliturvan asiantuntijalle ja potilasvahinkoasiamiehelle (2 hlö)
- 11 vapaaehtoisten yhteistä tapaamista
- 15 koulutusta uusille vapaaehtoisille

- 86 % etäliikuntaan osallistuneista kertoi liikunnan vastanneen hyvin tai erittäin hyvin tarpeitaan.
- 94 % yksilöllistä neuvontaa saaneista kertoi palvelun vastanneen tarpeitaan.
- 92 % vapaaehtoisista halusi jatkaa (v. 2022: 78 %).
- NPS-pisteet vapaaehtoistoiminnasta olivat 54/100 (vuonna 2022, 41)

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Suomen Nivelyhdistys toimii matalan kynnyksen organisaatiolla, eli paikalliset ns. nivelpiirit ovat rekisteröitymättömiä. Toiminta on yli 100 vapaaehtoisen vastuulla. Toimistolta hoidetaan laskut, viestitään toiminnasta monikanavaisesti, autetaan, tuetaan ja koulutetaan. Markkinoidaan toimintaa ja osaamisen puitteissa luennoidaan. Tuotetaan artikkeleita. Toiminta vaatii toimihenkilön tukea, ehdottomasti.

Yhdistyksellä on noin 9000 jäsentä ja tietoa ja tukea tarvitsevia on Suomessa noin 1 miljoona. Kohderyhmä joutuisi etsimään tietoa netistä, mahdollisesti liikkua kunnan tsm. järjestämissä ryhmissä, joissa ei nivelterveyttä ehkä huomioitaisi. Julkiselta terveydenhuolloilta ei nytkään saa riittävästi tietoa ja tukea. Jos Suomen Nivelyhdistyksen toiminta loppuisi, jäisivät tuhannet ilman apua ja terveydenhuolto kuormittuisi entistä enemmän.

Selkäliitto ry

Toiminta: Selän hyvinvoinnin verkkopalvelu Selkäkanava.fi: sisältää monipuolista ja tutkittua tietoa selkä- ja niskakivusta ja niiden itsehoidosta

Kohderyhmä: Selkäoireita kokevat henkilöt. Sivusto on saavutettavissa sijainnista ja ajasta riippumatta.

<https://selkakanava.fi/selkaliitto/>

<https://selkakanava.fi/>

Selkäkanava-verkkopalvelu selkäoireita kokeville

Selkäliitto ry

Saatu luotettavaa ja maksutonta tietoa ja itsehoito-ohjeita selkäoireisiin

Liiton henkilöresurssit sekä ulkopuoliset palveluntuottajat (sivuston ylläpito, sisällön päivittäminen ja uuden sisällön tuotanto)

Vuonna 2023:

- yli 1,1 miljoonaa käyntiä Selkäkanavalla, lähes 2,3 miljoonaa sivukatselua

Kävijäkysely (2023):

- 94 % koki saaneensa Selkäkanavan sisällöstä hyötyä tilanteeseensa.
- Yli puolet (53 %) on suositellut sivustoa jollekin toiselle.
- 92 % koki löytäneensä etsimäänsä lisätietoa selkä- ja niskakivusta.
- 88 % koki löytäneensä itsehoitokeinoja tilanteeseensa.
- 78 % kertoi kokeilleensa yhtä tai useampaa Selkäkanavan ohjetta tai harjoitusta.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Todennäköisesti yhteydenotot terveydenhuoltoon lisääntyvät, mikä voi lisätä kustannuksia.

Selkäoireita kokevat henkilöt voivat googlettaen päätyä sivustoille, joissa voi olla virheellistä ja vanhentunutta tietoa, josta ei ole hyötyä. Selkäkanava on Suomen johtavia selän hyvinvointia edistäviä sivustoja, josta löytyy kootusti ja helposti tietoa ja ohjeita eri muodossa (artikkelit, kuvat, videot ja podcastit).

Työllisyyden edistämisen järjestöt

Mothers in Business MiB ry

Toiminta: Vapaaehtoistyön koordinointi.

Kohderyhmä: 25–40-vuotiaat työ+perhe -yhtälöä pyörittävät äidit

<https://www.mothersinbusiness.fi/>

Vapaaehtoistyötä koordinoimalla vertaisuutta 25–40-vuotiaille työ+perhe -yhtälöä pyörittäville äideille

Mothers in Business MiB ry

- Kokemus pystyvyydestä perhevapaalta työelämään palaamisen nivelvaiheessa
  - Tuettu jaksaminen ja vähentynyt yksinäisyys
  - Edistynyt inhimillisempi työelämä
- 2 ihmisen täysipäiväinen työpanos
  - 130 000 € /vuosi

Vuonna 2023:

- 361 vapaaehtoista
- 4612 jäsentä
- 165 tapahtumaa, 4679 osallistujaa
- 66 vertaistapaamista perhevapailla ja työssä oleville, 337 osallistujaa
- 18 vertaistukiryhmään verkossa kuuluu n. 19 800 jäsentä
- 165 työllistymismahdollisuuksia lisäävää koulutusta, 2511 osallistujaa
- 107 paria valtakunnallisessa mentorointiohjelmassa, n. 535 yksilöllistä kohtaamista
- 10 yhteistyökumppania
- 2 isoa seminaaria, 325 osallistujaa
- 10 paikallista vierailua, n. 60 kohtaamista
- 33 vapaaehtoisten koulutusta, 169 osallistujaa

Vuonna 2023 osallistuneiden kokemuksia (sulkeissa vertailuun v. 2022 tulokset):

- Vertaistoiminnalla edistetty ruuhkavuosia elävien äitien hyvinvointia: 87 % (71 %) sai vertaistukea. 60 % (47 %) hyvinvointi ja jaksaminen lisääntyi.
- Yksinäisyys lapsiperhearjessa vähentyi: 75 % (59 %) kertoi tutustuneensa samassa elämäntilanteessa oleviin. 73 % (63 %) sai arkeensa mielestä tekemistä.
- Perhevapaalla olevien kohderyhmässä toiminta tarjosi mielekästä tekemistä perhevapaiden ohella (86 %) ja tarjosi vertaistukea (86 %).
- Tapahtumat edistivät äitien osaamisen kehittymistä ja työllistymismahdollisuuksia: 72 %:lla (58 %) osaaminen kehittyi. 66 %:lla (50 %) verkostot kasvoivat.
- Vapaaehtoisista 82 % koki hyvinvointinsa kasvaneen ja 91 % tehtävänsä merkitykselliseksi.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Avustuksen leikkaukset ja/tai lopettaminen aiheuttaisi organisaatiomme toiminnan loppumisen ja näin ollen maassamme ei enää tehtäisi työtä tasa-arvoisen työelämän ja perheystävällisyyden eteen (joka kannustaa perheellistymään), eikä tuettaisi perheitä kasvamaan, sillä teemme joka päivä töitä sen eteen, että perheellinenkin voi saada uran ja menestyä samaan aikaan, kun kasvattaa perhettään.

Tätä työtä ei tee kukaan muu maassamme, jolloin apumme ja tukemme loppuisi kaikille noin 15 000:lle työssäkäyvälle tai työelämään palaavalle äidille (vuoden 2023 mukana olleiden arvio). On kuitenkin tutkimuksilla todettu, että matkaa on vielä tasa-arvoiseen työelämään ja samaan aikaan, kun toimintamme rikkoo lasikattoja ja tekee yhteiskunnallista muutosta, tukee se pienten (ja isompienkin) lasten äitejä ruuhkavuosissa (hyvinvointi, kuuluvuuden tunne, yhteisö, johon kuulua, osaamisen kehittäminen).

Tekemämme työn loppuminen aiheuttaisi myös sen, että meidän lapsemme jonain päivänä todennäköisesti työskentelisivät edelleen maassa, jossa mies tienaa enemmän kuin nainen ja epätasa-arvoisuus eläkekertymässä sekä hoivasuhteessa (on lapsen etu saada hoivaa mahdollisilta molemmilta vanhemmilta) näkyisi edelleen.

Työttömien järjestöt

Työttömien Keskusjärjestö ry

Toiminta: Työttömien tiedottaminen terveys- ja sosiaalipalveluista ja ohjaaminen palveluihin jalkautumalla matalan kynnyksen kohtaamispaikkoihin, kuten työttömien yhdistyksiin

Kohderyhmä: Pitkäaikaistyöttömät valtakunnallisesti

<https://tyottomat.fi/>

Työttömien tiedottaminen ja ohjaus matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa

Työttömien Keskusjärjestö ry

- Osattu hakeutua lakisääteiseen työttömien terveystarkastukseen ja muihin työttömien tarvitsemiin sosiaali- ja terveyspalveluihin.
- Saatua tuki terveyden edistämiseen ja työ- ja toimintakykyyn
- 2 palkattua ammattitaitoista työntekijää antamassa palveluohjausta, terveydenhoitaja ja sosiaalityöntekijä
- Kuluina myös matkakulut ympäri Suomen, työvälineet ja tukimateriaalien laadinta

Vuonna 2023:

- 30 vierailua matalan kynnyksen kohtaamispaikassa tai tapahtumassa, joissa tavattu 740 työelämän ulkopuolella olevaa
- 512 sai yksilöllistä palveluohjausta

- Palveluohjatuista asiakkaista 94 % hyötyi ohjauksesta.
- Lainaus saadusta palautteesta: "Tää on niin tärkeä että tulette tänne paikan päälle. Tässä ei ole oikeastaan kynnystä!".
- Yleisin terveyspalveluihin ohjaamisen syy oli korkea verenpaine.
- Yleisin sosiaalipalveluohjauksen tarve oli taloushuolet.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen kautta tavoitettavien pitkäaikaistyöttömien tieto terveys- ja sosiaalipalveluista ja keinoista huolehtia terveydestään ja hyvinvoinnistaan heikkenisi. Työtön saattaisi jättää hakeutumatta terveyspalveluihin tarpeesta huolimatta (esimerkiksi korkea verenpaine, joka jäänyt itseltä havaitsematta) ja jäisi vaille hoitoa. Hyvinvointialueiden palveluiden kuormitus voisi lisääntyä. Työttömiä voidaan tavoittaa myös työllisyyspalvelujen tai työllistymistä edistävien monialaisten yhteispalvelujen kautta, mutta sitä kautta ei tavoiteta kaikkia pitkäaikaistyöttömiä, eikä siten kyetä ohjaamaan tarvittaviin palveluihin. Matalan kynnyksen kohtaamispaikoista vain osalla on resursseja ja osaamista tehdä ohjausta itse.

Vähemmistöryhmien järjestöt

Moniheli ry

Toiminta: Vieraskielisten asunnottomuuden ehkäisy, Katto-toiminta

Kohderyhmä: Vieraskieliset, erityisesti arabiaa, ukrainaa ja venäjää puhuvat, asunnottomat tai asunnottomuusriskissä olevat maahan muuttaneet

<https://moniheli.fi/>

Katto-toiminnalla asunnottomuuden ehkäisyä vieraskielisille asunnottomille tai asunnottomuusriskissä oleville maahan muuttaneille

Moniheli ry

		Vuonna 2023:
<ul style="list-style-type: none"> • Ratkaistu asumisen ongelmia • Löytynyt koti • Tarjotut työkalut sosiaalityöntekijöille ja muille asumisen toimijoille	<p>Kahden asiakastyön koordinaattorin sekä toiminnan päällikön palkkakulut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 444 kohtaamiskertaa yksilöllisessä asumisneuvonnassa 128 asiakkaalle • 413 kertaluontoista neuvontakohtaamista ei-asiakkaalle, esim. info- tai pop-up -tilaisuuksissa • 41 järjestettyä asumisinfoa • 1883 kohderyhmän henkilölle jaettu asumistietoa, ratkaistu asumisen ongelmia ja annettu neuvontaa

- 100 % (n=128) asiakastyön ja kertaohjauksen asiakkaista on saanut ratkaistua asumisen ongelmaansa. Jokainen yhteydenottaja saa vastauksen ja ratkaisun hakemaansa kysymykseen. Annettu ratkaisu on ollut: asian selvittäminen vuokranantajan/isännöitsijän kanssa, haettu asuntoa, hoidettu Kela-asioita, tietoa asunnonhausta, tietoa sähkö-, vakuutus-/vesiasioista, tietoa vuokralaisen oikeuksista/velvollisuuksista, tietoa huollosta/taloyhtiöstä, rikosilmoitusten tekeminen, laajemman ongelmavyyhdin selvittäminen, konsultointi syrjinnästä yv-valtuutetun kanssa
- 72,6 % eli 93 asiakasta sai asunnon. Asunnon saajien määrä kasvoi 174 % vuoteen 2022 verrattuna (34 asiakasta). Ukrainankielisistä asiakkaista 90 % sai Katon avustamana asunnon.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Katon toiminnassa on vuonna 2023 tapahtunut merkittävä kasvu (nelinkertainen asiakasmäärä, yli 100 %:n kasvu saaduissa asunnoissa) johtuu toisen asiakastyön koordinaattorin palkkauksesta. Tähän palkkaukseen saatiin tukea vain väliaikaisesti Ukrainan kriisin vuoksi. Ukrainalaiset alkavat nyt siirtyä vastaanottokeskuksista kuntiin ja asiakasmäärät kasvavat edelleen jatkuvasti. Maahan muuttaneiden asunnottomuus on myös kasvussa, toisin kuin kaikkien muiden ryhmien. Katto-toiminnan rahoituksen lakkauttaminen johtaisi mm. ukrainankielisten tilapäistä suojelua saaneiden, erityislasten somaliäitien ja Itä-Euroopan liikkuvan väestön paperittomien saaman omankielisen neuvonnan päättymiseen.

Pääkaupunkiseudun asumisen sosiaalityöntekijät ovat jo nyt niin ylityöllistettyjä, että valtaosa katon asiakkaista tulee heiltä. Katto-toiminnan lopettaminen johtaisi pääkaupunkiseudun asumisneuvontapalveluiden ruuhkautumiseen ja maahan muuttaneiden asunnottomuuden entistä voimakkaampaan kasvuun.

Lääkärin sosiaalinen vastuu ry

Toiminta: PAPETE-työ: Paperittomien henkilöiden terveyden ja terveydenhoitoon pääsyn edistämisen neuvonta, palveluohjaus, tiedottaminen ja kouluttaminen

Kohderyhmä: Paperittomat, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset ja opiskelijat, paperittomia kohtaavat kolmannen sektorin toimijat, poliittiset päättäjät, heidän avustajat, ministeriöt, hyvinvointialueiden päättäjät, vapaaehtoiset

<https://lsv.fi/>

PAPETE-työ: Paperittomien henkilöiden terveyden ja terveydenhoitoon pääsyn edistämisen neuvonta ja palveluohjaus, tiedottaminen ja kouluttaminen

Lääkärin sosiaalinen vastuu ry

Paperittomat:

- Omaksuttu taidot ylläpitää ja edistää omaa terveyttä
- Toteutuneet oikeudet
- Parantunut hyvinvointi

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset ja kolmannen sektorin toimijat:

- Vahvistunut osaaminen paperittomien asiakkaiden kohtaamiseen ja taito tukea paperittomia terveyspalveluissa asioimisessa.
- Mahdollistunut mielekäs ja merkityksellinen vapaaehtoisuus terveydenhuollon ammattilaisille
- Palkkakulut: koulutettu (sairaanhoitaja), osaava henkilökunta (1,5 hlötyövuotta)
- Tulkkipalvelut
- Vuosibudjetti n. 130 000 €

Vuonna 2023:

- n. 218 tavoitettua paperitonta (jaettu tietoa puhelimitse ja matalan kynnyksen neuvontapisteen kautta), joista 118 ohjattu julkisiin terveyspalveluihin
- 25 tapausta: Terveyden huollon ammattilaisten neuvontapuhelin
- 7 ryhmäterveysneuvontaa, 75 tavoitettua paperitonta
- 11 koulutusta terveydenhuollon ammattilaisille, 724 kuulijaa

Tulokset paperittomille:

- Yli puolet kohdatuista paperittomista ohjautui julkiseen terveydenhuoltoon (esim. sähköinen ajanvaraus vaatii tunnistamisen, joka ei ole paperittomille saavutettava pankkitunnusten puuttumisen vuoksi): paperittomien tieto oikeuksista lisääntyi, oikeudet toteutuivat sekä terveys ja hyvinvointi paranivat.

Tulokset terveydenhuollon ammattilaisille:

- Kysely luentoihin osallistuneille terveydenhuollon ammattilaisille: 71 % kuulijoista kertoi, ettei heillä ole kokemusta paperittomien kohtaamisesta. Luentoosallistuneista kaikki saivat uutta tietoa: tieto paperittomien oikeuksista lisääntyi ja taidot kohdata heitä paranivat.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Mahdollisten maahanmuuttolainsäädännön muutosten myötä paperittomuus tulee lisääntymään. Avustusten tarve paperittomien terveyteen lisääntyy.

Kohderyhmä kasvaa, samaan aikaan oikeuksia heikennetään (jos oikeus välttämättömään hoitoon laittomasti maassa oleville poistetaan) ja kolmannen sektorin toimintaa leikataan. Jos PAPETE neuvonta- ja koulutustyö leikataan, ei paperittomille ja terveydenhuollolle ole neuvontaa/koulutusta.

Tarve neuvontapuhelimelle, koulutukselle ja matalankynnyksen kohtaamisille kasvaa. Kun oikeutta ei välttämättömään hoitoon ole ja kolmas sektori ei tee terveyttä edistävää neuvontatyötä, paperittomien terveysongelmat lisääntyvät, kasaantuvat, kroonistuvat. Välttämätön hoito perusterveydenhuollossa on halvempaa kuin akuuttihoito. Paine akuuttiin hoitoon kasvaa, jolloin tätä kautta myös kustannukset valtiolle kasvavat.

Läheisten elämä: jos vanhemmat voivat huonosti, sillä on heijastusvaikutuksia lapsiin vaikka lapset saisivatkin laajemmat palvelut.

Suomi-Syyria ystävyysseura ry

Toiminta: Yksilöllinen asiakasneuvonta

Kohderyhmä: Suomeen muuttaneet arabiankieliset aikuiset

<https://ssys.fi/>

Yksilöllistä asiakasneuvontaa Suomeen muuttaneille arabiankielisille aikuisille

Suomi-Syyria ystävyysseura ry

TAVOITE	RESURSSIT	TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA	TULOKSIA
Saatu hoidettua asioita (esim. KELA-asiat, asumista, lasten koulunkäyntiä tai lääkärivarauksia koskevia)	<ul style="list-style-type: none"> • 2,5 henkilön täysipäiväinen työpanos • Vuokratulot ja tarvittavat tietotekniset välineet. • Henkilöiden koulutuskulut	<p>Vuonna 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1450 henkilölle yksilöohjausta=ohjauksessa käyneiden määrä • N. 2700 ratkaistua asiaa (usein henkilöillä on useampia ongelmakohtia ratkaistavana) • 11 krt ryhmämuotoista työpajatoimintaa, 44 osallistujaa	<p>Palautekysely (vastauksia n. 15 % käynneistä):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tyytyväisyys palveluun, ka. 4,8 (asteikolla 1–5) • Asiansa sai hoidettua ka. 4,6. • Itsenäiseen toimintaan kykeni työpajan jälkeen 55 %.

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Osalla kohderyhmästä (30%) on luku- ja kirjoitustaidottomuutta jopa omalla kielellä, joten asiointiapua suomen kielellä, online -palveluissa tarvitaan jatkuvasti. Kohderyhmään kuuluvia muuttaa lisäksi koko ajan lisää pk-seudulle, joten tarve on jatkuva ja kasvava.

Yhä isommaksi kasvava arabiankielisten maahanmuuttajien joukko jäisi vaille palveluita, he eivät saisi asioitaan hoidettua suomalaisessa verkkopalveluyhteiskunnassa. Perheiltä jäisi tukia saamatta, yhä useammat joutuisivat turvautumaan toimeentulotukeen ja lasten koulunkäynti saattaisi jäädä vaillinaiseksi. Lisäksi jo kehitetyt tukipalvelut eivät tavoittaisi asiakkaitaan ja toimisivat "tyhjäkäynnillä".

Kohderyhmän on helppo hakeutua omalle kielellä tarjotun, matalan kynnyksen järjestön palveluun, jossa ymmärretään tulijoiden tausta ja lähtömaan kulttuuri ja sieltä juontavat ongelmat.

Pidemmän päälle ongelmat näkyisivät turhautumisena, nykyistä laajempina osattomuuden tunteena ja viime kädessä jengiytymisen lisääntymisenä ja katuväkivaltana. Lisäksi jo nyt näkyvä ilmiö, lähtömaiden konfliktien heijastuminen suomalaiseen yhteiskuntaan, voimistuu.

